

సంపుటము-2

సమావేశము-XXX

నంబరు. 2

వెల : రూ. 9-00
15 మార్చి, 2018
గురువారము
పీఎంబి నామ సం.
ఫాల్గుణ బ. 13

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన వరిష్ఠ కార్యకలాపాలు
**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE COUNCIL DEBATES**

అధికార నివేదిక
OFFICIAL REPORT

విషయ నూచిక

క్రమ నంఖ్య	విషయం	పేజీ నం.
(1)	సభా కార్యక్రమం - వాయిదా తీర్మానాలు	01-01
(2)	ప్రశ్నాత్మరాలు	02-24
(3)	సభా సమక్షంలో ఉంచబడిన పత్రం ఇంధన శాఖ మంత్రి శ్రీ కిమిడి కళా వెంకట రావు, 2016-17 సంవత్సరానికి, ఆంధ్రప్రదేశ్ పవర్ డెవలప్ మెంట్ కంపెనీ లిమిటెడ్ వార్కిక నివేదిక ప్రతిని, 2013, కంపెనీల చట్టంలోని సెక్షన్ 394కు అనుగుణంగా ప్రతి సమర్పణ	25-25
(4)	సభా కార్యక్రమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు	25-26
(5)	సభా కార్యక్రమం - అర్థ సమర్పణ	26-26
(6)	2018-2019 సంవత్సరానికి వార్కిక ఆదాయ - వ్యయ వట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ - కొనుగొంపు	26-69

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరివత్తు

ప్రధాన అధికారులు

షైర్మన్

:

శ్రీ ఎస్. ఎం.డి. ఫరూక్

డిప్యూటీ షైర్మన్

:

శ్రీ రెడ్డి నుబ్రహ్మణ్యం

ఉపాధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక

:

శ్రీమతి పామిడి శమంతకమణి

శ్రీ వాకాటి నారాయణ రెడ్డి

శ్రీ బోడ్డ నాగేశ్వర రావు

కార్యదర్శి (ఇన్ఫార్మేషన్)

:

శ్రీ ఎమ్. విజయరాజు

ఉప కార్యదర్శులు

:

శ్రీ క. సత్యనారాయణరావు

శ్రీ పి. బాలకృష్ణమాచార్యులు

సహాయ కార్యదర్శులు

:

శ్రీ పి. వి. సుబ్రహ్మణ్యమి

శ్రీ క. రాజకుమార్

శ్రీమతి ఆర్. వనితారాణి

డా. వై. కామేశ్వరి

శ్రీ ఇ. సంజీవరావు

శ్రీ క. వెంకటేశ్వరరావు

శ్రీ డి. జగన్మహాన్‌రావు

శ్రీ బి. ప్రభాకరరావు

శ్రీమతి క. భారతి

చీఫ్ రిపోర్టర్

:

శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాసరావు

* * * * *

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన పరిషత్

గురువారం, 15వ తేది, మార్చి, 2018

(నభ ఉదయం 10.00 గంటలకు సమావేశమైనది)

(మిషన్ షైర్ఫ్ అధ్యక్ష సభనం వహించారు)

1. నభా కార్యక్రమం – వాయిదా తీర్మానం

మిషన్ షైర్ఫ్: గ్రామపంచాయతీలలో కార్బూకుల సమస్యల గురించి శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావుగారు, శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం, యండుల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి గారు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని తిరస్కరించడం జరిగింది. ఇప్పుడు ప్రశ్నాత్మరాల సమయం. మొదటి ప్రశ్న.

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు, యండుల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి గార్లు తమ తమ స్థానాలలో మాటలాడడానికి నిలబడ్డారు.)

మిషన్ షైర్ఫ్: సంబంధిత మంత్రి గారు సభలో లేరు. మీరు ఇచ్చిన వాయిదా తీర్మానాన్ని నేను మంత్రి గారికి పంపిస్తాను.

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు(పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం – కృష్ణా, గుంటూరు): సార్, మా విజ్ఞాప్తి వినండి.

మిషన్ షైర్ఫ్: ఒక నిమిషంలో ఎవరో ఒకరు చెప్పండి.

శ్రీ బొడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో 11వ విఅర్సి ప్రకారం జివో నెం.151ను ఒప్పంద కార్బూకులకు, పారుగుసేవల కార్బూకులకు వర్తింప చేస్తూ ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకుంది. కానీ, 151 జివోను గ్రామ పంచాయతీ కార్బూకులకు గానీ, విద్యుత్ శాఖలో పని చేస్తున్న వారికి గాని, ఆరోగ్య శాఖలో పని చేస్తున్న వారికి గాని చాలా చోటు అమలుచేయడం లేదు. అందువలన తేదీ.13,14,15లలో సమ్మేళన నిర్వహించి, పెద్ద ఎత్తున ఆందోళన చేపడుతూ చలో అసెంబ్లీ కార్యక్రమానికి శ్రీకారం చుట్టారు. జిల్లాలలో అన్ని చోట్లా అరెస్టులు చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం ఈ సమస్య గురించి చర్చ జరపాలని, ప్రత్యేక చర్చకు మీరు అనుమతించాని ఈ సందర్భంగా మేము సభలో తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. ఈ సమస్య మీద సంబంధిత మంత్రిగారు సమస్యను పరిష్కరించాలని మేము విజ్ఞాప్తి చేస్తున్నాము.

మిషన్ షైర్ఫ్: నేను సంబంధిత మంత్రి గారికి తెలియజేస్తాను. క్వార్టర్ నెం.10264 గౌరవసీయులైన ఆర్థిక శాఖా మంత్రి గారు.

2.ప్రశ్నాత్తరాలు :**వైద్య, ఆరోగ్యశాఖకు నిధులు****ప్రశ్న నెం.10264**

సర్వశ్రీ కోలగట్ట విరభద్ర స్వామి, వెన్నపూన గోపాల్ రెడ్డి, దేవసాని చినగోవింద రెడ్డి, ఎం.ఎల.సీలు.

గౌరవసీయులైన ఆరోగ్య మరియు వైద్య విద్య శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) 2017-18 సంవత్సరంలో వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖకు కేటాయించిన నిధుల మొత్తం ఎంత;
- ఆ) 2014-15, 2015-16, 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరాలలో వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖకు కేటాయించిన నిధులు మరియు విడుదల చేసిన నిధుల మొత్తం ఎంత;
- ఇ) ఆ నిధులలో ఖర్చు చేసిన నిధుల మొత్తం ఎంత?

గౌరవసీయులైన ఆరోగ్య మరియు వైద్య విద్య శాఖ మంత్రి గారి తరఫున గౌరవసీయులైన ఆర్థిక, ప్రణాళిక, వాణిజ్య వన్నులు మరియు శాసన సభా వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ యనమల రామకృష్ణాడు):

2017-18 సంవత్సరంలో వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖకు కేటాయించిన నిధులు మొత్తం ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

(రూ.కోట్లలో)

మూలధనం	రెవెన్యూ	మొత్తం
రూ.446.37	రూ.6574.26	రూ.7020.63

- అ) 2014-15, 2015-16, 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరాలలో వైద్య మరియు ఆరోగ్య శాఖకు కేటాయించిన మరియు విడుదల చేసిన నిధులు మొత్తం ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి:

(రూ.కోట్లలో)

సంవత్సరం	ప్రణాళిక	ప్రణాళికేతర	మొత్తం
2014-15	1040.69	3347.25	4387.94
2015-16	1986.81	3741.42	5728.23
2016-17	2933.73	3170.03	6103.76

శాఖాధిపతులందిరికి నమగ్ర బడ్జెటు పంపిణీ వ్యవస్థ ద్వారా బడ్జెటును పంపిణీ చేసినందున, ఖర్చు చేసేందుకు ఎటువంటి నిర్ద్ధారించున విడుదల అవసరం లేనందున, కేటాయింపును విడుదల చేసినట్లుగా పరిగణించడమపుతుంది. కేటాయింపు ప్రకారం ప్రతీ త్రయిమాసికానికి ఖర్చు చేసేందుకు శాఖాధిపతులకు స్వతంత్రత ఉంటుంది.

సి) ఆ నిధులలో నుండి ఖర్చు చేసిన నిధుల మొత్తం:

(రూ.కోట్లలో)

సంవత్సరం	బడ్జెట్	వ్యయం
2014-15	4387.94	4839.06
2015-16	5728.23	5067.00
2016-17	6103.76	6661.16
2017-18	7020.63	5635.22

(ఇది 05.03.2018 తేది నాటికి అయిన వ్యయం.)

MR. CHAIRMAN: Kolagatla Veerabhadra Swamy, Vennapusa Gopal Reddy, Devasani Chinna Govinda Reddy, nobody is here.

శ్రీ రాము సూర్యారావు(ఉపాధ్యాయ నియోజక వర్గం - తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి): అధ్యక్షా, నిధులు ఖర్చు చేస్తున్నామని అంటున్నారు. భవనాలు మాత్రమే నిర్మించున్నారు. పరికరాలు కూడా కొంటున్నారు. కానీ వాటిని సరియైన దృక్పథంలో వాడుకోవడానికి డాక్టర్లు, మిగతా సిబ్బంది కూడా తక్కువగా ఉన్నారు. నియమించిన వారిలో కొంత మందికి సరిగ్గా జీతాలు అందడం లేదు. దయచేసి డాక్టర్లను, మిగతా సిబ్బందిని నియమించడానికి దృష్టి పెట్టాలని తమరి ద్వారా గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి (పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - కర్నూలు, అనంతపురం, కడవ): అధ్యక్షా, వైద్య రంగానికి గతసంవత్సరం కంటే 4.9శాతం బడ్జెట్ ఎక్కువగా కేటాయించారు. కానీ జిఎస్‌డిఎస్ 0.9శాతం ఉంది. వైద్యరంగంపై శ్రీనాథ్ రెడ్డి గారి అధ్యక్షతన వేసిన హైలెవల్ కమిటీ నున దేశంలో ఉన్న పరిస్థితులను బట్టి బడ్జెట్లో 10శాతం ఉండాలన్నారు. వైద్య రంగానికి మనం కేటాయించిన బడ్జెట్, 18 రాష్ట్రాలలో కేటాయించిన బడ్జెట్ కంటే తక్కువగా ఉంది. జిఎస్‌డిఎస్ 4శాతం ఉండాలి. కానీ దానికి 1శాతం కూడా కేటాయించలేకపోతున్నాము.

దయచేసి ఈ ఫండ్షను రివైజ్ చేయకపోతే వైద్య రంగంలో ఉన్న సమస్యల వలన పేదలు చాలా బాధలు ఎదుర్కొంటారు. జ్వరాలు వస్తే రూ.1,00,000వరకూ ఖర్చు పెట్టుకోవాల్సి వస్తుంది. ఆరోగ్యశీల పథకానికి రూ.1,000కోట్లు కేటాయించారు. కాసీ ఒకాయలే రూ.300కోట్లు ఉన్నాయి. అది విజయవంతగా నడుస్తున్న పథకం. చాలా చోట్ల 104, 102 వాహనాలలో మందులు ఉండడంలేదు. సాధారణ మందులకు కూడా చీటి ప్రాసి ఇస్తున్నారు. టెస్టులకు కూడా ప్రైవేటుకు ద్వార్చున్నారు. అదే విధంగా మెడికల్ కాలేజీలలో పీజి సీట్లు తగ్గిపోయినవి. దేశంలో డాక్టర్ల కొరత ఉంది. కాసీ మన ఆంధ్రప్రదేశ్ లో డాక్టర్ల కొరత చాలా ఎక్కువగా ఉంది. అందువలన కొంత స్థాయిలో బడ్జెట్‌ను పెంచితే వైద్యరంగానికి న్యాయం జరుగుతుంది. తద్వారా ప్రజల ఆరోగ్యం మెరుగువడే అవకాశం ఉంటుంది. పేదలు ప్రైవేటు ఆసుపత్రులలో వైద్యాన్ని చేయించుకోలేక పోతున్నారు. ప్రైవేటు ఆసుపత్రులలో చేయించుకుని అప్పుల పాలవుతున్న పరిస్థితి ఉంది. స్వర్గియ గాలి ముద్దుకృష్ణపు నాయుడు గారు కూడా డంగి జ్వరంతోనే మరణించారు. విపరీతమైన కాలుషం వలన, దోషుల వలన, కలుషితమైన సీటి వలన రకరకాల రోగాలు ఎదురవుతున్నాయి. తద్వారా సంస్కృత పరిస్థితి సంభవిస్తుంది. కాబట్టి ఈ పరిస్థితి నుండి బయటకు రావడానికి వైద్య రంగానికి కేటాయించిన బడ్జెట్‌ను రివైజ్ చేయాలని, గత సంవత్సరపు ఒకాయలు లేనప్పుడు ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్‌ను మరింత పెంచవలసిన అవసరముందని తమరి ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ బోడ్చు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్ష, వైద్య, ఆరోగ్య శాఖకు బడ్జెట్‌ను పెంచాల్సిన అవసరముంది. అదే సందర్భంలో ఎన్.టి.ఆర్.పోల్ యూనివర్సిటీకి సంబంధించి వారు ఏవో పరీక్షలు పెట్టుకుని వారి వద్ద దాదాపు రూ.500కోట్లు ఉన్న నేపథ్యంలో ఆ యూనివర్సిటీ అభివృద్ధికి ఆ సిధులు ఖర్చు చేసి అభివృద్ధి చేస్తారని అనుకుంటే అక్కడున్న డబ్బులలో కూడా దాదాపు రూ.150కోట్లు తీసుకుని బోధనాసుపత్రులలో ఉన్న సాకార్యాల మెరుగుదలకు ఖర్చు పెడుతున్నారు. ఇప్పుడు ఒక యూనివర్సిటీలో ఉన్న సిధులను ఆ యూనివర్సిటీని అభివృద్ధి చేయడానికి వినియోగించాలి. అలా కాకుండా అక్కడుండే సిధులను కూడా బడ్జెట్తో సంబంధం లేకుండా తీసుకువస్తున్నారు. ఇవన్నీ కూడా కలిపి లెక్కలు చెబుతున్నారు. ఏదైతే యూనివర్సిటీ నుండి తీసుకున్న సిధులు తిరిగి ఆ యూనివర్సిటీకి జమచేయాలని, ఆ యూనివర్సిటీని అభివృద్ధి చేసేందుకే ఆ సిధులు ఉపయోగించాలని తమరి ద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ యనమల రామకృష్ణాడు: అధ్యక్ష, వైద్యశాఖకు సిధులు ప్రతి సంవత్సరం నార్లుగానే పెంచుతూ ఉన్నాము. రూరల్ పోల్ బాగుండాలని, పోల్ ఇన్‌ప్రోఫ్స్చర్చర్ కూడా బాగుండాలనే ఉద్దేశంతో ప్రతిసంవత్సరం వైద్యశాఖకు బడ్జెట్ పెంచుతూనే ఉన్నాము. ఈ సంవత్సరం కూడా వైద్యశాఖకు దాదాపు రూ.8,463.51కోట్లు పెంచాము. ఇంచుమించు గ్రోత్కెకూడా 20.55% పెరిగింది. గత సంవత్సరం బడ్జెట్ కంటే 20శాతం పైన పెంచడం జరిగింది. అందుచేత విద్యకు, ఆరోగ్యానికి ఈ ప్రభుత్వం ఎక్కువ ప్రాధాన్యతను ఇవ్వడం జరిగింది. అందువల్ల గ్రాంట్లు కూడా పెరుగుతున్నాయి. కేటాయించిన సిధులు కూడా దాదాపు మొత్తం ఖర్చు పెడుతున్నారు. కేపిటల్ ఎక్స్‌పెండిచర్ నుండి కూడా ఎక్కువగా ఖర్చు పెడుతున్నాము. హాస్పిటల్‌కు బిల్డింగ్స్, ఇన్‌ప్రోఫ్స్చర్ కావాలి.

అధ్యక్షా, అలాగే గౌరవ సభ్యులు అడిగినట్లు డాక్టర్స్, పారామెడికల్ స్ట్రోఫ్స్ ను నియమించడానికి ఇప్పటికే వర్తించున్న ఇచ్చాము. త్వరలోనే రిక్రూట్ చేయాలి. కాకూతే సైపలిస్ట్లల దగ్గర కొంత సమస్య ఉంది. వారికి కార్బోరైట్ హస్పిటల్లో ఇచ్చే జీతాలు, మనం ఇచ్చే జీతాలకు చాలా తేడా ఉంది. దానిని కూడా రీ ఎగ్జమిన్ చేయమని డిపార్ట్మెంట్ వారికి చెప్పాము. గతంలో ఉన్న మంత్రిగారు కూడా చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు డిపార్ట్మెంట్ వారు కూడా ఎగ్జమిన్ చేస్తున్నారు.

ఉ.10.10

అధ్యక్షా, గతంలో మంత్రిగా ఉన్నప్పుడే ఆ మంత్రి గారు చెప్పడం జరిగింది. ఇప్పుడు వారి డిపార్ట్మెంట్ కూడా ఎగ్జమిన్ చేస్తుంది. జీతాలను అందరికి కూడా సకాలంలో ఇస్తుంది. ఇంచుమించు జీతాలను అవుటస్టోర్స్, కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులకు కూడా రెగ్యులర్ ఉద్యోగులతో పాటుగా 4,5 తారీఖుల్లో ఇస్తున్నాము. ఎక్కుడైనా ఏమైనా సైపలి కేమలు ఉంటే **we will take care of it.** అదే విధంగా పీ.ఐ సీట్ల గురించి చెప్పారు. ఇప్పటికే ఆ సీట్లను పెంచారు. అవసరమైన వాటిని కూడా పెంచడానికి చర్యలు తీసుకుంటాము. యూనివరిటీ గ్రాంట్స్ ను తీసుకొచ్చి వాటిని ఇక్కడ ఖర్చు చేస్తున్నామన్నారు. దానిని కూడా పరిశీలిస్తాము. ఇప్పటికే బడ్జెట్ ఎక్కువగా ఉంది. గౌరవ సభ్యులకు ఎందుకు అనుమానం వచ్చిందో గాసి దానిని కుడా పెంటనే పరిశీలిస్తాము.

MR.CHAIRMAN: Question No.10208.

ఉద్యోగుల ఆరోగ్య పథకం

ప్రశ్న నెం. 10208(52)

శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసియులైన ఆరోగ్య మరియు వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) ఇతర రాష్ట్రాలలోని ఆనుపత్రులను ఈపోచ్చెన్ క్రిందకు తీసుకొచ్చే ప్రతిపాదన ఏదైనా ఉందా;
- ఆ) అయితే, ఆ వివరాలు ఏమిటి?

గౌరవసియులైన ఆరోగ్య మరియు వైద్య విద్యా శాఖ మంత్రిగారి తరఫున గౌరవసియులైన ఆర్థిక, ప్రణాళిక, వాణిజ్య వన్మలు మరియు శాసన సభా వ్యవహారాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు):

- అ) అవునండీ.
- ఆ) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర ఈపోచ్చెన్ రోగులకు చికిత్స అందించడానికి ప్రాదర్శాబాద్ లోని 20 ఆనుపత్రులు అంగీకరించాయి. అన్నలైన్ అప్లికేషన్లో ఆనుపత్రులను శైతన్యవంతం చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్న

ఆనుపత్రుల నుండి సరీస్కు కాంటాక్ట్ ఒప్పందాలను ట్రిస్ట్ పాందుతున్నది. బెంగళూరులోని వైదేహి ఆనుపత్రిని, బెంగళూరులోని హెల్ప్ కోర్ గోబర్ (హెచ్సిజి) ఎంటర్ ప్రైజెస్ లిమిటెడ్ జాబితాలో చేర్చ దమయింది. ఈ విషయం ప్రాసెన్స్ లో ఉంది. వేలారులోని సిల్వెస్ ఆనుపత్రిని జాబితాలో చేర్చే విషయం చర్చలలో ఉంది.

శ్రీ కత్తి నరసింహ రెడ్డి(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కర్నూలు, అనంతపురం, కడవ): అధ్యక్షా, ఉద్యోగులకు, పెన్ననర్స్ కు ఎంతో ఉపయోగపడేటటువంటి ఎంప్లాయిస్ హెల్ప్ స్నీమ్సు ప్రభుత్వం అనేక దఫాలుగా చర్చలు జరిగిన తరువాత 2009 సెప్టెంబరు నెలలో అమలులోకి తీసుకువచ్చింది. అప్పటి నుంచి అనేక రకాలుగా చర్చలు జరిగిన తరువాత ప్రభుత్వం అమలులోకి తీసుకువచ్చింది. దీనిలో 40 శాతం ఎంప్లాయిస్ కాంట్రిబ్యూషన్ ఉండి మిగిలిన 60 శాతం ప్రభుత్వ కాంట్రిబ్యూషన్ ఉంటుంది. ప్రధానంగా మన రాష్ట్రంలో కొన్ని రోగాలకు రిఫరల్ హాస్పిటల్స్ లేనందువలన ప్రక్క రాష్ట్రాలకు వెళుతున్నారు. అందులో భాగంగానే బెంగళూరు, చెన్నై, హైదరాబాదు, వేలారులలోని 20 హాస్పిటల్స్ కు విల్హింగ్ ఇచ్చారు. కాబట్టి అందుకు అవరస్తును ఉత్తర్వులు ఇవ్వాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. జీ.వో. నెం.159 డిసెంబర్ 22వ తారీఖున ఉద్యోగులు, పెన్ననర్స్ కు సంబంధించి ఈపోచ్చెన్ పెన్నగైడ్ లైన్స్ ఇచ్చారు. ఇందులో సెల్యూరు, చిత్తూరు, అనంతపుర్ జిల్లాలకు చెందిన పెన్ననర్స్ గురించి మాత్రమే చెప్పారు. కాని కడవ జిల్లా ఉద్యోగులు, పెన్ననర్స్ గురించి ఇందులో పాందువరచలేదు. వారు కూడా ఔద్యం కోసం బెంగళూరు, వేలారుకు వెళుతుంటారు. కర్నూలులో ఉన్న ఉద్యోగులు, పెన్ననర్లు హైదరాబాదుకు వెళ్లే అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి జీ.వోలో అమెండ్మెంట్ చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఇందులో లాస్ట్ పీరాలో కాంప్లికేటెడ్ డిసీజెన్ అనే ఒక పదం చేర్చారు. ఈ పదం వల్ల ఎవర్కెస్ కేసుల విషయంలో కూడా ఇతర రాష్ట్రాల నుంచి బ్రీట్మెంట్ పాందితే ఆ బిల్లులను అనుమతించడం లేదు. అందువలన కొన్ని వందల బిల్లులు స్క్రూల్ ఎడ్యుకేషన్ వారి దగ్గర పెండింగ్లో ఉన్నాయి. ఈ బిల్లులను పెంటనేట్ యెర్ చేయించవలసిందిగా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, సాధారణంగా ఒక కుంటుంబంలో ఒక వ్యక్తికి ఆరోగ్యం బాగా లేకపోతే కొన్ని లక్షల రూపాయలు ఖార్షపుతుంది. అందులో ప్రభుత్వం అల్రెడ్డి 010 వద్దు క్రింద జీతం తీసుకునేవారికి మొదటి ఫీజ్లో హెల్ప్ కార్డులు ఇచ్చింది. రెండవ ఫీజ్లో గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ ద్వారా జీతాలు పాందుతున్న ఎయిడెడ్, మోడల్ స్క్రూల్ టీచర్లకు, గురుకులాలు, యూనివర్సిటీలు, గ్రింథాలయ సంస్థలలో వసి చేసే వారికి కూడా హెల్ప్ కార్డులు ఇవ్వాలని 2017 ఆగస్టున స్టీరింగ్ కమిటీ ఈపోచ్చెన్ ద్వారా ప్రతిపాదనలు పంపింది కానీ, అది ఇంత వరకు ఇంప్లిమెంట్ కాలేదు. అనంతపురం జిల్లా గార్లదిస్కోలో అంజనేయులు అనే ఉపాధ్యాయుడు పిల్లాడికి తలసేమియా అనే మేజర్ వ్యాధి వస్తే, ఆ వ్యాధికి చికిత్స నారాయణ హృదయాలయాలో తప్ప మరెక్కడా లేదు. ఆ వైద్యానికి అయ్యే ఖర్చు రూ.36లక్షలు అవుతుందని ఎస్టీమేషన్ వేశారు. ఒక చిన్న కుటుంబానికి ఇటువంటి బాధలు వస్తే కుటుంబం చిన్నాఫిన్సుమవుతుంది. ఎయిడెడ్, మోడల్ స్క్రూల్ టీచర్లో వసి చేస్తున్న వారు 50 నుంచి 60 వేలకు మించి ఉండరు. రెండవ ఫీజ్లో ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు పంపిన వారికి కూడా వర్తింప చేయాలని, మూడవ ఫీజ్లో కాంటాక్ట్, పోట్సార్టింగ్ వారికి కూడా ఈ స్క్రూమ్సు వర్తింప చేయాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఇంటర్-స్టేట్ హాస్పిటల్స్కు చెప్పేలో ఉన్న అపోలో, విజయ హాస్పిటల్స్కు, బెంగళూరులో ఉన్న మరికొన్ని హాస్పిటల్స్కు మనం అనుమతులు ఇస్తున్నాము. కానీ రెన్యూవర్ల్ ట్రైమ్లో గ్యావ్ వస్తుంది. ఈపోచెంస్ పరిధిలో ఉన్న ఉద్యోగులు, టీచర్స్, పెన్సన్స్ ఆ హాస్పిటల్స్ రెన్యూవర్ల్ నే ఉన్నాయిని అక్కడ వైద్యం చేయించుకుంటున్నారు. ఆ గ్యావ్ నమయంలోని బిల్లులను తిరస్కరిస్తున్నారు. అందరూ ఉద్యోగులు, పెన్సన్రూ దయచేసి రెన్యూవర్ల్ అయిన తరువాత రెబ్రోస్ప్లాట్‌క్షిప్స్ గా ఇవ్వడానికి రెన్యూవర్ల్ ఉన్నదని భావించి వాటిని అనుమతించాలని కోరుతున్నాను. సి.ఎం రిలీఫ్ ఫండ్‌ను కూడా ఇస్తున్నాము. ఇలా రకరకాలుగా పొత్తు విషయంలో సహాయం చేస్తున్నాము అటువంటి బిల్లులు చాలా పెండింగ్‌లో ఉన్నాయి. వాటన్నింటిని అనుమతించి, డబ్బును వెంటనే రిలీఫ్ చేయవలసిందిగా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

డా. ఎ.ఎస్. రామకృష్ణ(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - కృష్ణా, గుంటూరు): అధ్యక్షా, మీ ద్వారా మంత్రి గారికి ఒక విషయం చెప్పడలచుకున్నాను. ఇటీవల తెనాలిలో ఒక టీచర్ కిడ్స్ ట్రాన్స్ప్లాంటేషన్‌ను స్వోదరాబాదులో చేయించుకుంది. టీచర్ చాలా మందికి ఇన్వర్టర్ తెలియడం లేదు. ఏ ఆనుపత్రిలో కిడ్స్ ట్రాన్స్ప్లాంటేషన్‌ను చేయించుకుంటే హృద్యాగా ప్రభుత్వ నుంచి పరిపోరం వస్తుందనే విషయం తెలియక ఆ టీచర్ ఏదో హాస్పిటల్లో ఆమె అడిక్ట్ అయి కిడ్స్ ట్రాన్స్ప్లాంటేషన్ చేయించుకుంది. చేయించుకున్న తరువాత హాస్పిటల్ లిష్ట్‌లో లేదు. అందువలన సాంత డబ్బులే దాదాపు రూ.13లక్షలు చెల్లించింది. ఆ టీచర్ కుటుంబానికి ఎన్టిఆర్ ట్రస్ట్ ద్వారా రూ.1లక్షలు మంజూరు చేయించుకున్నాము. నేను మీ ద్వారా మంత్రి గారిని అడిగేదేమిటంటే టీచర్ ను ఈ నమచారం తెలియక నష్టపోతున్నారు. అందువలన మన రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రతి పారశాలకు ఈ హాస్పిటల్ ఉన్న లిష్ట్‌ను వంపించాలని నేను మీ ద్వారా మంత్రి గారికి తెలియచేస్తున్నాను.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, గతంలో రాయవెల్లారు, ముంబై వంటి నగరాలలోని 14 హాస్పిటల్స్కు గుర్తింపు ఉండేది. రాష్ట్రం విడిషన్‌యిన తరువాత ఆ అనుమతులు ఇప్పుడు లేవు. అందువలన చాలా మంది ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. కాబట్టి ఇతర రాష్ట్రాలలోని కొన్ని రిఫరల్ హాస్పిటల్స్కు లిష్ట్‌లో మొన్న చేసి ఉద్యోగులకు మంచి వైద్యాన్ని అందించవలసిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ యసుల రామకృష్ణుడు: అధ్యక్షా, ఈ ట్రైట్‌మెంట్‌కి మన రాష్ట్రం విడిషన్‌యిన తరువాత నదుపాయాలు లేవు. అందుచేత గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లుగా ప్రక్క రాష్ట్రాలలో 20 హాస్పిటల్ పరకు గుర్తించడం జరిగింది. ఆ లిష్ట్‌ను కూడా సభ్యులకు అందజేస్తాము. ఇవి కాకుండా బెంగళూరులోని ఒక హాస్పిటల్, వెల్లారు హాస్పిటల్ వాటన్నింటి పరిగణనలోనికి తీసుకున్నాము. వాటిని కూడా వైనలైష్ చేస్తాము. మన రాష్ట్రంలో కర్నూల్లో, వైజాగ్లో క్వాస్టర్ యూనిట్‌ను పెట్టడానికి ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. అదే విధంగా ఫిలాంతఫిస్ట్‌లు ఎవరైతే ఉన్నారో టాటావంటి వారిని కూడా కాంటాక్ట చేస్తాము.

అధ్యక్షా, కడవ, కర్నూలు జిల్లాలో ఏదైతే జి.వో నెం.150 దానిలో కూడా పాందువరచడానకి అన్ని చర్యలు కూడా తీసుకుంటాము. అలాగే 010 క్రింద ఎవ్వుతే లేనివారు ఉన్నారో వారు రియంబర్స్ మెంట్ కూడా చేసుకోవచ్చు. ఎక్కుడైనా బిల్లు పెండింగ్లో ఉంటే ఇండివిడ్యువర్లగా రెక్కిపై చేస్తాము. ఈ జి.బి.లో ఇంప్లిమెంటేషన్లో అనామిలీన్ ఉన్నాయంటున్నారు. వాటన్నింటిని సెట్టర్డెట్ చేయడానికి వెంటనే తగిన చర్యలు తీసుకుంటాము.

శ్రీ కత్తి నరసింహో రెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రి గారి ప్రకటన పై చిన్న సవరణ. ఎయిడెడ్, మొడల్ స్కూల్స్ ఎంప్లాయిన్స్కు మెడికల్ రియంబర్స్ మెంట్ నదుపాయం ఉందని మంత్రిగారు అన్నారు. ఆ సాకర్యం వారికి లేదని మంత్రి గారికి తెలియజేస్తున్నాను.

MR.CHAIRMAN: Question No.10075.

శీతల గిడ్డంగులు

ప్రశ్న నెం. 10075(53)

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రరావు, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసియులైన మార్కెటింగ్ మరియు గిడ్డంగుల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలో ఉన్న శీతల గిడ్డంగుల సంఖ్య ఎంత;
- ఆ) నదరు గిడ్డంగులలో వూర్టిస్థాయి సాక్యాలు అందుబాటులో ఉన్నాయా?

గౌరవసియులైన మార్కెటింగ్, గిడ్డంగులు, పశునంవర్ధకం, పాండిపరిశ్రమ మరియు మత్స్యసహకార శాఖ మంత్రి (శ్రీ సిపాచ. ఆదినారాయణ రెడ్డి):

- అ) రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలలో మొత్తం 17.21 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల సామర్థంతో 247 శీతల గిడ్డంగులు ఉన్నాయి.
- ఆ) అవునండీ.

క.10.20

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రరావు(స్థానికసంస్థలు - తుర్పు గోదావరి): అధ్యక్షా, మంత్రిగారిచ్చిన సమాధానంలో రాష్ట్రం మొత్తం మీద 17 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల కెపాసిటీ కలిగిన 247 కోల్డ్ స్టోరేజీలు ఉన్నాయని చెప్పారు. అయితే, పండిన పంటలకు నష్టాన్ని నివారించడానికి, నాణ్యతను పెంచడం కోసం కోల్డ్ స్టోరేజీల అవసరం మన రాష్ట్రంలో చాలా ఉంది. కొన్నిచోట్ల ఇబ్బందులోచ్చి పంట డ్యూమేజ్ అయిపోవడం మనం చూస్తున్నాము. దీనివల్ల రైతులకు

అనేక ఇబ్బందులు వస్తున్నాయి. అయితే, ప్రిమేటు పరంగా 17 లక్షల మెట్రిక్ టన్లుల వంటను నిల్వ చేసే కెపాసిటీ కలిగిన కోల్డ్ స్టోరేజీలు ఉన్నాయి. అలాగే ఇంకా 65 కోల్డ్ స్టోరేజీలు కట్టబోతున్నామని ప్రభుత్వం చెబుతోంది. మేము అనేదేమంటే – ఈ 65 కోల్డ్ స్టోరేజీలు సరిపోతాయా? మనకి 157 లక్షల మెట్రిక్ టన్లుల ఆహారధాన్యాలు రాష్ట్రంలో వండుతున్నాయి. పీటన్నింటిని కాపాడటం కోసం గాని, సరైన రిట్యుబాటు థరని రాబట్టడం కోసం గాని, నాణ్యతను పెంచడం కోసం గాని, వంట సష్టు లేకుండా నివారించడం కోసం గానీ ఈ కోల్డ్ స్టోరేజీలు లేకపోతే పూర్తి స్థాయిలో ఆహారధాన్యాలు చెడిషాయే అవకాశాలున్నాయని తెలియజేస్తున్నాను. రాష్ట్రంలో అన్ని ఫెసిలిటీస్ ఉన్నాయన్నారు. అయితే, ప్యాక్ హోస్టలు, మాగబెట్టెందుకు గదులు, మనరల్ ప్రాసెనింగ్ వంటి అన్ని రకాల సాకర్మాలు ఉంచే ఆలస్యం లేకుండా ఆహారధాన్యాలను కాపాడే అవకాశాలుంటాయి కాబట్టి, వాటన్నింటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుని రాష్ట్రవాహంగా కోల్డ్ స్టోరేజీల నంఖ్యని పెంచే అవకాశం ఏమన్నా ఉండా అని మీ ద్వారా మంత్రి గార్టి అడుగుతున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి: అధ్యక్షా, దేశంలో 40,000 మెట్రిక్ టన్లుల కూరగాయలు గానీ, వండ్లు గానీ, ఆహారవదార్థాలు గానీ కోల్డ్ స్టోరేజీలు లేనందువల్ల పాడవుతున్నాయి. అందులో దాదాపు రూ.12,000 కోట్ల విలువైన వండ్లు, కూరగాయలు కోల్డ్ స్టోరేజీలు లేనందువల్ల పాడవుతున్నాయి. కాబట్టి, ఈ కోల్డ్ స్టోరేజీల ఆవశ్యకత చాలా ఎక్కువగా ఉంది. అలాగే, 2016, నవంబరులో కేంద్రమంత్రి గారు మన రాష్ట్రానికి వచ్చినప్పుడు ఈ మార్కెటింగ్ రిడ్డంగుల ఆధునికరణ కోసం రూ.123 కోట్లు కేటాయిస్తామని చెప్పారు. ఆ విధంగా కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి రూ.123 కోట్లు మన రాష్ట్రానికి ఇచ్చారా, లేదా? వాటిని రిడ్డంగుల అభివృద్ధికి ఖర్చు పెట్టారా, లేదా అనేది తెలియజేయాల్సిందిగా మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

మిషన్ చైర్మన్: మంత్రి గారూ, మీ దగ్గర నమచారం సిద్ధంగా ఉంటే ఇవ్వండి.

శ్రీ సి.పెట్ట.ఆదినారాయణ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈ సంవత్సరం ప్రధానమంత్రి కిసాన్ సంపద యోజన క్రింద గవర్న్‌మెంట్ ఆఫ్ ఇండియా నుండి ఇటీవల తెలుగులో ఒక అడ్వెర్సరీయెజ్‌మెంట్‌ని ఇవ్వడం జరిగింది. గతంలో రూ.4 కోట్ల విలువైన కోల్డ్ స్టోరేజీకి, మొత్తం వ్యయంలో 35 శాతం అంటే రూ.1.40 కోట్లు మాత్రమే నచ్చిప్పి ఇచ్చేవాళ్లు. కానీ, ఇప్పుడు రూ.10 కోట్ల గ్రాంట్-ఇన్-ఎయిడ్ ఇచ్చేందుకు కూడా సిద్ధమేనని అడ్వెర్సరీయెజ్‌మెంట్ ఇచ్చారు. ఏప్రిల్, 30 వ తేదీ వరకు ఎన్జింలు గాని, గవర్న్‌మెంట్ సెక్టర్లో గాని, ప్రైవేట్ వాళ్లు గాని దరఖాస్తు చేయవచ్చు. ఇది చాలా మంచి స్విమ్ము. **PMKSY** ఈ స్విమ్ము పేరు. ఈ కాపీ మేమే తయారుచేసి, సభ్యులందరికి టేబుల్సైన పెట్టుమని కూడా చెప్పడు జరిగింది. సభ్యులు శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి గారు చెప్పినట్లు, రామచంద్రరావు గారు చెప్పినట్లుగా దేశంలో గానీ, రాష్ట్రంలో గానీ కోల్డ్ స్టోరేజీలు చాలా అవసరం. చాలాచోట్లు ఎమ్ముచ్చేలు, ఎమ్ముచ్చేలు కోల్డ్ స్టోరేజీలు కావాలని అడుగుతున్నారు. గవర్న్‌మెంట్ కూడా ఈ సంవత్సరం రూ.200 కోట్లు కోల్డ్ స్టోరేజీల కోసం కేటాయించడం జరిగింది. ఆ బడ్జెట్‌తో ఒక్క కోల్డ్ స్టోరేజీకి రూ.5 కోట్లు చోప్పున, 40 ప్రాంతాల్లో కోల్డ్ స్టోరేజీలు ఏర్పాటు చేసేందుకు మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఎవరైనా సభ్యులు ఫలానా చోట కోల్డ్ స్టోరేజీలు కావాలని కోరితే, ఏప్రిల్లో టెండర్లు

పిలవాలనే కార్బూకమంలో ఉన్నాము. దానికితోడు, ఈ కెంద్ర ప్రభుత్వ వథకమైన PMKSY క్రింద అపై చేసే, సీట్ గపర్మెంట్ తరఫున వాటికి కూడా సపోర్టు చేస్తాము.

పశువైద్యశాలల్లో వైద్యుల కొరత

ప్రశ్న నెం. 9994 (54)

శ్రీమతి పి. శమంతకమణి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసియులైన పశునంవర్ధక, పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) రాష్ట్రంలోని పశు వైద్యశాలల్లో పెద్ద సంఖ్యలో వైద్యులు మరియు సిబ్బంది కొరత ఉందన్న విషయం వార్షిక మేనా.
- ఆ) కొన్ని ప్రాంతాలలోని పశు వైద్యశాలలు కనీసం విద్యుత్ బిల్లులను చెల్లించలేని స్థితిలో ఉన్నాయా?
- ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

గౌరవసియులైన పశునంవర్ధక, పాడి పరిశ్రమాభివృద్ధి మరియు మత్స్య పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి (శ్రీ సిహెచ్. ఆదినారాయణరెడ్డి):

- అ) లేదండి.
- ఆ) అవునండి.
- ఇ) విద్యుత్ బకాయిలను రూ.200.46 లక్షలుగా అంచనా వేయడమయింది. డైరెక్ట్ ఐఎస్ నుండి విడుదలైన బడ్జెటు మరియు జిల్లాల వద్ద లభ్యంగా ఉన్న వడ్డి నిధుల నుండి బకాయివడిన విద్యుత్ బిల్లులను చెల్లించాలని జిల్లా సంయుక్త డైరెక్టర్ (ఎపాచ్)కు సూచనలు ఇవ్వడమయింది.

అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో పశువైద్యశాలల్లో పెద్ద సంఖ్యలో వైద్యులు మరియు సిబ్బంది కొరత విషయానికి వస్తే, 1900 మంది కొరత ఉన్నది వార్షికం. కొన్ని చోట్ల వైద్యశాలలు విద్యుత్ బిల్లులు కూడా కట్టలేని పరిస్థితుల్లో ఉంటే, వాళ్ళ దగ్గర ఉన్న ఇంటప్పు డబ్బుల్లో రూ.2 కోట్లు తీసుకుని, విద్యుత్ బకాయిలుంటే కట్టమని కూడా చెప్పడం జరిగింది. అప్పటికి కూడా కట్టలేని పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం తరఫున వెంటనే విద్యుత్ బకాయిలు కట్టేందుకు ఆదేశించడం కూడా జరిగింది.

శ్రీమతి వి.శమంతకమణి (శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, మంత్రిగారిచ్చిన నమాధానం చాలావరకు అస్తవ్యస్తంగా ఉంది. నేను అడిగిన ప్రశ్న ఏమంటే - రాష్ట్రంలో వశవైద్యశాలల్లో పెద్ద సంఖ్యలో వైద్యులు మరియు సిబ్బంది కొరత ఉన్న మాట వాస్తవమా? తరువాత కొన్ని ప్రాంతాల్లో విద్యుత్ బిల్లుల చెల్లింపుల విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలేమిటని అడగడం జరిగింది. అధ్యక్షా, మంత్రి గారు రైతు కుటుంబం నుండి వచ్చారు. రాయలసీమలో వశవులకు చాలా ఎక్కువ విలువిస్తారు. వశవుల్ని ఇళ్లలో క్షోముకుని వాటిని తమ సాంత బిడ్డల్లా చూసుకుంటుంటారు. ఒకరైతు కుటుంబంలో ఎన్ని ఎద్దులుంటే, పాడి వశవుల సంఖ్య ఎంత ఎక్కువగా ఉంటే ఆ రైతు ఆర్థిక స్థితి బాగుందని అ ఇంటికి పిల్లల్ని ఇష్వదానికి కూడా రాయలసీమలో ఎక్కువ ఆసక్తి చూపిస్తారు. మరి ఈ రోజున అలాంచి మూగజినుల వైద్యునికి డాక్టర్ కొరత ఉంటే ఎలా! 13 ఆసుప్రతులకు ఒక డాక్టరు ఉంటున్నారు. ఆయన 13 ఆసుప్రతుల్లో ఎక్కడ ఉన్నాడో కూడా తెలియదు. వల్లిల్లో ఉన్న వశవులకు ఏదన్నా జబ్బు చేసే ఎలా? ఈ కాలంలో గడ్డి కూడా దొరక్క పాస్టీక్ మూటల్లో ఉన్న చెత్తను తినడానికి కూడా వశవులు వెనకాడటంలేదు. ఒక్క వశవు కడువులో 15, 16 కేజీల పాస్టీక్ కవర్లు ఉంటున్న సంఘటనల్ని కూడా మనం రోజ్సేపరల్లో చూస్తున్నాము. వశవైద్యుల కొరతతో బాటు, కసీనం వశవైద్యశాలల్లో ఫ్రెంచ్ లో ఏపైనా మందులుంటే, అపైనా వాడదామంటే కరెంటు కొరత ఉంటోంది. ఒక్క అనంతపురం జిల్లాలోనే 209 మంది వశవుల డాక్టర్ కొరత ఉంది. డిహ్యాటీ డైరైక్టర్ సుండి అటెండర్ వరకు అన్ని పోస్టుల్లో, అన్ని కేటగరిల్లో భాషీలున్నాయి. మరి ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న చర్యలు ఏమిటి? ఒకరైతు కుటుంబానికి సంబంధించిన వ్యక్తిమంత్రిగా రాగానే మేమందరం డాక్టర్ కొరత తీరుతుంది, వెటర్సరీ హస్పిటల్ బాగా అభివృద్ధి చెందుతాయని అనుకున్నాము. కాసీ, ఆ అవకాశం ఎక్కుడా లేనట్లుంది. దయచేసి, దీని మీద చర్యలు తీసుకుని, ఆ వైద్యుల కొరతను త్వరలోనే తీర్చాలని మీ ద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ గౌసివారి శ్రీనివాసులు(నామినేట్స్): అధ్యక్షా, రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వశవుల సంఖ్యను బాగా పెంచాలని, వశగణాభివృద్ధిపైన చాలా చక్కగా కార్బూకుమాలు అమలు చేస్తాంది. ఈ సందర్భంలో గ్రామస్థాయిలో ఉన్నటువంటి Rural Livestock Units ని, Veterinary Dispensaries గా మార్చాలనే ప్రతిపాదనపైన వశవైద్యులు సమ్మ చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వానికి ఈ విషయం తెలుసు. గతంలో దీనిపైనుమారల్ లైవ్ స్టేక్ యూనిట్స్, వెటర్సరీ డిస్పెన్సరీలుగా మార్చాలనే విషయం గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్యులు, మంత్రివర్యులు తెలియజేసి, 250 ఆర్ఎల్ఎచ్ ములను వెటర్సరీ డిస్పెన్సరీలుగా మార్చారు. మిగిలిన వాటిని కూడా మార్చాలనే ఉద్దేశంతో వశవైద్యులు ప్రైక్ చేస్తున్నారు. కాబట్టి, దానిపైన చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. గోపాలమిత్రులు గ్రామ స్థాయిలో చక్కగా వసిచేస్తున్నారు. వాళ్లకు మనం ఇంకా ఏదైనా సాయం చేసే బాగుంటుందనే సూచన కూడా మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి గుమ్మిడి సంధ్యారాణి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఈ మధ్యకాలంలో వశవులతో కాకుండా, పరికరాలతోనే ఎక్కువగా వ్యవసాయం చేయడం జరుగుతోంది. ఆవిధంగా వశవులు కూడా చాలా

తగ్గిపోతున్నాయి. కాబట్టి, ఉన్న వశవులకైనా వైద్యం చేయాలంటే డాక్టర్లే కాకుండా సిబ్బంది కొరత కూడా చాలా ఎక్కువగా ఉంది. ప్రభుత్వం ప్రవేశపెడుతున్న వథకాలు చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. అయితే, గ్రామాల్లోకి పెళ్లి గ్రామసభలు పట్టి, అక్కడ చెప్పాలన్నా కూడా సిబ్బంది కొరత ఎక్కువగా ఉంది. దానివల్ల గ్రామాల్లో అనలు ఈ శాఖకు ఏయే వథకాలు వస్తున్నాయి, రైతులకు ఇవి ఎంతవరకు ఉపయోగపడుతున్నాయనేది చెప్పడానికి కూడా మనములు లేదు. అప్పుడ్పుడు జనరల్ బౌడి మీటింగులకు డాక్టర్లు వచ్చి ఎంతో మంచి వథకాలు గురించి చెబుతుంటారు. కాకపోతే గ్రామాల్లో ఏ రైతుకూ అని తెలియడం లేదు. దయచేసి, గ్రామాల్లో గ్రామసభలు పెట్టి వశవుల సంరక్షణ గురించి, ప్రభుత్వం ప్రవేశపెడుతున్న సంక్లేషు వథకాల గురించి, వశవుల గురించి మన గ్రామాల్లో చెబితే బాగుంటుందని తమ ద్వారా మంత్రి గారికి విస్తరిస్తున్నాను.

శ్రీ బి.ఎన్. రాజసింహులు(స్థానిక సంస్థలు – చిత్తూరు): అధ్యక్షా, చిత్తూరు జిల్లాలో ఈ రోజు 20 లక్షల లీటర్ల పాల ఉత్పత్తి ఉంది. ఎక్కువ శాతం పశువులు చిత్తూరు జిల్లాలో ఉన్నాయి. ఇంతకుముందు కూడా మేము గోపాలమిత్ర అని పెట్టి, జె.కె. ఫోండేషన్ వాళ్ల ద్వారా వాళ్లకు బాగా శిక్షణ ఇచ్చాము. కసీనం, ఆ గోపాలమిత్ర వాళ్ల *artificial insemination, foot and mouth diseases* కు ట్రైటమెంట్ బాగా చేసేవాళ్లు. కాంట్రాక్టు సెప్పం క్రింద మూడు నాలుగు అత్యవసర డిస్ట్రిజన్ కు సంబంధించి వాళ్లకు బాగా ట్రైసింగ్ ఇచ్చి నియమించుకుంటే, కొంతవరకు చిన్న చిన్న జబ్బులు అక్కడిక్కుడే నయమయ్యే అవకాశముంది.

ఉ.10.30

అధ్యక్షా, ఇప్పుడు ఉన్న డాక్టర్లను కూడా ఉపయోగించుకోవడానికి అలాగే అసిస్టెంట్స్‌గా పెట్టుకోవడానికి అవకాశాలంటాయి. సాధారణంగా మనములకు అంబులెన్సులు పెట్టాము. అలాంటిది మొట్టమొదటిసారి తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో వశవులకు కూడా ఒక అంబులెన్సు పెట్టారు. గ్రాండ్ లెవల్కు వచ్చి అంటే సడవలేని పరిస్థితుల్లోని వశవుల కొరకు అంబులెన్సులో తీసుకువచ్చి ఆనువత్తిలో ఆవరేషన్ చేసి పంపిస్తే సాకర్యంగా ఉంటుంది. అందుకొరకు నిధులను కేటాయించే విధంగా చేయాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యారావు: అధ్యక్షా, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో ప్రధానంగా ఎజెస్సీ ఏరియాలో వశవైద్యశాలల్లో డాక్టర్లు లేదు. మీ ద్వారా మంత్రిగారికి విజ్ఞాపి చేసేదేమంటే, దయచేసి ఆ ప్రాంతాలపై దృష్టి పెట్టి వైద్యులను నియమించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, బడ్జెట్లో 10 లక్షల జంతువులకు బీమా కోసం రూ.50 కోట్లు కేటాయించడం చాలా అభినందనీయం. మన రాష్ట్రంలో ఆవులు, ఎద్దులు, గోరెలు, మేకలు మొత్తం కలిపి నుమారు రూ.2,92,00,000 ఉంటాయి. అధ్యక్షా, ఈ వది లక్షలు నాలిగించికే వర్తిస్తాయా? లేదా ఎద్దులు, ఆవులకే వర్తిస్తాయా

అనేది ఒకటి. రూ.500 ప్రీమియం కడితే వాటికి ఎంతవరకూ పేమెంట్ చేస్తున్నారు? భవిష్యత్తులో అన్నింటికి బీమా సాకర్యం కల్పిస్తే బాగుంటుందని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ వి.వి.వి. చౌదరి(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ఒకవైపు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పశుగణాభివృద్ధి మీద, డెయిరి మీద ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ కనబరుస్తున్న నమయంలో వెటర్లరి హస్పిటల్స్ కొరత మాత్రం ఎక్కువగా కనబడుతున్నది. ముఖ్యంగా తూర్పుగోదావరి జిల్లా వంటి ప్రాంతాలలో దైతులు వారంతట వారే స్వాధందంగా స్థలాలు ఇచ్చి ఆసుపత్రి భవనాలు నిర్మించినప్పటికి కూడా కసీనం లైన్స్ట్రెక్ట్ యూనిట్స్ గాసి, ఫ్స్ట్ ఎయిట్ సెంటర్లు గాసి లేని పరిస్థితి కనబడుతున్నది. ముఖ్యంగా డాక్టర్లను, కాంపౌండర్లను రిక్రూట్ చేసుకోవాల్సిన అవసరమున్నది. దీనిపై ప్రత్యేకమైన శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. లేదంటే రాను రాను దైతులకు కూడా డెయిరి, పశుగణాభివృద్ధి మీద ఆసక్తి తగిపోయే ప్రమాదముందని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ యండపల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, పశుగణాభివృద్ధిలో డెయిరి డెవలప్మెంట్, పిఎర్స్, గోట్రెల పెంపకం వంటివి వ్యవసాయంలో వస్తున్న నష్టాన్ని, ఆర్థికసంక్షోభాన్ని గట్టెక్కిచ్చే రంగాలుగా ఉంటున్నాయి. ముఖ్యంగా రాయలసీమ, చిత్తురు జిల్లా ప్రాంతాలు పాడి ఆవుల మీద, గేదెల మీదే ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నారు. అక్కడున్న వెటర్లరి కాలేజీలో కూడా వైద్య విద్యార్థులు సమ్మేళనిచేస్తున్నారు. ఉన కేంద్రాలలో ఇప్పటివరకూ అసిష్టెంట్స్ మాత్రమే ఉన్నారు. ఆ కేంద్రాలన్నింటినీ ఆసుపత్రులుగా మార్పాలని, డాక్టర్లను నియమించాలని, లైన్స్ట్రెక్ట్ యూనిట్స్ పెంచాలని సమ్మేళనిచేస్తున్నారు. గత శాసనసభ, శాసనసభ పరిషత్తు సమావేశంలో కూడా ఈ అంశాలు ప్రస్తావము వ్యాపారాలు. అప్పుడు కచ్చితంగా అటువంటి చోటు వెటర్లరి డాక్టర్లను నియమిస్తామని చెప్పారు. చిత్తురు జిల్లాలో శాంక్షీ డాక్టర్ల పోస్టులు చాలా ఉన్నాయి. డాక్టర్ కొరత చాలా ఉన్నది. ప్రజలను ఆర్థికంగా పాడి పరిశ్రమ ఆదుకుంటోంది. అనలు పల్లెల్లో ప్రజలు ఆవు, గేదెలపైనే ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నారు. డాక్టర్ పోస్టులను వెంటనే భర్తి చేయాలి. ఉనకేంద్రాలలో వెటర్లరి డాక్టర్లను నియమించాలి. ఇది పెద్ద యూనిట్. మన రాష్ట్రాన్ని ఆర్థికంగా ఆదుకుంటున్న యూనిట్ కాబట్టి దీనిని ప్రత్యేకంగా చూడాలని నేను తమ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కరను రాబోతున్నది. ఉచిత పశుగ్రాసం కూడా కేటాయించాలని కూడా కోరుతున్నాను.

శ్రీ నిహారికా రెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు శ్రీమతి శమంతకమణిగారు అన్నట్లు నేనేమీ అస్తవ్యాప్తంగా మాట్లాడలేదు. రాష్ట్రంలో 15 శాతం మాత్రమే కొరత ఉండిన మాట వాస్తవమే. 1175 చోట్ల అసిష్టెంట్స్, డాక్టర్ల కొరత, 1200 కంటింజెంట్ స్టేషన్లు కొరత ఉన్నమాట వాస్తవం. పీటిని కలుపుకుని 15 శాతం కొరత ఉన్నది. ఆ మేరకు మేము బడ్జెట్లో కూడా అడిగాము. అందరిని కాంట్రాక్ట్ ప్రాతిపదికు తీసుకోమంటే కూడా మేము ఒచ్చుకోలేదు. డాక్టర్లను, వెటర్లరి అసిష్టెంట్స్ పురీనెంట్ చేయాలని, కంటింజెంట్ స్టేషన్లు కాంట్రాక్ట్ విధానంలో తీసుకోవడానికి ప్రపాజీల్ పెట్టాము. ఆర్థిక శాఖలో క్లియర్ కాగానే చర్యలు తీసుకుంటాము. రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ వైద్యుల సంఖ్య చాలా ఎక్కువగా ఉన్నది. కాబట్టి, త్వరగా భర్తి చేయాలని మేము అనుకుంటున్నాము. డాక్టర్ లోటును నివారించేందుకు

గాను 38 సంచార వశవైద్యశాలలను ఏర్పాటు చేశాము. మరో 17 సంచార వైద్యశాలలకు కూడా అనుమతులు ఇచ్చాము. వాటిని 180కి పెంచే ఆలోచనలో ఉన్నాము. అంటే ఒక్క నియోజకవర్గానికి ఒకటి చోపున మొత్తం 175, ఏజెస్టీలకు రెండు చోపున 180 చోట్ల సంచార వశవైద్యశాలలను ఏర్పాటు చేసేందుకు ప్రపోజల్ను తయారు చేసుకున్నాము. ఈ సంవత్సరం బడ్జెట్లో ఎక్కువకేటాయింపులు ఉన్నాయి కాబట్టి ఆ మేరకు చర్చలు తీసుకుంటాము.

అధ్యక్ష, వశవరాసం విషయంలో రూ.3 లక్ష టీఎంఆర్ (total mixed ration) ప్యాకెట్లు తయారు చేసి పంచిస్తున్నాము. దానికితోడు ఊరూరా వశవరాస క్లైటాల కొరకు కలెక్టర్ ఆధ్వర్యంలో ముగ్గురు సభ్యుల కమిటీ వేశాము. వాటికి ఎన్సెంబల్యులు ఫండ్సును కూడా ఏర్పాటు చేస్తున్నాము. గతంలో కంటే మందుల సంఖ్య కూడా పెంచాము. అలాగే, గొరవ సభ్యులు అడిగినట్లు ఇన్నార్స్‌ను కూడా గతంలో కంటే పది లక్షల వశవులకు రూ.50 కోట్లు పెంచాము. దాదాపు 3 కోట్ల వశవులు ఉన్నది వాస్తవమే. ప్రీమియం కట్టమంటే చాలామంది రైతులు ముందుకు రావడం లేదు. అందువల్ల ప్రీమియంను కూడా తగ్గించాము. ఉదాహరణకు సుమారు రూ.60,000 లక్ష ఒకటిస్తున్న శాతమంటే రూ.900 కడితే ఏదైనా జరగరానిది జరిగినప్పుడు రూ.60,000లు వచ్చేందుకు ఆస్కారముంటుంది. ఈ విధంగా ప్రీమియం రేటును తగ్గించాం. వశవరాస క్లైటాలను పెంచేందుకు, సంచార వశవైద్యశాలలు, డాక్టర్ల కొరత తీస్తేందుకు ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్నది. సభ్యులు అడిగినదానికి కరెంటుకు సంబంధించి డబ్బులు కట్టినచోట కేవలం రూ.2 కోట్లు బకాయి ఉన్నది. రూ.10 లక్షలు బకాయి ఉంటే ఆ ప్రపోజల్ మాకు వంపిస్తే డబ్బు అడ్డణ్ణ చేసి పంచిస్తామని మనవిచేస్తున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Question No. 10337(55) is postponed at the request of the Member.

డా.ఎ.ఎస్. రామకృష్ణ: అధ్యక్ష, డెన్సోర్స్ అనేది చాలా చిన్న దేశం. మన రాష్ట్రానికంటే చిన్నది. అక్కడ గ్రాన్ సేవనల్ ప్రాడ్క్ష పాడిషరిషమ నుండి వస్తుంది. అందువల్ల ఒక్కసారి మంత్రిగారు అక్కడ అంశాలను పరిశీలించి వస్తే మన రాష్ట్రానికి మేలు జరుగుతుందనేది మా అభిప్రాయం.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పురావు(శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్ష, తరువాత ప్రశ్న కూడా వశవులకు సంబంధించినదే. మంత్రిగారు ఉన్నారు కాబట్టి దయచేసి పోస్ట్సోన్ చేయకండి.

MR. CHAIRMAN: Question Nos. 10306(56) and 10310(57) are postponed at the request of the Members.

శ్రీ బొడ్డ నాగేశ్వరరావు: వశవుల గురించి మాటల్డాడే ముఖ్యమైన ప్రశ్నలు ఉన్నాయి సార్. పోస్ట్సోన్ చేసే ఎలా?

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం(ఉపాధ్యాయ నియోజకవర్గం - చిత్తూరు, ప్రకాశం, సెల్కూరు): మేము ప్రశ్నలు ఇచ్చేది మాటల్డాడడానికి సార్. పోస్ట్సోన్ చేసే వాటికి సమాధానాలు రావు.

మిషన్ శైర్ఫ్: దయచేసి వినండి. మెంబర్లు ఇచ్చినదానిని నేను చెబుతాను. At the request of the member అంటే Signatory పోస్ట్‌పోస్ట్ చేయమంటే నేను చేస్తాను.

Next Question No. 10088(58) Minister for Agriculture.

ఉ. 10.40

గిరిజన రైతులకే మరియాల పంట

ప్రశ్న నెం. 10088 (58)

డా॥ ఎం.వి.వి.ఎస్. మూర్తి, శ్రీ వట్టికూటి పీర వెంకన్న చౌదరి, ఎం.ఎల్.సి.లు.,

గౌరవసియులైన వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) గిరిజన రైతులు మరియాల పంటను అధికంగా సాగుచేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా;
- ఆ) అయితే, వారి పంటను వికయించుకునేందుకు సహాయం అందించడానికి తీసుకున్న చర్యలేమటి?

గౌరవసియులైన వ్యవసాయ, ఉద్యాన, పట్ట పరిశ్రమ, అగ్రి ప్రాసెసింగ్ శాఖ మంత్రి (శ్రీ సమిరెడ్డి చంద్రమాహన్ రెడ్డి) :

- అ) అనుమతి.
- ఆ) ఉత్సత్తు నాణ్యతను మరియు మార్కెటింగ్ ను మెరుగుపరచడానికి గుంటూరులోని సుగంధ ద్రవ్యాల అభివృద్ధి మండలి సహకారంతో ప్రభుత్వం అనేక చర్యలను తీసుకున్నది. అవి ఈ క్రింది విధంగా ఉన్నాయి.
 - i) ఉత్సత్తు నాణ్యతను మరియు మార్కెటింగ్ ను మెరుగుపరచడానికి రైతులు మరియు అధికారులకు వర్షుషాపులను నిర్మించడం.
 - ii) పంటను నేరుగా మార్కెటింగ్ చేయడం కోసం రైతులను రైతు ఉత్సత్తుదారు సంఘలు (యఫ్పిఎల్)గా ఏర్పాటు చేయడం.
 - iii) ప్రాథమిక ప్రాసెసింగ్ యూనిట్ ఏర్పాటు చేయడానికి రైతు ఉత్సత్తుదారు సంఘల (యఫ్పిఎల్) కు ఆర్థిక సహాయాన్ని సమకూర్చడమనుతున్నది.
 - iv) నేరు మార్కెటింగ్ కోసం కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇ-మార్కెటింగ్ సదుపాయం ప్రారంభించింది.

మిషన్ శైర్ఫ్: మూర్తిగారు సభలో లేరు కాబట్టి సభ్యులెవరైనా అడగుచ్చు.

శ్రీ వి.వి.వి.చౌదరి: అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా పాడేరు ఏజెస్‌ప్రాంతంలో కాఫీ తోటల్లో అంతరపంటగా నుమారు 55,000 ఎకరాల్లో 46మంది గిరిజన రైతులు మిరియాలు సాగుచేస్తున్నారు. అయితే ప్రాక్యార్మెంట్ ఏజెస్‌ప్రాంతంలో వారికి గిట్టుబాటు ధర రాకోవడమేగాక, మధ్య దళారీలవల్ల అన్యాయం జరుగుతోంది. అంతేగాకుండా ఈ పంట స్టైన్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఇండియాలో లీస్ అయినప్పటికీ, అటవి ఉత్సాదనగా లీస్ కాకోవడంతో వారు కొనుగోలుకు ఎటువంటి చర్యలూ తీసుకోవడంలేదు. దినితో మిరియాలు సాగుచేస్తున్న గిరిజనుల్లో అభ్యర్థాభావం కలుగుతోంది. అంతేగాకుండా, గిరిజన కో-ఆవరేటివ్ సాసైటీ కూడా కొనుగోలుకు ఏ విధమైన చర్యలూ తీసుకోవడంలేదు. కాబట్టి ఒక ప్రాక్యార్మెంట్ ఏజెస్‌ని ఏర్పాటు చేసి వారికి గిట్టుబాటు ధర లభించే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని మీద్యారా మంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

శ్రీ ద్వారపురెడ్డి జగదీశ్వరరావు(స్థానిక సంస్థలు - విజయనగరం): అధ్యక్షా, మిరియాల పంట అంతరపంటగా చాలా ప్రసిద్ధి చెందింది. అదేవిధంగా, కేరళ రాష్ట్రంలో రైతులకు ఈ పంటసాగువల్ల అధిక ఆదాయం వస్తోంది. ఈ పంటను తీగలరూపంలోనూ, పాదలరూపంలోనూ సాగుచేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో కూడా ఉద్యమంటల్లి బాగా ప్రాత్మహిస్తున్నారు కాబట్టి ఈ పంట సాగుచేస్తున్న రైతులకు కూడా ప్రాత్మామివ్వాలని తమద్వారా మంత్రివర్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీమతి గుమ్మడి సంధ్యారాణి: అధ్యక్షా, అరకు, పాడేరు ప్రాంతాలలోనే మిరియాల పంట చాలా ఎక్కువగా పండుతుంది. కాసీ, అరకు కాఫీకి వచ్చినంతటి ప్రాధాన్యత ఈ మిరియాలకు రాలేదు. మిరియాలు ఎక్కువగా బౌద్ధాలలో కూడా ఉపయోగిస్తున్నారు. గిరిజన కో-ఆవరేటివ్ కార్పొరేషన్లో పనుపు, చింతవండు కొంటున్నట్లుగానే మిరియాలను కూడా గిట్టుబాటు ధరతో కొనాల్సిన అవసరముంది. ఎందుకంటే ఈ మధ్య కాలంలో చింతవండు కిలో రూ.40 నుంచి రూ.45 వరకూ బయట మార్కెట్లో కొంటుంటే, గిరిజనుల నుంచి మాత్రం రూ.20, రూ.21 లకే కొంటున్నారు. ఆ విధంగా చేయకుండా మిరియాలకు కూడా గిట్టుబాటు ధర ఉండేవిధంగా చూడాల్సిన అవసరముంది. అలాగే, కాఫీతోటలలాగానే మిరియాలను కూడా పెంచుతున్నారు కాబట్టి గిరిజనులకు ఇది చాలా మంచి పంట. ఏజెస్‌ప్రాంతంలోని వ్యవసాయ భూములు, వాతావరణం ఈ పంటకు అనువుగా ఉండడమేగాక పంటకాలలోనూ, బౌద్ధాలలోనూ ఎక్కువగా ఉపయోగిస్తున్నారు కాబట్టి మిరియాలకు కూడా గిట్టుబాటు ధర కల్పించాలని తమ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ వి.వి.వి. మాధవ్(పట్టభద్రుల సియోజకవర్గం - శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖపట్నం): అధ్యక్షా, అరకు చుట్టుపక్కల సాగుచేస్తున్న మిరియాలకు నంబంధించి స్టైన్ బోర్డ్ గతంలోనే మనకు నివేదిక ఇవ్వడం జరిగింది. దేశంలోనూ, విదేశాల్లోనూ ఎక్కువ ఆర్గానిక్ అనే పద్ధతి రావడం జరిగింది. కడ్డాటకలోని కూర్క్ ప్రాంతంలో పండించిన మిరియాలను ఆర్గానిక్ ఉత్సాదనగా పేర్కొంటూ అమృదం వల్ల వారికి అత్యధిక ధర పలుకుతోంది. మన ప్రాంతంలో పండించిన మిరియాలను రాయపూర్, ఛత్రీస్ గడ్ ప్రాంతాలలో అతి తక్కువ ధరకు అమృదంవల్ల గిరిజనులు సష్టాతున్నారు. మన దగ్గర పురుగు మందులేపి వాడకుండా, మంచి ప్రకృతి వాతావరణంలో, కాలుష్యానికి దూరంగా మిరియాలను పండిస్తున్నారు కాబట్టి ఆర్గానిక్ బ్రాండ్ అనే లేబుల్ వేయించి అమృకం చేసే విధంగా, పంట దిగుబడి పెంచే విధంగా ఆలోచనలు చేయాలని మీద్యారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ సౌమిరెడ్డి చంద్రమోహన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవనభ్యలు వి.వి.వి చౌదరిగారు, జగదీశగారు, సంధ్యారాణిగారు, మాధవ్ గారు మాట్లాడారు. దైతులు కాఫీవంటలో అంతరపంటగా మిరియాలను సాగుచేస్తుంటారు. వశిమగోదావరి జిల్లా ప్రాంతంలో కొబ్బరితోటల్లో కూడా అంతరపంటగా మిరియాలను సాగుచేస్తున్నారు. ఎకరాకు 250 నుండి 300 కిలోల వరకూ దిగుబడి రాగా, కిలో రూ.350 నుంచి రూ.550 వరకూ అమ్ముతుండగా, ప్రాసెన్ చేసిన మిరియాలను బయటి మార్కెటలో రూ.800కు అమ్ముతున్నారు. మేము దైతుల్ని అన్ని విధాలా ప్రోత్సహిస్తున్నందువల్ల ఈ పంటపై ఇప్పుడు ఎకరాకు రూ.70,000 నుంచి రూ.1.50,000 వరకూ దైతులకు నికర అదాయం వస్తోంది. ఈ మొక్కల కొనుగోలుకు రూ.720లు రాయితీ కింద ఇస్తున్నాం. దానికి **Silpaulin Sheet** నేయాలికాబట్టి ఒక్క దైతుకు ఎకరాకు రూ.9,840 చొప్పున ఇస్తూ వారికి అన్ని విధాల సహకరిస్తున్నాము.

అదేవిధంగా, గుంటూరులోని ప్రైసెన్ బోర్డు ద్వారా దైతులకు శిక్షణా కార్యక్రమాలను ఇవ్వడమేగాకుండా, శార్కర్ట్ ప్రాంతాసర్వ్ ఆర్గానిజేషన్ ద్వారా ఈ-మార్కెటింగ్ పద్ధతిలో దైతులకు ఆదాయం ఎక్కువ వచ్చే పద్ధతులను కల్పిస్తున్నాము. గిరిజనుల ఉత్పత్తులను ప్రాసెనింగ్ చేసుకుంటే అధిక ధర వస్తుందనే ఉద్దేశంతో, ఒక్క ప్రాసెనింగ్ యూనిట్ రూ.8,00,000 ఉండగా, అందులో 75% అంటే నుమారు రూ.6,00,000 వరకూ గిరిజనులకు నబ్బిడి ఇస్తున్నాము. ఇప్పటివరకైతే దాదాపు 5000 మంది మిరియాల దైతులు, 93 మంది ప్రేడర్స్ ఉన్నారు. వీళ్ళందర్నీ ఈ-మార్కెటింగ్లో ఇన్వాల్ట్ చేయడంవల్ల గిట్టుబాటు ధరలు రావడానికి అవకాశముంటుంది కాబట్టి ఆ దిశగా వారిని ప్రోత్సహిస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, గిరిజనులకు అవసరమైన మొక్కలను ఎకరాకు 640 మొక్కలచొప్పున నబ్బిడి కింద సరఫరా చేస్తున్నాము. అన్నివిధాలా గిరిజన ప్రాంతాలలో, మైదాన ప్రాంతాలలోని దైతులకు సపోర్ట్ చేస్తున్నాము. శార్కర్ట్ ప్రాంతాసర్వ్ ఆర్గానిజేషన్ ద్వారా గిరిజనల్ని ప్రోత్సహించాలిన అవసరముంది కాబట్టి ఆ దిశగా కూడా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. గిరిజన కార్పొరేషన్‌వారే ప్రాసెనింగ్ యూనిట్ పెట్టి ఖర్చును తీసేని కిలో రూ.350 నుంచి రూ.500 వరకూ అమ్ముతుండగా బయటి మార్కెటలో ప్రాసెనింగ్ చేసిన తరువాత రూ.800 వరకూ అమ్ముతున్నారు కాబట్టి గిరిజన కార్పొరేషన్ సహకారం కూడా తీసుకుంటామని తెలియజేస్తున్నాను.

మహిళాభీవృద్ధికి నిధుల కేటాయింపు

ప్రశ్న నెం. 10259 (59)

సర్వశ్రీ గంగుల ప్రభాకర్ రెడ్డి, కోలగట్ల పీరభద్రస్వామి, దేవసాని చిన గోవింద రెడ్డి, ఎంఎల్సిలు.,

గౌరవసియులైన మహిళాభూదయం మరియు శిశు సంక్లేశ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) 2017-18లో మహిళా మరియు శిశు సంక్షేపు శాఖకు కేటాయించిన నిధులు మొత్తం ఎంత;
- ఆ) 2014-15, 2015-16, 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరాలలో మహిళ మరియు శిశు సంక్షేపు శాఖకు కేటాయించిన మరియు విడుదల చేసిన నిధుల మొత్తం ఎంత;
- ఇ) అందులో ఖర్చు చేసిన నిధుల మొత్తం ఎంత?

గౌరవసీయులైన మహిళా సాధికారత, శిశు సంక్షేపుం, దివ్యాంగులు, వృద్ధుల సంక్షేపుం మరియు సెర్వ్
(వెలుగు) శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి పరిచాల సుసిత) :

- అ) 2017-18 ఆర్థిక సంవత్సరంలో మహిళా, శిశు సంక్షేపు శాఖకు రూ.1656.67 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించడమయింది.
- ఆ)

 - i. 2014-15 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.1049.47 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించి, రూ.2040.67 కోట్ల మొత్తాన్ని విడుదల చేయడమయింది.
 - ii. 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.1079.74 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించి, రూ.1513.51 కోట్ల మొత్తాన్ని మంజురు చేయడమయింది.
 - iii. 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరంలో, మహిళా, శిశు సంక్షేపు శాఖకు రూ.1228.66 కోట్ల మొత్తాన్ని కేటాయించి, రూ.2056.08 కోట్ల మొత్తాన్ని మంజురు చేయడమయింది.

- ఇ)

 - i. 2014-15 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.1623.2 కోట్ల మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయడమయింది.
 - ii. 2015-16 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.1320.71 కోట్ల మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయడమయింది.
 - iii. మహిళా, శిశు సంక్షేపు శాఖకు 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరంలో రూ.1471.56 కోట్ల మొత్తాన్ని ఖర్చు చేయడమయింది.

క్ష.10.50

శ్రీ విటపు బాలసుబ్రహ్మణ్యం: అధ్యక్షా, మహిళా శిశు సంక్షేపుసామికి కేటాయించిన నిధులకంటే వరుసగా 2014-15 నుంచి ఎక్కువ ఖర్చు చేయడమనేది ఆశ్చర్యకరంగానూ, ఆనందకరంగానూ ఉంది. అయితే ప్రధానంగా మహిళా సంక్షేపు శాఖ అంగ్నవాడీల ఆధారంగా పని చేస్తుంది. ఈ అంగ్నవాడీల మీద గతంలో ప్రధానమంత్రి గారికి సలహాదారుగా పనిచేసినటువంటి వేఱగోపాల్ గారు ఒక మంచి అధ్యయనాన్ని చేశారు. దానిని ఒకసారి పరిశీలించి అంగ్నవాడీలని ఎలా సంస్కరించుకోవాలో కొంచెం గమనించమని నేను కోరుతున్నాను. అంగ్నవాడీలు

రోజురోజుకి మహిళా శిశు సంక్లేషణికున్న కోర్ సబ్జెక్టును వదిలేసి ఇతరత్రా వ్యవహారాలలోకి వెళుతున్నట్లుగా అనిపిస్తుంది. ఉదాహరణకి, అంగ్నవాడీ వర్గరక్కి, టీచర్లకీ ఎన్నో రకాల వనులు పెదుతున్నారు. మహిళా, శిశు సంక్లేషమం కార్యక్రమం కాకుండా వాళ్లు చేయాల్సినవి ఎన్ని రకాల వనులుంటున్నాయో ఒకసారి లిష్టుప్పట చేయండి. ఎవ్వడూ వాళ్లు పెద్ద పెద్ద ప్రదర్శనలు చేయాల్సిన పరిస్థితి ఎందుకొచ్చింది? వాళ్ల సంక్లేషమం లేకుండా మహిళా శిశు సంక్లేషమం ఎక్కుడి నుంచి వస్తుంది? దినిని మాత్రం ఒకసారి ఆలోచించాలని నా కోరిక. అలాగే ఈ మధ్యకాలంలో మూడు అంగ్నవాడీలను ఒకటి చేశారు. ఎందుకు చేశారు? వాటిలో శిశు విద్యాను చెప్పుడంకోనం చేశారు. నాకు తెలిసి ప్రపంచంలో ఎక్కుడైనా కూడా శిశు విద్యా పారశాలలోనే ఉంది. అది అభివృద్ధి చెందిన అన్న దేశాలలోనూ ఉంది, అభివృద్ధి చెందని చిన్న చిన్న దేశాలలో కూడా ఉంది. శిశు విద్యా అనే దానిని మీరు నెత్తికెత్తుకొని దాని ద్వారా అంగ్నవాడీలను అధ్యాత్మం చేస్తామని చెప్పి, ప్రాణం లేని అంగ్నవాడీల చేత చిన్న పిల్లలకి ఇంగ్లీషు మీడియంలో పారాలు ఎలా చెప్పిస్తారో న్యాతై అర్థం కాలేదు. అనులు అక్కడ ఉన్న టీచర్లే చెప్పులేరు, అందరికంటే ఎక్కువ క్వాలిఫైషన్, ప్రైస్ ఎవరుండాలంటే-నర్సరీ స్కూల్లో చదువు చెప్పే టీచర్లు ఉండాలనేది విద్యారంగ సూత్రం. అంగ్నవాడీలకు ఆ వని అష్టచెప్పించందువల్ల ఏమి న్యాయం జరుగుతుంది అనేది ఒక భాగం, రెండవది దీని వల్ల అనులు మహిళా, శిశు సంక్లేషమనేది గాలికి వదిలేసే ప్రమాదముంటుందని కూడా నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. అందువల్ల మొత్తాన్ని మీరోకసారి నమీక్షించాలని నా అభిప్రాయం, మీకున్న అనుభవమేనిటో నాకు చెప్పండి, మూడు అంగ్నవాడీలను ఒకటి చేసినందువల్ల అంత చిన్న పిల్లలు తమ అంగ్నవాడీలను వదిలేసి ఇంకో చోటకు ఎలా పోగలరు? స్కూల్ ఎడ్యూకేషన్లో ప్రైమరీ స్కూల్లలో ఉన్న ప్రైబల్, ఎస్పీ, ఎష్టీ. విద్యార్థులు కూడా ఒక స్కూల్ నుంచి ఇంకో స్కూల్కి వెళ్లడం క్షముని, వాటన్నింటిని కట్ చేయడం మీద పెద్ద వ్యతిరేకత వచ్చింది. అది కూడా జరిగింది రాష్ట్రప్రభుత్వంలోనే. పారశాలల్లోనే ఆ పరిస్థితి ఉంటే-అంగ్నవాడీలను ఎలా ఒకటి చేస్తారు? ఇది ఒక పాలనీ నిర్ణయంగా ఉన్నట్టుంది, ఈ నిర్ణయంలో ఏమి న్యాయముందో నాకైతే అర్థం కావటం లేదు.

శ్రీ సము విప్రాజు(శాసనసభ నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, అంగ్నవాడీ కేంద్రాలలో గతంలో తల్లుల కమిటీలు ఉండే పరిస్థితి నుండి పూర్తిగా ఏ జిల్లాలో కూడా ప్రస్తుతం మదర్స్ కమిటీలు లేని పరిస్థితి ఇవాళ రాష్ట్రంలో ఉంది. అంగ్నవాడీలో 40 గ్రాముల కోడిగుడ్లు మాత్రమే ఇస్తున్నారు, దాని మీద ముద్ర అయితే ఉంది, మనం చాలా కాలంనుండి ఈ అంశం మీద మాట్లాడుతున్నాం నిజానికి 50 గ్రాముల నుండి 55 గ్రాముల కోడిగుడ్లు ఇవ్వాలి. కాసీ 40 గ్రాముల కోడిగుడ్లు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. అని కూడా కుల్లిపోయిన కోడిగుడ్లు చాలాచోట్ల ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ మధ్య కాలంలో కొన్ని పారశాలలకు తనిఖీపెట్టి నండిన కందివప్పు పైన పురుగులు తేలినాయి, నాదగ్గర ఇష్టటికి కూడా వాటస్టలో నేను తీసిన ఫోటో ఉంది. అధ్యాయనం చేశారని మన పెద్దలు చెప్పారు-ఈ పారశాలలో రోజురోజుకు విద్యార్థుల సంఖ్య పెంచుతున్నాం అని. కాసీ, ఉన్న పారశాలలో 50 మంది ఉంటారు అని అంటారు కాసీ మనం వెళ్లిన నందర్ఘంలో హజరు లిస్టుండడు, హజరు లిస్టుందని అడిగితే బైండింగ్కి వంపించామని

చెబుతారు. అంటే సంఖ్యలేనటువంటి పారశాలలు మరలా కూడా ఎలా పెంచుతున్నాము? అనలు ఉన్న పారశాలలో సంఖ్య ఉండటంలేదు. ఇవాళ మన సమాజంలో ఉన్న అన్ని తరగతుల వారు తమ పిల్లలను కాన్ఫొంటుకు పంపిన్నన్నారు. కొన్ని ఎష్టీ ప్రాంతాల్లోనే పిల్లలు ఎక్కువగా ప్రభుత్వ బడికి వెళ్లే పరిస్థితి ఉంది. కొంత బీసీల్లో కూడా సంఖ్య భాగా తక్కువగా ఉంటుంది. దీనిని అధ్యయనం చేసి మూడు పారశాలలను కలవడం కాకుండా, ఈ పారశాలల సంఖ్యను తగ్గించాలి. నేను చేసినటువంటి అధ్యయనం ప్రకారం వాస్తవంగా అన్ని పారశాలలు అవసరంలేదు.

జిల్లాల్లో వర్షాటునకు వెళ్లిన సందర్భంలో చాలా గ్రామాలకు నేను పెళతాను, మాపార్టీ వాళ్లను కూడా పంపిన్నన్నాను. పారశాలలు తగ్గించి, వాళ్లకి జీతాలు పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది. ప్రతిసారి కూడా మన మిత్రులు కమ్యూనిస్టు పార్టీ వాళ్ల జెండాలు పట్టుకుని తిరిగే పరిస్థితి ఉంది. నేనెందుకు చెబుతున్నానంటే వాళ్లకి జీతాలు లేన్న సార్, అది కూడా వాళ్లకు రూ.4000-6000 మాత్రమే ఇస్తున్నారు. వారికి జీతాలు పెంచాలని నేను అంటున్నాను.

(అంతరాయం)

ఇవాళ్లకి కూడా ప్రిగ్నింట్ లేడీస్కి రక్కిసారత ఉంది, చాలా మంది తల్లుల మరణం, పిల్లల మరణం ఎందుకు జరుగుతున్నాయో తెలియజెష్చాలని మీద్వారా మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కత్తి నరసింహ రెడ్డి: అధ్యక్షా, విద్యారంగానికి తోలి మెట్టు అంగ్నవాడితోనే మొదలవుతుంది. దీనికి సంబంధించి పారశాల విద్యాశాఖను, అంగ్నవాడి కేంద్రాలను సమన్వయం చేసుకోవాలి. ఎన్.సి.టి.ఇ. నార్స్ ప్రకారం గానీ అలాగే ఎన్.సి..ఇ.ఆర్.టి.నార్స్ ప్రకారం గానీ, అంగ్నవాడి కేంద్రాలను కూడా స్కూల్ ఎడ్యుకేషన్లో అనుసంధానం చేసుకుంటే విద్యారంగానికి మంచి విలువైన మెటీరియల్ కూడా లభిస్తుంది. అది విద్యారంగానికి చాలా ఉపయోగపడుతుంది.

రెండవది, అంగ్నవాడి కేంద్రాలలో 30శాతం డిగ్రీ చుదువుకున్న టీచర్లు వనిచేస్తున్నారు. వాళ్లకు సంబంధించి ఘన్స్-ఫెజ్స్లో డిగ్రీ క్యాలిఫీకెన్ ఉన్న అంగ్నవాడి టీచర్లకు కూడా ఒక ప్రై-ప్రైమరీ ప్రైసింగ్ కోర్సు పెట్టి, దానిని ఇంకా బలోపేతం చేసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. దీనిపైన కూడా చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. అలాగే బడ్జెట్లో కూడా మహిళా, శిశు సంక్షేమ శాఖకు 2014-15 సంవత్సరంలో బడ్జెట్ కేటాయించినదానికంటే కూడా ఎక్కువగా ఇచ్చారు. అయితే మంజురైన వాటిలో 2014-15లో రూ.300కోట్లు, 2015-16లో రూ.200కోట్లు, 2016-17లో రూ.600కోట్లు ఇంకా ఖర్చు పెట్టలేదు. ఆ నిధులు ఎందువల్ల ఖర్చు పెట్టకుండా మిగిలిపోయినవి. వాటిని వేరే విధంగా ఉపయోగించుకుంటే భాగుండేది కదా అని మీద్వారా మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ యండవల్లి శ్రీనివాసులు రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈరోజు మహిళా, శిశు సంక్షేమ శాఖలో అత్యధికమైన సేవలందిస్తున్న వాళ్ల అంగ్నవాడి ఉద్యోగులు. అంగ్నవాడిలకి సంబంధించి, వాళ్లేదో పురపిధుల్లో తిరుగుతుంటారు అనుకోవడం పారపాటు. చాలా సంవత్సరాలనుండి ప్రభుత్వ కార్యమాలన్నింటికి ప్రచారకులుగా పాత పోషిస్తూ, గ్రామాలలో చిన్న బిడ్డలకు గానీ, బాలింతలకు గానీ కావలసిన నూచనలు, నలహోలు, పొష్టికాహోరం ఇలా మొత్తం అందరికి అనుబంధంగా ఉండే రంగం వారిది. అందువల్ల అంగ్నవాడి ఉద్యోగులను శాశ్వత ఉద్యోగులుగా గుర్తించాలని గత సమావేశాల నుంచి అడుగుతున్నాం.

రెండవది, వాళ్ల వేతనాలు చాలా స్వల్పంగా పెంచారు. వారి వేతనాలను ఈ రోజున్న పరిస్థితులలో కసీసం రూ.18,000గా పెంచాలని, గ్రాట్యూటీ, పెన్సన్ కూడా వారికి ఇవ్వాలని ఈ సందర్భంగా మేమ డిమాండ్ చేస్తున్నాం. అంతేకాకుండా, ఈరోజు ఎటుతిరిగి అవి పారశాలలకు అనుబంధంగా ఉంటున్నాయి కాబట్టి అంగ్నవాడి కేంద్రాలలో వని చేస్తున్న ఉద్యోగులకు ప్రీఫోండేవ్న్ కోర్సు చాలా స్వప్తంగా, సరథంగా, ఇంటలెక్చరల్లో దగ్గర శిక్షణ ఇప్పించినట్టుతే పిల్లలకు కూడా సహాయం చేసినవాళ్లవుతారు. ఆ దిశగా చర్యలు చేపట్టాలని మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుకుంటున్నాను.

క.11.00

శ్రీ బోడ్డు నాగేశ్వరరావు: అధ్యక్షా, గత సంవత్సరం మేము మహిళా శిశు సంక్షేమ నమితితో కిని వర్షటించాము. అంగ్నవాడి కేంద్రాలలో పిల్లలకు సరఫరా చేసే గుడ్లు పెద్దది, మీడియం, చిన్న అని మూడు రకాలైన సైజులు ఉంటాయి. సరఫరా చేసేవారు మూడు రకాలైన సైజులు కలిపి సరఫరా చేస్తున్నారు. అనంతపురం జిల్లాలో మేము స్వయంగా చూపించాము కూడా. కాబట్టి కోడిశుడ్ల విషయంలో తగిన జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని చెబుతున్నాము. అలాగే అంగ్నవాడి స్కూల్స్ పిల్లలకు ప్లే స్కూల్స్ లాగ ఉండాలి. ఫోండేవ్న్ కోసం పెట్టడమనేది ఆహ్వానిస్తున్నాము. అయితే ఆ స్కూల్స్ పిల్లల్ని ఆక్రమించే ఒక అహోదకరమైన ప్లే స్కూల్స్ గా ఉండాలిన అవసరముంది. ఆ స్కూల్స్ లో విద్యుత్, త్రాగుసీరు, మరుగుదొడ్లు సాకర్యాలు ఉండేలా చూడాలని మీద్వారా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

మిషన్ షైర్క్స్: మినిషన్ గారూ, సమాధానం చెప్పండి.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, అంగ్నవాడి వర్షపు వసిభారం ఎక్కువగా ఉంటోంది కాబట్టి పిల్లలకు ఎడ్యుకేషన్ అందించే బాధ్యత ప్రాథమిక పారశాలలకు అప్పగిస్తే బాగుంటుంది.

మిషన్ షైర్క్స్: శ్రీనివాసులు నాయుడు గారూ.., బడ్డెట్టై చర్చ జరిగినప్పుడు మాటల్లాడండి.

శ్రీమతి వరిటాల సుసీత: అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులు అడిగిన లంశాలస్సి నోట్ చేసుకున్నాము. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ కత్తి నరసింహరెడ్డి గారు అడిగిన దానికి కేంద్రప్రభుత్వం రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి లేటగా నిధులు విడుదల చేసింది కాబట్టి అది మనం ఖర్చు చేయలేకపోవడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులు శ్రీ సోము వీరాజు గారు కూడా మాటల్లాడం

జరిగింది. అంగోవాడీకి వచ్చే పిల్లలు, మహిళల హోజరు వర్షావేస్కించడానికి బయోమెట్రిక్ విధానం ప్రస్తుతానికి 4 జిల్లాలలో అమలు చేస్తున్నాము. దశల వారిగా రాష్ట్రం మొత్తం అమలు చేస్తాము. అంగోవాడీ సిబ్బంది వేతనాల గురించి కూడా అడిగారు. మన రాష్ట్రం లోటు బడ్జెట్లో ఉన్నప్పటికీ కూడా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా ఆలోచన చేసి అంగోవాడీ వర్కర్స్ బాగా పనిచేస్తున్నారనే ఆలోచనతో వారి జీతాలు పెంచిన సంగతి పెద్దలందరికి తెలుసు. ఇంకా పెంచాలని అడుగుతున్నారు, దానిని కూడా మేము పరిశీలిస్తామని తెలియజేస్తున్నాము. అంతేకాకుండా గౌరవ సభ్యులు శ్రీ విటపు బాల సుబ్రహ్మణ్యం గారు, చాలామంది ప్రీ స్కూల్స్ గురించి గొప్పగా చెబుతున్నారు. అంగోవాడీలలో పేద పిల్లలు ఉంటారు కాబట్టి, వారి తల్లిదండ్రులు పాలాలకు పెశుతూ అంగోవాడీ కేంద్రాలలో వదిలి వెళతారు, అలాంటి పేదవారు వారి పిల్లల్ని ప్రైవేట్ ఇంగ్లీషు మీడియం స్కూల్లో చదివించాలంటే దాదాపు రూ.40,000 నుండి రూ.50,000/- వరకూ చెల్లించాల్సి ఉంటోంది. ఆవిధంగా కూడా ఆలోచన చేసి ప్రీస్కూల్ పెట్టడం జరిగింది. మొదట్లో కొంత ఇబ్బందికరంగా ఉన్నప్పటికీ, ప్రస్తుతం ప్రీస్కూల్కు వచ్చే పిల్లలు చాలా చక్కగా చదువుతున్నారు, మూడు అంగోవాడీ స్కూల్సు కలిపి ఒక స్కూల్గా మెర్క్ చేశాము. అప్పట్లో కొన్ని ఇబ్బందులున్నా, ఇప్పుడు పిల్లల తల్లిదండ్రులు చాలా సంతోషంగా ఉంటున్నారు. తమ పిల్లలు ఇంగ్లీషులో మాట్లాడుతున్నారంటే అందుకు కారణం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారే అని అంటున్నారు. ఇంకా ఎక్కడైనా చిన్న చిన్న ఇబ్బందులుంటే అని కూడా పరిష్కరిస్తాము. ప్రీస్కూల్సు ఏర్పాటు చేయడం వలన పిల్లలు చాలా చక్కగా చదువుతారు. ఒక్క ఇంగ్లీషు మీడియమే కాకుండా తెలుగు, ఇంగ్లీషు రెండూ చెబుతున్నారు. టీవ్స్కు ముందుగా ట్రైనింగ్ ఇచ్చి తరవాత పిల్లలకు చదువు చెప్పిన్నాము.

గౌరవ సభ్యులు శ్రీ బోడ్డు నాగేశ్వరరావు గారు కోడిగుడ్లు గురించి అడిగారు. 45 గ్రాముల నుండి 50 గ్రాముల బరువు ఉండే గుడ్లను నరథరా చేసే విధంగా చర్యలు తీసుకుంటున్నాము. గతంలో ఎలా ఉండేవో తెలియదు గాని, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చాక, నేను ఈ శాఖ బాధ్యతలు తీసుకున్న తరవాత గుడ్లు బరువు తక్కువగా ఉంటే వెనక్కి పంపించేసి మరలా మంచిని తెప్పిస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు కందివప్పు గురించి కూడా అడగడం జరిగింది. నిన్న మా శాఖ రెహ్యా మీటింగులో మా అధికారులను అడగడం జరిగింది. కందివప్పు క్వాలిటీ ఉండడం లేదనే విషయం మా దృష్టికి కూడా వచ్చింది. ఈ విషయం గురించి గౌరవ మంత్రివర్యులు శ్రీ ప్రతిష్ఠాపి పుల్లారావు గారితో మాట్లాడడం జరిగింది. ఎందుకంటే మా శాఖకు కందివప్పు వారి శాఖ వారే నరథరా చేస్తున్నారు. కందివప్పును చిన్న పిల్లలకు, గర్భిణీ స్త్రీలకు వండి పెడుతున్నాము కాబట్టి నాణ్యమైన కందివప్పును అందించేలా చూస్తామని తెలియజేస్తున్నాము. గౌరవ సభ్యులు అడిగిన అంశాలస్సీ నోట్ చేసుకున్నాము. నదరు నమాచారాన్ని వారికి పంపిస్తానని మిద్యారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాము.

MR.CHAIRMAN: Question No. 10121, Minister for Information.

మండలాలలో పౌర సంబంధాల అధికారులు

ప్రశ్న నెం.10121(60)

శ్రీ జి. దీపక్ రెడ్డి, ఎం.ఎల్.సి.,

గౌరవసియులైన సమాచార మరియు పౌర సంబంధాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

అ) పౌరుల సమస్యలు వరిష్టరించేందుకు ప్రతీ మండలంలో పౌరసంబంధాల అధికారిని నియమించేందుకు ఏదేని ప్రతిపాదన ఉన్నదా;

ఆ) అయితే, ఆ వివరాలేమిటి?

గౌరవసియులైన గ్రామీణ గృహసిర్మాణం, సమాచార మరియు పౌర సంబంధాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు):

అ) లేదండీ.

ఆ) ఈ ప్రశ్న ఉత్సవం కాదు

శ్రీ జి. దీపక్ రెడ్డి(స్థానికసంస్థలు – అనంతవరం): అధ్యక్షా, మంత్రిగారు సమాధానంలో లేదని చెప్పారు. కానీ గ్రామ స్థాయిలో ప్రజలు పడే ఇబ్బందులను చూశాను. ప్రజలకు సహాయం చేయాల్సిన అధికారులు ప్రజలకు కావాల్సిన సమాచారం కూడా అందజేయడం లేదు. ప్రభుత్వం ప్రజా సంక్షేపం కోసం వేల కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు పెడుతుంటే కొన్ని చేట్ల ప్రజలకు కావాల్సిన సమాచారం కూడా అందడం లేదు. ప్రభుత్వానికి ప్రజలే క్షమర్చి. క్షమర్చక కుసం ఒక రిప్రజెంటేట్ అయినా ఉండాలి. కేవలం 664మందిని మాత్రమే నియమిస్తే ఎలా? ప్రజలకు ఏదైనా సమాచారం కావాలంచే ఇచ్చేందుకు ఒక అధికారి ఉండాలని నేను కోరుతున్నాను. ప్రజల సంతృప్తి స్థాయి ఎక్కువగా ఉండాలనేది ముఖ్యమంత్రిగారి లక్ష్మి. కానీ ఇప్పుడు ఒక గ్యాప్ ఉంది. ఆ గ్యాప్ ను పూరించాలంటే కిట్టితంగా ప్రజలకు సహాయం చేయడానికి ప్రతి మండల స్థాయిలో ఒక అధికారి ఉండాలని మీద్యార్థా మంత్రివర్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా, సమాచార శాఖ 1956వ సంవత్సరంలో ఏర్పడో, 1964వ సంవత్సరంలో దిలీలో అనేక కార్యాలయాలు ఏర్పాటుచేసి ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని ప్రజలకు చేరవేసే ఒక వ్యవస్థను ప్రారంభించారు. రానురాను ఈ శాఖకు సంబంధించిన అధికారుల ఖాళీలు పెరుగుతూ వచ్చాయి. మొత్తం 1100 పాస్టులు అయితే వాటిలో 423 ఖాళీలు ఉన్నాయి. ఇందులో ఈ మధ్య కాలంలో 63మందిని డైరెక్టగా రిక్రూట్

చేయమని ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు వంపించడం జరిగింది. అలాగే గౌరవ సభ్యులు మండల స్థాయిలో ఒక అధికారి ఉంటే బాగుంటుదని సూచించారు. అధికారక్కేతుం మండల స్థాయి కాబట్టి ఒక సమాచార అధికారి ఉంటే బాగుంటుంది. కానీ రెపెన్యూ డివిజన్ స్థాయిలో ఉండే అధికారుల భాషిలే ఇంకా భర్తి కాలేదు, చాలా అవసరాలు ఉన్నాయి. కానీ, ఈమధ్య కాలంలో ప్రసార మాధ్యమం కొత్త పుంతలు తొక్కుతోంది. సెవర్ల మీడియా, టి.వి.లు వ్యాయి. గతంలో బ్యాటరీలు మోనుకుని 16ఎమ్సెమ్ స్ట్రీన్, ప్రాజెక్ట్ రూ వల్లెకు తీసుకువెళ్లి ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన కార్యక్రమాలను వివరించేవారు. 1977వ నంవత్తరంలో దివిసీమ తుపాను వస్తే ఆ ఉపైనలు ఎలా వస్తాయి, ఎటువంటి జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలి అనే అంశాలు సినిమా థియేటర్లలో చూపిస్తే వాలా పెద్దయెత్తున ప్రచారం వచ్చింది. అలాంటి కాలం నుండి ఇప్పుడు సాంతంగా చేతిలో ఒక స్టోర్సోన్ ఉంటే రికార్డ్ చేసి ప్రవంచానికి తెలియజేస్తే ప్రసార సాధనాలు అనేకం వచ్చాయి. కాబట్టి ఈ ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన సమాచారాన్ని ప్రజలకు చేరపేయడమే ఈ శాఖ ప్రధానమైన బాధ్యత. ఆ విషయాలలో ప్రస్తుత అవసరాలకు అనుగుణంగా అనేక మార్పులు చేర్చులు చేసుకుంటూ మారుతున్న కాలానికి అనుగుణంగా డిపార్ట్మెంటలో కూడా మార్పులు చేసుకుంటూ వెళుతున్నాము. తప్పకుండా మారుమూల ప్రాంతాలకు సైతం ప్రభుత్వ వధకాలకు సంబంధించిన అంశాలు చేరపేయడానికి సభ్యులు చేసిన సూచనలు పరిగణనలోకి తీసుకుంటాము. విస్తృతంగా ఈ కార్యక్రమాలు ప్రజలలోకి తీసుకువెళ్లడానికి ప్రయత్నం చేస్తామని మీద్యారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. దీవ్క రెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రిగారు సేను అడిగిన దానికి సమాధానం చెప్పలేదు. కేవలం సమాచారం అంటున్నారు. అప్పుడే 16ఎమ్సెమ్ స్ట్రీన్ మీద చూపించారని మంత్రిగారు చెప్పారు, అధికారులు అలాగే వచ్చి ఒక పిక్చర్ చూపించి వెళుతున్నారే కానీ, ప్రజలకు సమస్య వచ్చినప్పుడు అండగా ఉండడంలేదు. కాబట్టి కచ్చితంగా ఇది సీరియస్గా తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే ప్రజల సంతృప్తి స్థాయి ఎక్కువగా ఉండాలనేది ముఖ్యమంత్రిగారి ఆశయం. ప్రజా సంక్షేపమం కోసం వేల కోట్ల ఖర్చుపెడుతుంటే కోసం ఒక అధికారి మండలస్థాయిలో ప్రజలకు వివరించేందుకు ఉండాలి. మన ప్రభుత్వం ప్రజల వక్కాన ఉండాలని మరొక్కసారి గౌరవ మంత్రిగారిని మీద్యారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాలవ శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా, ప్రజల సమస్యలను తెలుసుకునే శాఖ కాదు. అందుకోసం మండలాలలో తరుశీల్చారులు, ఎమ్పిడిఎల్ ఉంటారు. ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన వధకాల సమాచారం, ఆయా కార్యక్రమాలకు సంబంధించిన ప్రచార బాధ్యతలు ఈ విభాగం చూస్తుంది కాబట్టి ఆ సమాచారాన్ని ప్రజలకు చేరపేసే బాధ్యతను తీసుకుంటానని తెలియజేస్తున్నాము.

MR.CHAIRMAN: Paper included in the agenda is deemed to have been laid on the Table of the House.

3.PAPER LAID:

"A copy of the Annual Report of the Andhra Pradesh Power Development Company Limited for the Year 2016-17, in compliance with Section 394 of the Companies Act, 2013."

క.11.10

MR. CHAIRMAN: Now, Special mentions.

4. నభా కార్బూకుమం - ప్రత్యేక ప్రస్తావనలు

శ్రీ కత్తి నరసింహారెడ్డి: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలోని ప్రభుత్వ పారశాలల్లో ఆధునిక, సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని ఉపయోగించుకోవాలనే ఉద్దేశంతో డిజిటల్ క్లౌన్సర్వ్ ములు, అలాగే వర్షావుల క్లౌన్సర్వ్ ములు కూడా ప్రవేశపెడుతున్నారు. అయితే కంప్యూటర్లు ఇచ్చారే కాసీ కంప్యూటర్ టీచర్లను మాత్రం నియమించడంలేదు. కాబట్టి, అన్ని ప్రభుత్వ పారశాలలకు కంప్యూటర్ టీచర్లను నియమించాలని కోరుతున్నాము. బోధనేతరసిబ్బంది అంటే జాసీయర్ అసిస్టంట్లు, రికార్డు అసిస్టంట్లు, వాచ్‌మెన్, అటెండర్లు లేక పారశాలల్లో చాలా ఇబ్బంది వడుతున్నారు. కనుక ప్రభుత్వ పారశాలల్లో వారి నియామకాలు చేపట్టి భర్తి చేయాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ శత్రువర్ల విజయరామరాజు(స్థానికసంస్థలు - విజయనగరం): అధ్యక్షా, గత శనివారంనాడు శ్రీకాకుళం జిల్లా కొత్తరూ మండలం, రాయల పంచాయితీ సవరగూడ గ్రామం దగ్గరలో ఏనుగులు కుమార్ అనే వ్యక్తిని చంపేశాయి. ఇది మొదటిసారి కాదు. చివరిసారి కూడా కాదని నేను అనుకుంటున్నాను. నేను కోరేదేమంటే, గత ఏడినివిది సంవత్సరాల నుండి ఆ ప్రాంతంలో ఏనుగుల బెడద చాలా తీవ్రంగా ఉంటోంది. అని పంటలను నాశనం చేయడమే కాకుండా, అడుండడపూ మనుషుల్ని కూడా చంపుతున్నాయి. అందువల్ల ప్రభుత్వం ఈ విషయాన్ని సీరియస్‌గా తీసుకుని, కసినం ఏనుగుల్ని తరమడానికి జి.పి.ఎస్. శ్రాకర్స్‌ని ఏర్పాటు చేస్తే బాగుంటుంది. ఇంతకుముంద్వుడూ ఏనుగులు ఊర్లలోకి రావడమనేది లేదు. అటీశాఖ మంత్రిగారు ఈ సభలో లేరు. ప్రభుత్వం దీనిని సీరియస్‌గా తీసుకుని పరిష్కరించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

మిషన్ షైర్ఫ్: అటవి శాఖా మంత్రిగారు సభలో లేరు, నేను వారికి పంపిస్తాను.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో ఉర్దూ యూనివర్సిటీ కోసం, అలాగే టీచర్ ఎడ్యుకేషన్ యూనివర్సిటీ ఏర్పాటు కోసం ఒక కమిటీని నేశారు. ఆ కమిటీ రిపోర్టు ప్రకారం ఉర్దూ యూనివర్సిటీని కర్మాలులో ఏర్పాటు చేశారు. అక్కడ కార్బూకులాపాలు కూడా ప్రారంభమయ్యాయి. కాసీ, టీచర్ ఎడ్యుకేషన్ యూనివర్సిటీ మాత్రం ప్రారంభం కాలేదు. టీచర్ ఎడ్యుకేషన్ యూనివర్సిటీని విజయనగరానికి కేటాయిస్తే, టీచర్ ఎడ్యుకేషన్ కి సంబంధించి ఇన్-సర్కిన్ ట్రైనింగ్‌కి కాసీ, బి.ఇడి, బిపిఇడి, ల్యాంగ్స్‌ఎంజ్ పండిట్ ట్రైనింగ్ సెంటర్లన్నింటిని కూడా అధ్యయనం చేయడానికి,

కావున్ షెడ్యూల్ ఇవ్వడానికి, అబ్బ్ర్ చేయడానికి, వర్షానేక్షణ చేయడానికి, కో-ఆర్డినేట్ చేయడానికి అన్నింటికి బాగుంటుంది. అలా చేస్తే మంచి నాణ్యత కలిగిన ఉపాధ్యాయులు మనకు వస్తారు. తద్వారా విద్యావ్యవస్థ బాగుపడుతుంది. కనుక కమిటీ రిపోర్టును పరిగణనలోకి తీసుకుని టీచర్ ఎడ్యుకేషన్ యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేయాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

MR. CHAIRMAN: Now, Petitions.

5. సభా కార్యక్రమం - అర్థి సమర్పణ

శ్రీ కత్తి నరసింహ్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాంఘిక సంక్షేమ గురుకుల పారశాలల్లో 700 మంది ఉపాధ్యాయులు కాంట్రాక్టు ఉద్యోగులుగా వనిచేన్నా, రెగ్యులర్ అయ్యారు. వారికి రెండు నోషనల్ ఇంక్రిమెంట్లు ఇస్తామని హామీ ఇచ్చారు. అది ఇంత వరకు అమలు కాలేదు. దానిని అమలు చేయాల్సిందిగా పిటీషన్ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

(అర్థిని సమర్పించడమైనది)

MR. CHAIRMAN: Tea break for ten minutes.

(The House then adjourned at 11.12 a.m.)

కు. 11.30

(తేసిచి విరామానంతరం సభ ఉదయం గం.11.30 ని.లకు పునః ప్రారంభమైంది.)

(గౌరవ డెప్యూటీ చైర్మన్ అధ్యక్షస్థానంలో ఉన్నారు.)

6. 2018-19 సంవత్సరానికి వార్తిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ - కొనసాగింపు

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్: శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పురావు గారూ, బడ్జెట్ మీద మాటల్డండి. ఐదు నిముపాల చొప్పున మాటల్డాడితే సభ్యులందరూ కూడా మాటల్డడడానికి అవకాశం ఉంటుంది.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పురావు: అధ్యక్షా, 2014లో అశాస్త్రియంగా అప్పుల పాలు చేస్తా మన రాష్ట్రాన్ని విడదీయడం జరిగింది. అప్పులస్తీ మనకు, ఆస్తులస్తీ వేరొక రాష్ట్రానికి ఇచ్చి మనకు ఆర్థికంగా రూ.16,000కోట్ల ఆర్థిక లోటు ఉన్నప్పటికీ మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రిగా పరిపాలన సాగించారు. అయితే, ఎన్ని ఆర్థిక ఇబ్బందులు ఉన్నప్పటికీ సంక్షేమం, అభివృద్ధి రెండూ రెండు కళ్ళగా ఆయన ముందు చూపుతో ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుపెఱుతున్నారు. ఆయన అడిగేది ఒకటే. అనాడు విభజన చేసినప్పుడు

ఏమి హామీలు ఇచ్చారు ? ఆనాడు ప్రత్యేక హోదా ఇస్తామన్నారు. అలాగే, విభజన చట్టంలోని 19 లంశాలను ఒకొక్కటీ అమలుచేస్తామని హామీ ఇచ్చారు కాబట్టి ఆ హామీలను అమలుచేయమని అడగడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, అయితే 14వ ఆర్థిక సంఘం నూచనల మేరకు ప్రత్యేక హోదా ఇవ్వడానికి అవకాశం లేదు కాబట్టి, ప్రత్యేక పాకేజీ ఇస్తామంటే, మన ముఖ్యమంత్రిగారు స్పెషల్ క్యాటగిరి అనిస్టేన్స్ అంటే 19 లంశాలకు సంబంధించి ఒకొక్క అంశానికి కూడా ప్రత్యేక హోదా ఉంటే ఎంత వస్తుంది అనే భావనతోటి లెక్కలు కట్టి అని ఈ రాష్ట్రానికి ఇస్తే అప్పుడు ప్రత్యేక హోదాకి సమానంగా ఇస్తామన్నారు కాబట్టి కొంతమంది పెద్దలు మనకు ఇచ్చే సాయం ఏ రూపంలో ఇస్తే ఏమిటి అన్నారు కాబట్టి ఆయన అంగీకరించారు. అయితే, ఈవేళ చూస్తే - మనకు కేంద్రం నుంచి స్వందన కర్మనెప్పటికీ కూడా 2022 సంవత్సరానికి దేశంలో ఉత్తమ రాష్ట్రంగా 2029 నాటికి ప్రవంచంలోనే ఉత్తమ రాష్ట్రంగాను, అంతిమంగా 2050 నాటికి ప్రవంచ పెట్టుబడులను ఆక్రించే కేంద్రంగా మన రాష్ట్రం రూపాందే విధంగా ఈ రాష్ట్రాన్ని శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు పరిపాలన సాగించడం జరుగుతోంది.

ముఖ్యంగా 2018-19 సంవత్సరానికి ఈ రెపెన్యూ మిగులు బడ్జెట్ ని ప్రతిపాదిస్తున్నప్పుడు సాధ్యమైన ఆదాయ వనరులను మదింపు చేసి కేంద్ర ప్రభుత్వం నుంచి విభజన చట్టం ప్రకారంగా రావలనిన అన్ని బకాయలు అందుతాయనే ఆకాంక్షలోనే ఈ మిగులు బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. అయితే, ఈ బడ్జెట్ లో ముఖ్యంగా సంక్లేషణానికి పెద్దవీట వేయడం జరిగింది. ఈ పార్టీ స్థాపించినప్పటి నుంచి బీసీలకు పెద్దవీట వేసిందనేది మాత్రం యదార్థము. ఆనాడు శ్రీ సందమారి తారక రామార్పగారి దగ్గర నుంచి ఈరోజున శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడుగారి వరకు కూడా బీసీల విషయంలో ఎంతో అభిమానంగా ఈ ప్రభుత్వం అండగా ఉంది. బీసీలు తెలుగుదేశం పార్టీకి వెన్నెముక అనే భావనతో ప్రభుత్వం వారి అభ్యర్థయం కోసం ఎంతో కృషి చేయడం జరుగుతోంది.

ముఖ్యంగా 2004 వరకు కూడా ఆదరణ వధకం ఉండేది. ఆదరణ వధకం ద్వారా ఎవరైతే కుల వృత్తులు, చేతి వృత్తులతోటి బ్రతుకుతున్నారో వారికి నాణ్యమైనటువంటి పరికరాలను ఇచ్చి, వారి ఆర్థిక పరిపుష్టిని పెంచాలని ముఖ్యంగా బీసీల కోసం ఈ ఆదరణ వధకం ప్రవేశపెట్టిన ఘనత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిదే. అయితే, 2004 వరకు కూడా ఆదరణ వధకం కొనసాగింది. 2004లో కాంగ్రెస్ పార్టీ అధికారంలోకి రాగానే ఈ వధకాన్ని రద్దు చేసింది. అయితే, కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానికి బీసీల వట్ట సానుకూలత లేదు. బీసీల అభ్యర్థులి గురించి వారికి అక్కరలేదు. కాబట్టే బీసీలను వెనక్కి పెట్టింది. మరల చంద్రబాబు నాయుడు గారు అధికారంలోకి వచ్చాడ ఈ ఆదరణ వధకాన్ని ప్రవేశపెట్టి చేతివృత్తుల వారికి లభి చేకూర్చాలనే భావనతోటి ఈ వధకాన్ని అమలుచేయాలని సిద్ధంగా ఉన్నారు. దీనినఱన దాదాపు 2,55,000 మంది బీసీలు లభి పొందుతారు. ఈ బడ్జెట్ లో ఈ వధకానికి దాదాపు రూ.750కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమం కోసం బడ్జెట్ కేటాయింపులలో రూ.3,316 కోట్లు నుంచి రూ.4,477కోట్లకు అనగా 35 శాతం పెంచి ఈ బడ్జెట్ లో బీసీలకు పెద్దవీట వేయడం జరిగింది సార్.

అధ్యక్షా, అలాగే బీసీలలో అనేకమైనటువంటి ఉప కులాలు ఉన్నాయి. అందులో వీవర్స్ ఉన్నారు. వాట్చు తయారు చేసిన వస్తూలు అన్నింటిని కూడా అవసరమైన పేదవారికి 50 శాతం సబ్సిడీకి ఇవ్వాలని, అలాగే, దీని గురించి 10 రెట్లు పెంచుతూ దాదాపు రూ.2కోట్లు ఈ బడ్జెట్లలో పెంపాందించడం జరిగింది. అలాగే బీసీలలో రజకులు కూడా ఒక ముఖ్యమైన కమ్యూనిటీనే. వారి అభివృద్ధి కోసం రూ.70 లక్షల నుంచి రూ.70 కోట్లు అంటే 100 రెట్లు పెంచుతూ ఈ ప్రభుత్వం రజకుల సంక్లేశం కోసం ఈ బడ్జెట్లలో కేటాయించడం మనం హార్షిక చదరిన విషయం. అలాగే దూదేకుల కులం వారు కూడా ఉన్నారు. వారికి గత బడ్జెట్లలో ఉన్న రూ.2 కోట్లు నుంచి 10 రెట్లు పెంచుతూ రూ.20 కోట్లు ప్రతిపాదించారు. నాయాబాహ్యాణులకు సంబంధించి చూస్తే - గత బడ్జెట్లలో రూ.85లక్షల నుండి 35 రెట్లు పెంచుతూ రూ.30కోట్లుగా ప్రతిపాదించడం జరిగింది. అలాగే, కల్పుగీత కార్బుకులకు, వాల్క్షీకి, బోయలకు, వడ్డెరలకు, విశ్వాబాహ్యాణులకు, శాలివాహనులకు, సగర, ఉపరులకు, మేదరులకు, కృష్ణబలిజ వీరందరికి గత బడ్జెట్ కన్నా 30రెట్లు, 40 రెట్లు, 50 రెట్లు 100 రెట్లు కూడా ప్రస్తుత బడ్జెట్లలో ఈ ప్రభుత్వం నిధులను కేటాయించి బీసీలను ఆదరించిన ఏకైక ప్రభుత్వం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వమేనని మనకు అర్థమవుతోంది.

అధ్యక్షా, అందు గురించే ఈ సబ్సాఫ్ట్ లో గతంలో రూ.10,000కోట్లు కేటాయింపుల నుంచి 20 శాతం పెంచుతూ రూ.12,200కోట్లు ఈ బడ్జెట్లలో ప్రతిపాదించడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలోని జనాభాలో సగానికి పైగా బీసీలు ఉన్నారు. వారందరూ హార్షించే విధంగా అన్ని ఉప కులాలను, అందరు బీసీలను ఆదరిస్తా ఈ బడ్జెట్లలో ఈ ప్రతిపాదనలు చేయడం చాలా హార్షించవలసినటువంటి విషయం.

ఉ. 11.40

అధ్యక్షా, ముఖ్యంగా ఇందులో మనం గమనించవలసిన విషయం ఏమిటంటే దివ్యాంగులకు ఈ సమాజంలో ఇబ్బందికరమైన వాతావరణం ఉన్నప్పుడు వారి సంక్లేశునికి 36శాతం పూర్ణితో రూ.121కోట్లకు కేటాయింపు పెంచారు. గతంలో కుటుంబంలో ఒక్కరికి పెన్న అనే విధానం ఉంది. ఆ విధానాన్ని ప్రక్కకు పెట్టి కుటుంబంలో ఉన్న దివ్యాంగులు అందరికి ఎటువంటి సంఖ్యా పరిమితులు లేకుండా పెస్తన్న ఇచ్చిన ఘనత మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారిదే.

అధ్యక్షా, అదే విధంగా హీజాలకు సంబంధించి, వారు జీవితాన్ని యాచన ద్వారానే గుడుపుతారు తప్ప వేరొక మార్గం లేదు. అందువలనే వారికి మంచి జీవితాన్ని ఇచ్చి, గౌరవప్రదమైన జీవనం సాగించడానికి వారికి రూ.20కోట్లు ప్రతిపాదించి, ఏ ప్రభుత్వం చేయనటువంటి సహాయం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేస్తున్న విషయాన్ని గమనించాలి.

అధ్యక్షా, అలాగే, ఎస్సీ, ఎప్పి, మైనార్టీలకు మరియు అగ్రపర్గాలలో ఉన్న పేద వారందరిసి కూడా ఆదుకునే విధంగా మన ప్రభుత్వం ఈ బడ్జెట్లలో కేటాయింపులు చేయడం హార్షించవదరినటువంటి విషయం. బీసీలలో పేద

వారు ఎవరైతే ఉన్నారో వారు పెళ్లి చేసుకోవాలనుకుంటే చేతిలో చిల్లిగవ్వ లేదు ఎలాగని అనుకునే వరిస్థితిలో వారికి రూ.35,000 ఆర్థిక సహాయం చేసి వారిని ఆదుకుంటున్నారు. అదే విధంగా ఎస్సీలకు రూ.40,000, ఎస్సీలకు రూ.50,000, మైనార్టీలకు రూ.50,000 ఇచ్చి వారు పెళ్లి చేసుకోవడానికి సహకరించినటువంటి ప్రభుత్వం మన తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారే అని గ్రహించాలి.

అధ్యక్ష, పేదవారు ఎవరు ఉన్నా వారు విదేశాలలో చదువుకోవడానికి రూ.10,00,000 ఇచ్చిన ఘనత కూడా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారిదే. అలాగే, గృహాల విషయానికి వచ్చేనరికి 2020వ సంవత్సరం నాటికి పట్టణ ప్రాంతాలలో పేద వారికి కూడా పక్క ఇల్ల ఉండాలనే ఉద్దేశంతో 9,00,000 ఇళ్లను నిర్మిస్తున్నారు. దీనికిగాను ఎపిటిట్ట్ సంస్కు బుఱాలు తీర్చడానికి రూ.1,000కోట్లు గ్రాంట్ రాశి బడ్జెట్లో ప్రవేశపెట్టడం అనేది పేదవాని గూడు కోసం తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం చేసిన కృషి గణసీయమైనదిగా గుర్తించాలి.

డెప్యూటీ శైర్క్స్: కంప్లీట్ చెయ్యండి. 10 నిమిషాలు అయ్యంది.

శ్రీ ఆదిరెడ్డి అప్పురావు: అధ్యక్ష, రెండు నిమిషాలలో కంప్లీట్ చేస్తాను.

అధ్యక్ష, ఆరోగ్యానికి సంబంధించి చాలా గణసీయంగా అనేకమైన సేవలు ప్రవేశ పెట్టి 2017-18 కేటాయింపులలో ఉన్నటువంటి రూ.7020కోట్లకు అదనంగా 21శాతం పెంచి రూ.8,463కోట్లు రాశి బడ్జెట్లో కేటాయించడం అంటే వైద్యం మీద ఎంత అభిమానం ఉందో తెలుసుకోవచ్చు. వైద్యం ప్రతి వారికి అందాలనే భావం రాశి ప్రభుత్వానికి ఉంది కాబట్టి రాశి విధంగా చేయడం జరిగింది. చంద్రన్న బీమా అన్నది చాలా ముఖ్యమైన పథకం. రాశి ప్రథకంలో పేదవారు ప్రమాదవసత్తుగా గాసీ సహజంగా గాసీ మరణించిన వారికి బీమా మొత్తం పెళ్లించే విధానాన్ని మన రాశి ప్రభుత్వం చేపట్టింది. దీనిని మంచి కార్యక్రమంగా భావించాలి.

అధ్యక్ష, అదే విధంగా ఆంధ్రాలకు ముఖ్యంగా పోలవరం జీవనాడి. ఆ పోలవరం ప్రాజెక్టు కోసం మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి ప్రతి సోమవారం కూడా పోలవారంగా భావించి ప్రాజెక్టు దగ్గర అన్ని పనులు కూడా సక్రమంగా జరుగుతున్నాయో లేదో పర్యవేక్షిస్తున్నారు. కేంద్రం నుండి సహాయం పూర్తిగా అందుతుందనే భావంతో, నిధులు ఆలయంగా అందినా ముందుగా మన రాశినిధుల నుండి ఖర్చుపెట్టి రీయింబర్స్ చేయమని అడుగుతూ రాశి బడ్జెట్లో ప్రత్యేకంగా పోలవరానికి రూ.9,000కోట్లు ప్రతిపాదించారు. రాశి ప్రాజెక్టు ఆగకూడదని రాశి ప్రాజెక్టు వలన ఆంధ్రప్రదేశ్ అంతా నశ్శస్యామలమై ఆర్థికంగా పరివ్యవహారంలు నుండి భావనతో రాశి పోలవరం ప్రాజెక్టును ప్రతిష్టాపకంగా తీసుకోవడం మనక చాలా ముఖ్యమైన విషయం. అలాగే రాశి సంవత్సరం నిర్మాంచిన 5వ జన్మభూమి కార్యక్రమంలో 2,36,000 కొత్త రేవున్ కార్బులు, 60,00,000 వరకూ పించనులు ఇవ్వడమనేది రాశి ప్రభుత్వం యొక్క సంక్లేషమ కార్యక్రమాలలో ప్రధానమైనది

అధ్యక్షా, ఈరోజు కేంద్రప్రభుత్వ హామీలను ఒకటి కూడా అమలు జరవడం లేదు. ఇస్తానన్న నిధులు కూడా కేంద్రం ఏమి ఇవ్వడం లేదు. ప్రత్యేక హోదా ఇస్తామని చెప్పి మరల 14వార్షిక సంఘం ఏ రాష్ట్రానికి ప్రత్యేక హోదా ఇవ్వరాదన నూచించిన కేంద్రం ఇబ్బంది పెదుతున్నది. 14వార్షిక సంఘం సభ్యులైనటువంటి గోవిందరావు గారు ఏనాడు మేము ప్రత్యేక హోదా వద్దని చెప్పులేదని వారు చెబుతున్నారు. అయితే ఈరోజు ప్రత్యేకహోదా ఇవ్వడానికి విలు లేదని చెప్పి ఈశాస్న రాష్ట్రాలలో కొనసాగిస్తూ మనకు ఎందుకు ఇవ్వడం లేదని ఈనాడు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ప్రత్యేకహోదా మరలా అడుగుతున్నారు. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల నుండి ఎందుకు ఆగారని కొంత మంది అడుగుతున్నారు. ఈ నాలుగేళ్ళకూడా ప్రత్యేకహోదాకు నమమైన స్పెషల్ కెలగిరిలో అసిస్టెన్స్ ఇస్తారని నమ్మి ఇన్నాళ్ళ ఆగాము. ఈనాడు ప్రత్యేక హోదా ఎవరికి ఇవ్వం. ఒకవేళ 2017 సంవత్సరంలో ఈ ప్రత్యేక హోదా ఉన్న అన్ని రాష్ట్రాలను కూడా కట చేస్తామని చెప్పిన కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈరోజు ఎందుకు ఇస్తుందనే భావనతో ప్రత్యేక హోదా కావాలని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అడుగుతుంటే ప్రత్యేక హోదాను, ఇచ్చిన హామీలను అమలు చేయమని అడుగుతున్నారనే కక్షతో వేరే విధంగా ఎవరితోనే ఉనిగొల్పి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి మీద బురద జల్లీ సంస్కరం పోవాలి. ఎవరు పోరాడినా సరే ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి కోసం, రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రజలంతా నుభిక్షంగా ఉండాలని కోరుకోవాలి. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఒక్కటే చెబుతున్నారు. నాకు అధిష్టానం ఈ 5 కోట్ల ప్రజలు తప్ప ఎవరూ కాదు. స్వగీయ ఎన్సటి రామారావు గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆత్మగౌరవాన్ని కాపాడితే నేను ఆ ఆత్మ విశ్వాసాన్ని పెంచుతున్నానని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పడం గమనించాలని కోరుతూ ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ గౌరవారి శ్రీనివాసులు: అధ్యక్షా, అతి ముఖ్యమైన 2018-19 బడ్జెట్ ప్రసంగం పైన మాటల్డే అవకాశం కల్పించినటువంటి తమరికి హ్యాదయపూర్వకంగా నమస్కారాలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి పర్యవేక్షణలో మన ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ యనమల రామకృష్ణడు గారు ప్రవేశ పెట్టినటువంటి ఈ బడ్జెట్ పైన మాటల్డే అవకాశం రావడం చాలా గోప్యగా భావిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, నేల వైపు కాదు నింగి వైపు చూడండని స్థిరైన హాకింగ్ గారు ఒక మాట చెప్పారు. ఆ విధంగానే మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు చేస్తున్నారు. ఆయన ఉద్దేశం **lookup aim high** అనే విధంగా ఈరోజు ఎన్ని తొందరలు ఉన్నప్పటికీ కూడా ఒక బ్రహ్మండమైన బడ్జెట్ను అన్ని వర్గాల వారికి కూడా ఆమోదయోగ్యంగా ఉండే విధంగా ప్రవేశపెట్టారు. ఈ బడ్జెట్ చాలా మంచి బడ్జెట్. మనము మామూలు రోజులలో తినే భోజనం కంటే శుభకార్యాలలో గాని, పండుగలలో గాని తినే భోజనాన్ని పంచభక్త పరమాన్మంతో భోజనం చేశామని మనం చెబుతాము. అంటే ఈ విందులలో ఏదైనా భోజనం ఐదు రకాలుగా ఉంటుంది. ఒకటి భక్ష, భోజ్య, భాద్య, చోష్య, లేహ్య అని ఐదు రకాలుగా ఉంటుంది. ఈ ఐదు రకాలకు సంబంధించిన భోజనం ఏదైతే

ఉంటుందో దానిని వంచభక్త వరమాన్ భోజనం అనే పరిస్థితి ఉంటుంది. అటువంటి పుల్ మీల్స్ లాంటి ఒక బ్రిప్సోండమైన బడ్జెట్ ని ఈరోజు ప్రవేశపెట్టినటువంటి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి, 10 సార్లు బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టినటువంటి గౌరవ ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు గారికినా హృదయహర్షక ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్ష, ఈ సందర్భంలో మనం ఒక మాట మాటల్లాడుకోవాలి. ఈ రాష్ట్రం విభజనసందర్భంగా తీవ్ర అన్యాయానికి గురైనదని మనకు తెలుసు. మన పార్లమెంటు సభ్యులను బయటకు గెంచేసి ప్రసారాలను కూడా బంద్ చేసి రాష్ట్రాన్ని రెండుగా విభజించారు. మనిగిపోయేటువంటి వ్యక్తి ఒక నావలో ఉన్నప్పుడు అతనికి ఒక తాడు దొరికినప్పుడు ఆ తాడు పట్టుకుని పైకి రావాలనే విధంగా ఈ ఆంధ్రాష్ట్ర ప్రజలకు ఒక తాడు రూపంలో ఈ రాష్ట్రాన్ని ప్రగతి పథంలో నడిపించడానికి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఉన్నారు. ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న ప్రతిపక్ష పార్టీ గాసీ అప్పుడు కేంద్రంలో అధికారంలో ఉన్న పార్టీ గాసీ ఎన్న కుయుక్కలు పన్నినా రాష్ట్ర ప్రజలు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారిని ముఖ్యమంత్రిగా ఎన్నుకున్నారు. వారి నమ్మకాన్ని వమ్ము చేయకుండా రేయింబవట్లు శ్రమిస్తూ 3 సంవత్సరాల 9 మాసాలలో ఈ రాష్ట్రానికి బంగారు భవిష్యత్తు కల్పించడానికి ముఖ్యమంత్రి గారు చేస్తున్నటువంటి కృషికి అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్ష, మహార్వాక్షం కూడా మౌనంగానే ఎదుగుతుంది. అలాగే మహానుభావులుగా మిగలాలంటే మాటల కంటే వేతలకు ఎక్కువ ప్రాధాన్యత ఇవ్వాలని మహాత్మాగాంధీ గారు చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఈరోజు బ్రిప్సోండంగా కార్బ్రూకమాలు చేస్తూ రాష్ట్ర విభజన వల్ల మన రాష్ట్రం ఆర్థికంగా కష్టాల్లో కూరుకుపోయినప్పటికీ గత ఏడాది 30 శాతం, రసారి 13.4 శాతం వర్షపాతం లోటు ఉన్నప్పటికీ కూడా జాతీయ స్థాయిలో 6.97 శాతం వ్యధి రేటు ఉంటే మన రాష్ట్రం 11.31 శాతం వ్యధి రేటును సాధించడమంటే అది మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి పటిష్టమైన పరిపాలనకు, అనుభవానికి తార్కాణంగా చెప్పామ్ము.

అధ్యక్ష, వ్యవసాయ విషయంలో గణసీయమైన 25.60 శాతం వ్యధి రేటు ఈరోజు సాధించడం నకిలీ విత్తనాల బెడద నుండి, ఎరువుల కష్టాల నుండి, కరెంటు కష్టాల నుండి రైతులను ఆదుకోవడానికి వ్యవసాయ యాంత్రీకరణ కోసం రూ.1,500కోట్ల విలువైన పరికరాల్ని రైతులకు అందించే వివయంలో గాసీ అదే విధంగా ఇప్పటి వరకూ బుఱామాఫీ క్రింద రూ.14,360కోట్ల రైతుల భాతాలలో జమ చేస్తే ఈ సంవత్సరం రూ.4,100కోట్ల రూపాయలు జమ చేసి ఈ రాష్ట్రంలో ఉన్న రైతులను ఆదుకుంటున్నారు.

ఉ.11.50

అధ్యక్ష, అదే విధంగా వ్యవసాయ బడ్జెట్ లో రూ.12,352కోట్ల కేటాయించడం జరిగింది. ఇది గత సంవత్సరం బడ్జెట్ లో పాలిస్తే 35.91 శాతంగా పెంచిన వివయాన్ని కూడా మనం ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవాలి.

అధ్యక్షా, అదే విధంగా వట్టిస్తినును రికార్డు నమయంలో పూర్తి చేసిన విషయాన్ని గుర్తుకు తెచ్చుకోవాలి. దీని కోసం గత మూడు సంవత్సరాలలో దాదాపు రూ.48,474కోట్ల ఖర్చు పెట్టి దాదాపు 13.61 లక్షల ఎకరాల ఆయకట్టుకు సీరందించడం అంటే దీనిని ఎవరూ చేయలేనటువంటి పరిస్థితి. గ్రామాలు వచ్చుదనంతో కళకళ లాడాలంటే ముందుగా గ్రామాలలో చెరువులు, కుంటలు బాగువడాలని, వడే ప్రతి వర్షపు చుక్క సద్వినియోగం కావాలని చెప్పిన డా.ఎ.పి.జె. అబ్బల్ కలాం గారిని ఒకసారి మననం చేసుకుందాం. సాగుసీటి రంగానికి ఈ బడ్జెట్లో రూ.16,978.23కోట్ల కేటాయించడం జరిగింది. ఇది గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే 33 శాతం అధికంగా కేటాయించుకున్నాం, దీని వలన అన్న ప్రాజెక్టులు పూర్తి చేసే కార్యక్రమాలు చేసుకుంటున్నాము.

అదే విధంగా నమాజంలో వెనుకబడిన వర్గాలైన ఎస్సీ, ఎస్టి, బీసీ, మైనార్టీ, ఈబీసీలందరికి ఈ రోజు ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేస్తూ, కాపుల కోసం రూ.1000కోట్ల కేటాయించి, ఆదరణ పథకాన్ని పునరుద్ధరించి వైశ్వలకు రూ.30కోట్ల కేటాయిండం గానీ, బీసీలకు కేటాయింపు చేయడమే కాకుండా మహిళల కొరకు ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేస్తున్నాం. వడ్డి సబీడీ క్రింద రూ.2,500కోట్ల మంజురు చేసింది. ఈ ప్రభుత్వం మహిళా శిశు సంక్షేమానికి రూ.2,839కోట్ల కేటాయించడం కానీ, ఫించన్ కొరకు రూ.5,450కోట్ల ఖర్చు చేసి, పేదరికంలో ఉన్న వారిని ఆదుకోవడానికి ప్రతి నెల 1 నుండి 5 తారిథు లోపల వారికి ఫించను ఇస్తున్న విషయాన్ని కూడా మనం ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవాలి. అదే విధంగా బడ్జెట్లో విద్య, వైద్య, విద్యుత్, గ్రామీణాభివృద్ధికి భారీగా నిధులు కేటాయించడం, వట్టణాభివృద్ధికి, గృహ నిర్మణానికి గత సంవత్సరంతో పోలిస్తే భారీగా నిధులు పెంచడం జరిగింది. ఈ సందర్భంలో చాటక్కుడు చెప్పిన ఒక విషయాన్ని చెప్పాలి. వని మొదలు పెడితే ఆపద్ధు, మధ్యలో వదిలి పెట్టద్దు, ఫలితం గురించి ఆలోచించకుండా వని పూర్తి చేయడమే మనిషి వని అని చెప్పారు. ఎవరు ఎన్ని చెప్పినా పూర్తిచేయవలసిన కార్యక్రమాలను పూర్తి చేయడానికి ఈ రోజు ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేస్తూ, ఎన్ని విమర్శలు వచ్చినా అద్భుతమైన రాజధానిని నిర్మించాలనే ఉద్దేశంతో అమరావతి నిర్మణానికి రూ.7,741కోట్ల కేటాయించిన విషయాన్ని మనం గునించాలి. అసెంబ్లీకి రానటువంటి ప్రతిపక్షాన్ని ఏవిధంగా అర్థం చేసుకోవాలో తెలియని పరిస్థితి. మరొక పైపు విభజన హామీలను అమలు చేయకుండా రాష్ట్రాన్ని కేంద్రం చిన్న చూపు చూస్తున్న విషయాన్ని ఒకసారి చూస్తే, ఒకదారి మూనుకుపోయినప్పుడు తప్పకుండా మరొక దారి తెరుచుకుని ఉంటుంది. దానని గుర్తించగలగడమే విజయానికి మార్గమని అలెగ్జండర్ గ్రాహంబెల్ చెప్పిన మాటలను ఒకసారి గుర్తు చేసుకుందాం. గవర్నర్ గారి ప్రసంగంలో గానీ, బడ్జెట్లో గానీ చెప్పిన అన్ని కార్యక్రమాలను పూర్తి చేయాలనే ఉద్దేశంతో ముఖ్యమంత్రి గారు ఉన్నారు.

అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంలో ఒక విషయం చెప్పాలి, వంద బిందెలతో నీళ్లు పసినంత మాత్రాన చెట్టు అమాంతంగా కాయలు కాయదు. అలాగే మనం ఎక్కువ క్షపపడుతున్నామని అన్ని పనులూ క్షణాల్లో పూర్తవవు. కష్టాలస్తు వెంటనే తీరిపోవు. దేనికైనా సమయం రావాలి, సహనం కావాలని పదేపదే మన ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. వారు శాసనసభ, శాసనమండలిలో మాట్లాడినప్పుడు అందరిని సంయుమనం పాటించమని చెప్పడమే కాకుండా,

మనమందరం కలిసి ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి పథంలో నడిపించడానికి కార్యక్రమాలను చేయాలని వదేవదే చెబుతున్న విషయాన్ని ఒకసారి గుర్తుకు తెచ్చుకుండాం. ఈ బడ్జెట్ రాష్ట్ర ప్రజలకు భవిష్యత్తుపై ఆశలు రేకెత్తించే విధంగా ఉందని నేను మనవిచేస్తున్నాను. 2022 నాటికి భారతదేశంలో ఉన్న మూడు అభివృద్ధి చెందిన రాష్ట్రాల్లో ఒక రాష్ట్రంగా మన రాష్ట్రాన్ని నిలపాలని, 2029 నాటికి భారతదేశంలో ప్రథమ స్థానంలో మన రాష్ట్రం ఉండాలని, 2050 నాటికి పెట్టుబడులను ఆక్షిస్టూ ఆనందదాయకమైన రాష్ట్రాల్లో ప్రవంచస్థాయిలో ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను చూడాలని అసేకార్యక్రమాలను చేస్తున్న గౌరవముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఆద్యాలకు, వారి దార్శనికతకు మనమందరం సంతోషపడాలి. దీనిపైన కొంత మంది అప్పుడుపై మాటల్లడం కూడా జరుగుతోంది. మొన్న ఈ నమావేశంలో ఒక సభ్యుడు అప్పుల విషయమై మాటల్లడుతూ, లెక్కలేకుండా అప్పులు చేస్తున్నారని అన్నారు. అమ్మ పెట్టదు, అడుక్కోనివ్యాదు అంటే ఎలా? బి.జె.ఎసి. వారు కేంద్రం నుంచి తేలేని వరిస్థితి. అటువంటి వరిస్థితిలో రాష్ట్రాన్ని ప్రగతిపథంలో ముందుకు నడిపించాలని చూస్తుంటే వీళ్లు ఇష్టానుసారంగా మాటల్లడడం మంచిది కాదు. మనమందరం కలిసి రిక్స్స్పు చేస్తేనా సరే కేంద్రం నుంచి రావాల్సిన నిధులను తీసుకుండాం, రాష్ట్రాన్ని ప్రగతిపథంపైన నడిపిస్తామనే విషయం పైన మనమందరం సహకరించి ముందుకు పోవాల్సిన వరిస్థితి ఉండనే విషయాన్ని కూడా నవినయంగా తెలియజేస్తున్నాను. ఏదేమైనప్పటికీ కూడా, ఒకసారి శాసనసభలో మాటల్లడినప్పుడు ముఖ్యమంత్రి కళల్లో సిళ్లు వచ్చినప్పుడు మనందరి కళల్లో సిళ్లు తిరిగిన విషయం, ముఖ్యమంత్రి గారు అమరావతి నిర్మాణం చేపట్టిన విషయంలో మన రాష్ట్రాన్ని ప్రగతిపథంలో ముందుకు తీసుకుపెళ్లడానికి రాత్రింబవళ్ల శ్రమస్తున్న వ్యక్తిగా, విజన్ ఉన్న లీడర్గా మనకు కనిపిస్తాడు. రాజకీయ నాయకుడంటే రానున్న ఎన్నికల గురించి మాత్రమే యోచిస్తాడు. రాజీనితిజ్ఞుడు రానున్న తరాల గురించి యోచన చేస్తాడు. కాబట్టి, రాజీనితిజ్ఞుడుగా నారా చంద్రబాబు గారు చేస్తున్న కార్యక్రమాలను మనమనందరం ఒకసారి గుర్తు చేసుకోవాలని, ఆయన చూపిన బాటలో మనమందరం నడవాలని నవినయంగా తెలియజేస్తూ, ముఖ్యమంత్రి గారి వర్షావేళ్ళాలో ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్‌ని వయ్యావుల కేస్వర్గారు ప్రతిపాదించి బలవరచుని నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చారు. కాబట్టి ఈ బడ్జెట్‌ను బలవరున్నా, ఈ అవకాశం ఇచ్చిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ద్వారపురెడ్డి జగద్దిష్వరరావు: అధ్యక్షా, ధన్యవాదములు. నాలుగు సంవత్సరాల క్రితం మన రాష్ట్రాంకానమీ గానీ, మన వరిస్థితి గానీ, **we were at cross roads.** ఒక డైరెక్షన్ లేని వరిస్థితిలో ఒకే ఒక్క వ్యక్తి మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఆయనకున్న సమర్థత, సంకల్ప బలం, మెటిక్యులన్ పాసింగ్, విద్య, ఆలోచన ఇవన్నీ ఈ రోజు మన రాష్ట్రాన్ని అన్ని రంగాలలో ముందుకు తీసుకెళ్లడమే కాకుండా **we are able to give a direction to the country in all aspects.** ఒకసారి బడ్జెట్ గురించి మాటల్లడేటప్పుడు మన రాష్ట్రంలో తలనరి ఆదాయం రూ.1,42,000 దగ్గర ఉంది. అదే సేపుల్ యావరేజ్ తీసుకుంటే రూ.1,12,000 దగ్గరే ఉంది. ఈ నాలుగు సంవత్సరాల్లో ఇది అభివృద్ధి చెందడం కాదా అని నేను అడుగుతున్నాను. అలాగే జిఎస్‌డిపిఎల్ తీసుకుంటే గత సంవత్సరం కంటే ఈ రోజు రూ.8,70,326కోట్లు ఉంది. ఈ రోజు గౌరవ సభ్యులు బాలసుబ్రహ్మణ్యం గారు చెప్పారు. **Demand driven**

economy ఉండాలి, అలా ఉన్నప్పుడే ఎంప్లాయిమెంట్ జనరీషన్ గానీ, రిసోర్స్ మొబిలైజేషన్ గానీ ఏపైనా ఖచ్చితంగా ముందుంటాయని చెప్పారు. మన ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి ఒక ఎకానమిస్ట్ ఆయన ఎకసామిక్స్ లో వి.పె.ఎచ్.డి చేశారు. వీటన్నింటినీ తీసుకొని మనం ముందుకు వెళుతున్నాం. అలాగే ఎప్పుడూ లేనట్లుగా మిగులు బడ్జెట్ ను తీసుకొచ్చాం. రూ.5,235కోట్లు రెవిన్యూ మిగులు బడ్జెట్ ను తీసుకొచ్చి చూపించారు. ఇది మన ఆర్థిక మంత్రి గారికి పదవ బడ్జెట్. ఆయనకున్న అపారమైన అనుభవంతో ఆచరణీయమైన అభ్యుదయ బడ్జెట్ ను తీసుకువాడం జరిగింది. మరొక ప్రక్క బలమైన పునాదులు రాష్ట్రాభివృద్ధికి వేస్తూనే, భవిష్యత్తుకు భరోసా ఇస్తూనే, అన్ని సామాజిక వర్గాల వారికి వెల్ఫర్ కాసెషన్ ని క్రియో రాజ్యం కాసెషన్ ను ఈ ప్రభుత్వం అందిస్తున్నది. దానిని రాజ్యంగంలో తీసుకువేసే, తెలుగుదేశం పార్టీ ఆవిర్భావంలో మన వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులు ఎన్టిఆర్ గారు ఆచరణలో పెట్టారు. అనలు తెలుగుదేశం పార్టీని వెల్ఫర్ కాసెషన్ మీద పెట్టడం జరిగింది. దానిని ఇప్పటి వరకూ అమలుచేయాలని సంక్లేషమానికి అత్యధిక ప్రాధాన్యతను ఇస్తూ ఈ రోజు నారా చంద్రబాబునాయుడు గారి నాయకత్వంలో ముందుకు నడుస్తోంది. అందుచేతనే ఈనాడు మన రాష్ట్రంలో ఎన్నో సంక్లేషు కార్యక్రమాలు అమలవుతున్నాయి. ఈ వధకాలస్నింటినీ అమలు జరుపుతూనే, ఈ బడ్జెట్ లో క్రొత్తగా 28 వధకాలను ప్రవేశపెట్టారు. వీటన్నింటినీ అమలుపరుస్తూనే, మన ఎకానమీకి ఎక్కడా ఇబ్బంది లేకుండా ముందుకు తీసుకెళుతున్నారు. అందుచేత రెవిన్యూ మిగులు లేకుంటే, ఫిన్స్యూల డఫిసిట్ ఏదైతే ఉందో, 3 శాతం కన్నా దాటకూడదని అంతకు మించకుండా చూస్తున్నారు. 14వ ఆర్థిక సంఘం ఏదైతే లిమిట్ పెట్టిందో కానీ ఈ రోజు 2.8 ఫిన్స్యూల డఫిసిట్ శాతమే ఉంది. అందుచేత ఆ పరిమితులు అన్నింటినీ చూసుకొని, ఈ రోజు మన ఎకానమీని ముందుకు తీసుకెళుతున్నాము. బడ్జెట్ లో యువత గురించి పెద్దలు చాలా మంది చాలా విషయాలు మాట్లాడారు. ఇంకొకటి ఏమిలంటే ఇప్పుడు నర్సీస్ సెక్టర్ కంట్రిబ్యూషన్ పెరిగి పోతుంది. ఎప్పుడూ కూడా ఎకానమీ వృద్ధి చెందాలంటే నర్సీస్ సెక్టర్ కంట్రిబ్యూషన్ ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు అభివృద్ధి ఖచ్చితంగా ఉంటుంది. ఈ రోజు 44 శాతం నర్సీస్ సెక్టర్ ఉంది. వ్యాపారాలు 34 శాతం, పరిశ్రమలు 22 శాతంగా ఉంది. పరిశ్రమలు ఇంకా పెరిగితే మనకు ఎంప్లాయిమెంట్ జనరీషన్ కూడా పెరిగే అవకాశాలు ఉన్నాయి.

క్ర.12.00

ఈ రోజు రూ.1,91,064 కోట్లతో బడ్జెట్ ని తీసుకువచ్చాము. దాంటో చాలా వరకు రూ.80,000 కోట్లు 14వ ఆర్థిక సంఘం చెప్పినట్లు, 32 శాతం నుండి 42 శాతం devolution of funds లో రావాల్సిన అవసర ముంది. తరువాత devolution of funds లో రెండున్నాయి. Grants-in-Aid కూడా ఉంది. Grants-in-Aid అన్నది ఈ రోజున ప్రత్యే. ఆ Grants-in-Aid క్రింద రూ.50,000 కోట్లు మనం అందులో చూపించడం జరిగింది. అయితే, ఇక్కడ ఒక్కటే చెబుతున్నాను. Increasing indifferent attitude of the Centre, that is the question now. Not only regarding AP Budget Sir. ఈ రోజు దేశప్రాప్తంగా కూడా చర్చ జరుగుతోంది. అది అందరికి తెలుసు. Unilateral tendency ఈ రోజున పెరుగుతోంది. Federation is at risk. Centre

and State relations are also at risk. ఇవన్నీ ఆంధ్రప్రదేశ్ లెవల్లో కాదు. దేశంలో అన్ని చోట్లా కూడా ఇది జరుగుతోంది. ఈ మధ్య జరుగుతున్న డెవలప్ మెంట్ కూడా అలాగే కనిపిస్తున్నాయి. అందుచేత ఏదైతే, we are entitled according to AP Reorganisation Act గాని, లేకపోతే పార్ట్ మెంటులో ఇచ్చిన వాగ్నాల మేరకు Andhra Pradesh is entitled to get all those things. Grants-in-Aid గాసి, సెంటర్ నుండి Aid గాసి ఇవన్నీ కూడా. అందుచేత, నేను అనేదేమంటే - వాటిని ఇప్పటికైనా మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా అంటే political, social and economic conditions. ఇవాళ దేశంలో పరిస్థితులు కూడా మారుతున్నాయి. **Regional Autonomy** మళ్ళీ పెరగడానికి అవకాశాలున్నాయి. కాబట్టి, ఇవన్నీ చూసుకుని కేంద్రం ఇప్పటికైనా కూడా ఆలోచన చేసి ఖచ్చితంగా మనకు ఏవి ఇవ్వాలో, ఏవి రావాల్సి ఉంటాయో అవి ఇవ్వమని కోరుతున్నాము. **We are not at the mercy of anybody.** చేసిన చట్టాల్సి, పార్ట్ మెంటుని, రాజ్యాంగాన్ని గౌరవించుకోలేని పరిస్థితుల్లో ఉన్నప్పుడు మనం చాలా మందిని చరిత్రలో చూశాము. రాజ్యాంగ వ్యవస్థ మీద నమ్మకం పోయి, రాజ్యాంగ వ్యవస్థలో ఉండి ఈ రోజు రాజ్యాంగాన్ని ఇంప్లిమెంట్ చేయలేని పరిస్థితిలో ఉన్నప్పుడు ఏమోతుందన్నది చరిత్రలో చాలాసార్లు జరిగింది. మొన్నసే మా మిత్రులు కొందరు **History repeats** అని చెప్పారు. **The words... History repeats is relevant.** అందుచేత, చరిత్ర పునర్వృత్తమవ్వకుండా రాష్ట్రానికి అన్యాయం జరిగుండా ఆ అన్యాయాన్ని సరిదిద్దుడానికి చట్టప్రకారం ఏమివ్వాలో అవిస్తే, ఖచ్చితంగా మనం ఇవాళ ఏదైతే ఈ బడ్జెట్ ద్వారా ఈ రాష్ట్రాన్ని అన్ని రంగాల్లో ముందుకు తీసుకుపెట్టాలని ముఖ్యమంత్రి గారు కలలు కంటున్నారో, వాటిని చేయడానికి ఖచ్చితంగా అవకాశ ముంటుంది. ఇప్పటికే ఇక్కడ **familiarity breeds contempt** అని ఉంది. అంటే ఇంత బాగా పనిచేస్తుంటే, చంద్రబాబు నాయుడు గారి నాయకత్వంలో రాష్ట్రం ఇంత బాగా పనిచేస్తుంటే, కేంద్ర ఆర్థిక శాఖామంత్రి గారు కూడా కొన్నిసార్లు అన్నారు. మీరు బాగా అభివృద్ధి చెందుతున్నారు కదా మీకందుకు అన్నారు. మేం ఊరికి అడగడం లేదు. అభివృద్ధి చెందడం తప్పా, అభివృద్ధి చెందడం వల్ల మీకు ఏమైనా ఇబ్బందా? మీరేమి ఇవ్వాలో **according to Rule, according to Constitutional obligation** ఏదుందో, దాన్ని ఇవ్వమని అడుగుతున్నాము. అలా ఇచ్చినప్పుడు ఇంకా అభివృద్ధి చెందడానికి, ఇంకా ఈ రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకుపెట్టడానికి అవకాశముంటుందని కోరుతున్నాను. అందుచేత తమరికి ఈ విషయాలు తెలియజ్ఞున్నాయి. ఈ మధ్య ఎన్సపివి గురించి కూడా మాట్లాడుతున్నారు. ఈ ఎన్సపివి అన్నది ఎప్పుడు కూడా రీఅర్ట్రైజేషన్ యాక్ట్లో గాని, ఈ నాలుగేటల్లో గాని ఎప్పుడు రాలేదు. ఈ రోజు ఎన్సపివి గురించి కేంద్రం మాట్లాడి, మీరు ఎన్సపివి పెట్టండి దాంట్లో డబ్బులేస్తామని అంటున్నారు. ఎందుకు ఈ విధంగా చేస్తున్నారు? అంటే ఇక్కడ మాట్లాడుతున్నది ప్రజల్లి చూసి మాట్లాడటం లేదా, ప్రజల డెమోక్రటిక్ వేల్యూన్ గురించి మాట్లాడటంలేదు, అర్థం కావడం లేదు. అంటే, ఎన్సపివి పెడితే, హర్తిగా మనకు అటానమీ ఉండదు. అందువల్ల మనం ఎటు వెళుతున్నాము? **Democracy** నుండి **Dictatorship** లోకి వెళుతున్నామా? నాకు అర్థం కావడం లేదు. అందుచేత నేను అనేదేమంటే - నిధులు ఇప్పాడానికి ఏదైతే ఒక సిస్టమ్ పెట్టారో, అందులో ఇవ్వాలి గాని ఎన్సపివి పెట్టాడి. అందులో రూ.1600 కోట్లు వేస్తాము, మీరు ఆ డబ్బులు తీసుకోండి అనంటే ఇదక్కాడి

కియేవన్? What is the purpose of Special Purpose Vehicle? అందుచేత, ఇలాంటివి ఏపీ లేకండా ఇప్పటికేనా ఆలోచన చేసి, మనకు ఏదైతే రైట్ ఉందో, ఆరైట్ ప్రకారం కేంద్రాన్ని కూడా డిమాండ్ చేస్తున్నాము. అలా డిమాండ్ చేసినప్పుడు ఖచ్చితంగా మనం ముందుకు వెళ్లడానికి అవకాశం కూడా ఉంటుంది. అందుచేత, ఈ బడ్జెట్ రాష్ట్రాన్ని ఈ ఒక సంవత్సరానికి గాకుండా, మన ఎకానమీని, మన రాష్ట్రాన్ని ముందుకు తీసుకువెళ్లడానికి ఇది not only a Statement of Expenditure and Revenue కాకుండా, ఇదొక panoramic view. మన రాష్ట్రం ఎన్న రంగాల్లో ముందుకు వెళుతోంది, ఏవిధంగా ముందుకు వెళతాము, భవిష్యత్తుని ఏవిధంగా తీర్చుదిద్దుకుందాము అనే దానికి ఇదొక లైవ్ ఎగ్జాంపుల్ అని తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీమతి పాతుల సుసీత(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్ష, 2018-2019 బడ్జెట్ గురించి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నేత్యుత్వంలో మన గౌరవ ఆర్థికశాఖామంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెట్పై మాటల్డాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ప్రత్యేకంగా ధన్యవాదాలు తెలుపుతున్నాము. మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రివర్షాలు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఈ రోజు ఒక నమర్థవంతమైన నాయకత్వంలో, ఒక ధృడ సంకల్పంతో ఈ రాష్ట్రంలో అన్నివర్గాల వారి సంక్లేషమే ధ్యేయంగా, అభివృద్ధి ధ్యేయంగా ముందుకు వెళుతున్న ముఖ్యమంత్రి గౌరవసియులు బిసిలకు కూడా ప్రాధాన్యతనిన్నా, ఎన్నో ఫెడరేషన్స్ ఏర్పాటు చేసి ఆయా కులాలను గౌరవిన్నా వారందరికి కూడా కొన్ని కోట్ల రూపాయలు కేటాయించి, బీసీలందర్నీ కూడా ఆదరిస్తున్న పార్టీ ఇది. అలాగే, విద్యార్థులందరికి కూడా స్థడీ నరిక్కల్పు కొనం ఈ రోజు రూ.2165 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అలాగే, వెనుకబడిన తరగతుల వారికి కూడా ఆదరణ స్నీమును ప్రవేశపెడుతూ రూ.750 కోట్లు కేటాయించి బీసీలకు చేయూతనిన్నా బడ్జెట్ ద్వారా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు వెళుతున్నారు. అలాగే, ప్రజల భాగస్వామ్యంతో అనేకవర్గాల వారి సంక్లేషమే ధ్యేయంగా గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు ముందుకు వెళుతున్నారు. అలాగే వికలాంగులకు మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఈ 4 సంవత్సరాల కాలంలో 50 లక్షల మందికి వికలాంగులు అయితేనేనీ, మరి భర్త చనిపోయిన మహిళలైతేనేమి, వృద్ధులైతేనేమి వారందరికి కూడా రూ.1000, రూ.1500 ఫించన్స్ అర కోటి మంది జనాభాకు ఈ దేశంలో ఏ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి అయినా అత్యధికంగా ఇస్తున్నారా అంటే అది మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్ర బాబు నాయుడు గారేనని చెప్పాలి. అలాగే, మహిళలకు సంబంధించి ఈ దేశంలో, రాష్ట్రంలో స్త్రీ, శిశు మరణాలు కూడా అత్యధికంగా జరుగుతున్న క్రమంలో అంటే అది మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్ర బాబు నాయుడు గారేనని చెప్పాలి. అలాగే, మహిళలకు సంబంధించి ఈ దేశంలో, రాష్ట్రంలో స్త్రీ, శిశు మరణాలు కూడా అత్యధికంగా జరుగుతున్నాయంటే వారికి పోషికాహార లోపం వల్ల స్త్రీలు, శిశువుల మరణాలు చాలా జరుగుతున్నాయి. వాటన్నింటినీ అరికట్టడానికి అన్న అమృతపూస్తం, బాలామృతం, గోరుముద్దలు అనే వధకాలను కూడా తీసుకువచ్చి పోషికాహారాన్ని కూడా పూర్తి స్థాయిలో వారికి లందిన్నా, మహిళలకు అనేకరకాలుగా ప్రాతాపోన్నిన్నా వారిని పారిశ్రామిక వేత్తలుగా డ్యూక్రూ సంఘాల ద్వారా ప్రోత్సహిస్తా, 8 శాతం రుణాలను కూడా మాఫీ చేయడం జరిగింది. మహిళలకు అనేకరకాలుగా ప్రాధాన్యతనిన్నాయారు. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో ఉంటున్నటువంటి

మహిళలు డెలివరీ నమయాల్లో చాలా ఇబ్బందులు వడుతున్నారనే విషయాన్ని మన ప్రభుత్వం గుర్తించి మహిళలకు ప్రాధాన్యతనివ్వాలని తల్లిబిడ్డ ఎక్స్‌ప్రైస్ ద్వారా మంచి రక్షణనిస్తూ, ఆ స్నీము కూడా ప్రజల్లోకి బాగా పెట్టింది. మహిళలకు ఎంతగానే ప్రాధాన్యతనినున్న ప్రభుత్వం మనది. అలాగే, ఎస్టీఆర్ విదేశి విద్యాదరణ పథకం క్రింద దాదాపు 16 లక్షల మంది విద్యార్థులకు, రూ.2160 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. ప్రతి విద్యార్థి ఈ రోజు విదేశాల్లో చదువుకోవడానికి ఒక్కురికి రూ.10 లక్షలు కేటాయించి, వాళ్లని ఆర్థికంగా సమాజంలో బీసీలు, ఎస్టీ విద్యార్థులను ముందుకు తీసుకువస్తున్న ప్రభుత్వం ఈ రోజు పేదరికంలో ఉన్న ఎస్సీ, ఎస్టీల వివాహానికి ఈ బడ్జెట్లో ఒక్కురికి రూ.50,000 కేటాయిస్తున్నారు. బీసీలకు కూడా రూ.35,000 ఇవ్వడు కోసం కూడా మన ముఖ్యమంత్రి గారు ఆలోచన చేస్తున్నారు. బీసీలకు ఇంత ప్రాధాన్యతనినున్నటువంటి ముఖ్యమంత్రిగా బీసీల ముఖ్యమంత్రిగా కూడా ఈ బడ్జెట్లో చాటుకోవడం జరిగింది. అలాగే, చేసేత రంగానికి కూడా వారెంటో షైప్పింగ్ నేస్తున్న ఈ చేసేతకు గడ్డ పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయని వాళ్ల బాధల్లి, కష్టాల్లి గమనించి ఈ ఆధునిక యుగంలో వారు ఎదుర్కొంటున్న సమయాల్లి గుర్తించి వాళ్లనుండి చేసేత వస్తూలను కొనుగోలు చేసి, యాభై శాతం జనతా వస్తాలుగా రాయితీ ఇవ్వడం, ఆ శాఖకు రూ.200 కోట్లు కేటాయించడం, సూలు రాయితీపైన కూడా రూ.42 కోట్లు కేటాయించడం చేసేతల పైనున్న మక్కలను కూడా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చాటుకోవడం జరిగింది. అలా ఇంత అభివృద్ధి చేస్తున్నటువంటి మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి ఈ రోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏ రకంగా కూడా సహకరించకుండా నిరంకుస వైఫారిని అవలంబిస్తున్నందుకు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు, మన పార్లమెంటు సభ్యులందరూ పెద్ద ఎత్తున పోరాటం చేయాల్సి వచ్చింది.

మ. 12.10

కేంద్రప్రభుత్వం విభజన హోమీలలో కడవ ఉక్క కర్కూరం, విశాఖపట్టణం రైల్స్ జోన్ ఉన్నాయి. మన రాష్ట్రం ఇంకా పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి సాధించవలసిన అవసరం ఉంది. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారిపైన రాష్ట్రప్రజలు ఎంతో నమ్మకం ఉంచుకోగలిగారు కాబట్టి ఆయన ఈనాడు కొంత బాధక లోనయ్యారు. రాష్ట్రంలో వెనకబడిన వర్గాల అభివృద్ధికోసం ఎస్సీ, ఎస్టీ, మైనారిటీల అభివృద్ధిధీయిగా వనచేసినటువంటి ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారి వైపు ప్రజలు ఉంటారు. 2019వ సంవత్సరం ఎన్నికల్లో పేదల అభ్యున్నతి కొరకు అహర్నిశలు వనచేస్తున్న మన ముఖ్యమంత్రిగారి వెనక ప్రజలు కచ్చితంగా ఉంటారనేది నగ్నసత్యం. ఆయన నిరంతరం వనచేస్తూ అలుపెరగని శ్రామికుడల్లే ప్రజల అభ్యున్నతికి పాటువడుతున్నారు. అది ఓర్సుకోలేని కొందరు ఈనాడు ఆయనపై ఆనేక రూపాలలో దాడి చేయడానికి ముందుకు వస్తున్నప్పటికి దానిని తట్టుకొని ప్రజా సంక్లేఘనికి మన ముఖ్యమంత్రి కట్టబడి ఉన్నారు.

ఆధ్యాత్మిక రోజులలో ఆరోగ్య రూగానికి, మహిళలకు, విద్యార్థులకు ఎన్నో వసరులను అవకాశాలను కల్పించారు. ముఖ్యంగా వ్యవసాయ రంగంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఎన్నో విషాదాత్మక మార్పులు తీసుకువచ్చారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన

70 సంవత్సరాల కాలంలో ఏ రాజకీయ పార్టీ చేయలేని సాహసం చేసి పట్టిస్తిమను తీసుకువచ్చి రాయలసీమకు వ్యవసాయానికి కావలసిన సిటిని అందించారు. రాబోయే రోజులలో వ్యవసాయానికి పెద్దపీట వేయాలని యాంత్రీకరణ పేరుతో సాంకేతికంగా ముందంజలో ఉండాలని హార్టీకల్పర్కు ప్రాధాన్యతనిన్నా, వ్యవసాయదారులకు మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలను కల్పిస్తూ రైతు సంక్లేషు ప్రభుత్వమని ఈ ప్రభుత్వం ముద్రిసేనుకుంటూ రైతులకు అన్ని విధాలా అండగా ఉంటున్నదనడంలో ఎటువంటినందోహం లేదు. రానున్న రోజులలో పోలవరాన్ని తన జీవితాశయంగా మార్పుకుంటూ, అనేకసార్లు పోలవరాన్ని సందర్శించి, రాష్ట్రప్రజలకు నమ్మకాన్ని కలిగిస్తూ రాబోయే రోజులలో 13 జిల్లాలకు త్రాగుసీరు, సాగుసేటిని అందించి పేదరికం లేని సమాజం కోసం, దారిద్ర్యాన్ని పారదోలేందుకు, రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనే అంకిత భావంతో గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ముందుకు వెళుతున్నారు.

అధ్యక్షా, ఎస్టీలకు గతంలో ఏ ప్రభుత్వాలు చేయనటువంటి అనేకసంక్లేషు వధకాలను ప్రవేశపెట్టి, మైనారిటీలకు కూడా అన్ని విధాలుగా చేయాతనిన్నా వారికి అండగా నిలబడిన ప్రభుత్వం ఇది. విద్య, ఆరోగ్యం, సంక్లేషుం, వ్యవసాయ రంగాలలో ఉన్నత ప్రమాణాలను తీసుకువచ్చి రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి వథంమై మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు సడివెస్తున్నారు. ఈ విషయాలపై మాటలాడేందుకు నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు తమకు ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ రాము సూర్యారావు: అధ్యక్షా, బడ్జెట్ పై మాటలాడేందుకు నాకు అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీకు ప్రత్యేకంగా నా కృతజ్ఞతలు. **Better late than never** అని నేను గవర్నర్ ప్రసంగానికి ధన్యవాదాలు తెలిపే తీర్మానంపై మాటలాడదామని అనుకున్నప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు వచ్చారు. అప్పుడు నాకు అవకాశం రాలేదు. ఇప్పుడు ఆలన్నమైనా కూడా నాకు అవకాశం ఇచ్చారు. అందుకు మరొక్కసారి నా ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. **Diversion of funds, diversion of discussion** అని ఈ రోజు ఈ బడ్జెట్ మీద ప్రసంగం కూడా అలాగే జరుగుతున్నది. అయితే, ఇప్పుడు బడ్జెట్ మీద చర్చ కాకుండా మిగతా విషయాలస్తు కూడా ముందుకు వచ్చాయి. ఫండ్స్ విషయంలో కూడా అలాగే జరుగుతున్నది. 2014వ సంవత్సరంలో ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్రమోది మనకు ఎంతో మేలు చేస్తారని మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గారు ఒక ఒప్పందం చేసుకుని పరిపాలన సాగిస్తారని మనం అనుకున్నాము. ఎంతో సంతోషించాము. కమ్యూనిష్ట్ బ్యాక్ట్రోండ్ ఉన్నా కూడా అన్నదమ్మల్లాగా ఒక ఒంధంతోటి నరేంద్రమోది గారు ఎన్నో విషయాల్లో ఈ రాష్ట్రాన్ని దేశాన్ని అభివృద్ధి చేస్తారని ఒక భ్రమలో ఉన్నాము. కానీ, **diversion of matters** కేంద్రప్రభుత్వం అభివృద్ధి భాటలో ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వానికి ఎన్నో చేస్తారని ఆశించాము. కానీ, మనకు అన్యాయం జరిగింది. ఇక్కడ మనకు ఏమీ ఇష్టకుండా విభజన చేశారు. మనకు కసీసం పాక కూడా లేని విధంగా మొత్తం ప్రోదరాబాదును లక్ష్మి వాళ్లకే ఇచ్చేసి వచ్చాము. ఆ పార్టీ గురించి నేనేమీ మాటలాడను ఎందుకంటే ఒక కల్పర్నను నేను చెబుతున్నాను. ఎవరినో ఎమర్యించి, ఎవరినో మాటలు అనే పరిస్థితి మాకు లేదు. అటువంటి వారు మన ముఖ్యమంత్రి గురించి ఇష్టం వచ్చినట్లు మాటలాడితే కేంద్రప్రభుత్వం కూడా ఏమీ అనలేదు. అయినపుటికి మన

ముఖ్యమంత్రి ఎంతో ఉత్సాహంతో అమరావతి నిర్మాణం సందర్భంలో ఆ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రిని కూడా ఆహ్వానించడం జరిగింది. అది మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గారి బౌన్‌త్యానికి నిద్రనుమని తెలియజేస్తున్నాను. ఇలాంటి బౌన్‌త్యం గల ముఖ్యమంత్రి పీలవగానే ప్రధానమంత్రిగారు వచ్చినప్పుడు ఆయనేదో మనకు మేలు చేస్తారు అని అందరం కూడా ఆశల పల్లకిలో ఉన్నాము. అయితే, ఆయన ఏమీ చేయనని అనలేదు కానీ, తప్పకుండా చేస్తామని అన్నారు. చెప్పినని ఇప్పటివరకూ అమలు పరచబడలేదు. **Promises are made only to break them** అని **Omar Khayyam** చెప్పారు. అదే ఈ రోజు మనందరకూ కనబడుతున్నది. ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి సామాన్యమైన వ్యక్తి ఏమీకాదు. ప్రధానమంత్రి అయ్యే అవకాశం వచ్చినా వదులుకున్న వ్యక్తి చంద్రబాబునాయుడు గారు. ఆయన ఎన్నో పర్యాయాలు వెళ్లి ఎంతో ఓపికగా మనకు మేలు జరుగుతుందని నమ్మిన వ్యక్తి. మిగతా తెలుగుదేశం నాయకులు ఇంకా ఎన్నాళ్ల అన్నప్పటికీ, ముఖ్యమంత్రిగారు మాత్రం ప్రధాని మేలు చేస్తారు ఓపిక వట్టండి అని ఆశావహులై ఉన్నారు.

ఇక విభజన చట్టంలో ప్రత్యేకహోదా గురించి బిజెపి నాయకులు, కాంగ్రెస్ నాయకులు కూడా మాట్లాడారు. ప్రత్యేకహోదా కుదరదు అనే నమయంలో నర్సుకుని, పాసి ప్రత్యేకహోదా కాదు ప్యాకేజీకొని మేము సంతోషిస్తామని అన్నారు. అదే విషయాన్ని మా ముఖ్యమంత్రిగారు అందరికీ చెప్పి ప్రత్యేకహోదాను త్యాగబుద్ధితో వదులుకుని ప్రత్యేక ప్యాకేజీ అయినా కేంద్రాన్ని ఇప్పమన్నారు. కానీ, అది కూడా జరగలేదు. అందువల్ల విసిగి, విసిగి చివరికి మనం ఈ మిత్రత్వాన్ని వదులుకోకాడడని అనుకున్నప్పటికీ, చివరి నిముషంలో వాళ్ల నుండి ఏమీ జరగదని తెలుసుకుని ఈ నిర్ణయం తీసుకున్నారు. మన దగ్గర ఒక సామెత ఉన్నది. చావుకి పెడిలే లంఘణాలక్కొనస్తుందనే ఆలోచనతో **change with changing times** అని పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మారానని ముఖ్యమంత్రి అన్నారు. అంతే తప్ప ఆయన మాట తప్పారు, ప్రత్యేకహోదా ముందు వద్దన్నారు తరువాత కావాలన్నారు అనేది కాదు. **I would like to quote Lord Jennison's saying. "Change at change in times** అన్నారు. ఆ పరిస్థితులకు అనుగుణంగా మారాలని ఆయన ఆలోచన చేశారు. అందువల్ల మాత్రమే ఈరోజు మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రత్యేకహోదా గురించి మాట్లాడుతున్నారు.

అధ్యాత్మ, ప్రత్యేక పరిస్థితుల్లో విడిషావడమనేది ఒక బాధాకరమైన విషయం. **Misunderstandings** వల్ల ఒకరినోకరు మాటలు అనుకోవడమనేది తగ్గించి నేను శాసనపరిషత్తు నభ్యాడిగానే కాదు, ఒక సంఘ సేవకుడిగా, గాంధీయవాదిగా, లంబేద్వరిజం మిశితు చేసిన వ్యక్తిగా రెండు పార్టీలకు విజ్ఞాపి చేస్తాను. కేంద్రప్రభుత్వంలో ఉన్నటువంటి ప్రధానమంత్రి నరేంద్రమోదీ గారికి మనసుంటే మార్గముంటుంది. అందువల్ల అది ఇచ్చాము, ఇది ఇచ్చాము, ఎన్నో చేశామనే దాని బదులు విభజన పోమీలను సెరవేర్చాలని కోరుతున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వం మనకు లన్యాయం చేసింది కాబట్టి బిజెపి వారికి మీద్వారా విజ్ఞాపి చేస్తున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వం నుండి ఇంకా మనకు నిధులు వచ్చే అవకాశాలున్నాయి. అందువల్ల వారిని ఒప్పించి మనలను అభివృద్ధి బాటలో నడిపించాలని కోరుతున్నాను.

మ.12.20

అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు చేసిన వనిగురించి అందరూ కూడా చెప్పారు నేను కొత్తగా చెప్పక్కలేదు. సంచారజాతుల గురించి వట్టించుకున్న నాథుడులేరు. కాసే సంచారజాతుల్లో అన్ని వర్గాలకు ఉపయోగపడే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం చేసింది. అంతకుముందు బ్రాహ్మణ వర్గాలను వట్టించుకోకసోతే, వారికోసం బ్రాహ్మణ కార్యరేషన్సు పెట్టారు. అలాగే కాపులకు ఒక ప్రత్యేక కార్యరేషన్సు ఏర్పాటు చేస్తున్నామని చెప్పడమేకాదు ఈ శాసనసభద్వారా ఆమోదింపచేశారు. ఒకరికొకరు నిందలేసుకునే బదులు అందరూ కలిసి ప్రతీ వర్గానికి మేలుచేస్తున్న ముఖ్యమంత్రిగారికి సహార్థగా ఉండాలని కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, ప్రభుత్వాన్ని ఏదో చేయాలనే బదులు నువ్వేం చేస్తున్నావనేది ఆలోచించుకోవాలని John F Kennedy అన్నారు. ఈ ఆంధ్రప్రదేశ్ లో కొందరు ప్రజాప్రతినిధులు, దాతృత్వంగల వ్యక్తులు, రూ.10,000 కోట్లు, రూ.20,000 కోట్లు, రూ.40,000 కోట్లు సంపాదించిన వ్యక్తులున్నారు. వారు కష్టపడి సంపాదించుకుంటున్నారు తప్పలేదు. పక్కనాడికి పండితే అప్పయినా దొరుకుతుంది. ఊరంతా పండితే ఊకయినా దొరుకుతుందని అంటున్నాను. అందువల్ల వారందరితోపాటు రాజకీయపార్టీల్లీ, ఇతర్లీ, ఇలా అందర్ని చైతన్యవంతుల్లిచేసి అమరావతి నిర్మాణానికో, సంక్షేమ కార్యకమానికో ప్రభుత్వాన్ని బల్లోపేతం చేయడానికి వారు ప్రయత్నించేస్తే ధనం మూలం ఇదం జగత్తు అని ఆ ధనాన్ని రాష్ట్రానికి ఉపయోగించుకోవచ్చు.

అధ్యక్షా, నేను ఏలూరు ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి శైర్పన్గా ప్రభుత్వం నుంచి అడగుండా, దాతృత్వం కలిగిన వ్యక్తులనుండి నుమారు మూడుకోట్ల రూపాయలను సేకరించి ఆసుపత్రిని అభివృద్ధి చేశాను. ప్రభుత్వం నుండి అడగకండి, ప్రభుత్వపరిస్థితి బాగలేదని అన్నాను. అలాగే సంక్షేమం, అభివృద్ధి కార్యకమాలకు పూనుకున్న వ్యక్తి ప్రజా ప్రతినిధులు, పలుకుబడి కలిగిన వ్యక్తులందరూ కూడా కలిసి ముఖ్యమంత్రిగారికి చేయుతనిస్తే నవ్వాంధ్రప్రదేశ్ త్వరగా అభివృద్ధి చెందుతుందని భావిస్తున్నాను. నిజానికి ఇంత మంచి భవనంలో మనం ఉండగలిగాం. ఇంతకంటే మంచి భవనాలు కట్టాలని ముఖ్యమంత్రిగారు అనుకుంటున్నారు. వీటన్నింటికి కూడా మనందరమూ చేయుతనివ్వాలని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మన ముఖ్యమంత్రిగారే కాదు మంత్రులు కూడా ఆ విధంగానే వనిచేస్తున్నారు. అలాగే నారా లోకేషబాబు ముఖ్యమంత్రి కుమారుడైనా మా దగ్గరికి వచ్చి ఎంతో గౌరవంగా, మర్యాదగా మాట్లాడుతున్నారని మా బాలసుబ్రహ్మణ్యంగారు కూడా చెప్పారు. ఇలాంటి వ్యక్తులు సమర్థవంతగా పరిపాలిస్తున్నారు. కాబట్టి వారందరికి మనం మద్దతునివ్వాలని మీద్వారా తెలియజేస్తున్నాను. అలాగే నభలో మాట్లాడడానికి అవకాశముచ్చిన మీకు మరొకసారి కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బచ్చల అర్థానుడు(శాసనసభా నియోజకవర్గం): అధ్యక్షా, ముందుగా ఈ బడ్జెట్ మీద మాట్లాడే అవకాశం కలుగచేసిన మీకు నా వ్యాదయవ్యార్పక సమస్యారాలు తెలియజేస్తున్నాను. 2018-19 సంవత్సరానికి

2018-19 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై ప్రాధారణ చర్చ - కొనసాగిలపు

ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ఇది. ఒకవక్క పేదలకు, మరొకవక్క రైతాంగానికి, మహిళలకి, యువతరానికి పెద్దవీట వేసి, సామాజిక అవసరాలను దృష్టిలో పెట్టుకుని సమర్థవంతంగా కేటాయింపులుచేసి రాష్ట్ర సమగ్రాభివృద్ధి ధ్యేయంగా, ప్రజల నంట్సేమమే ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో అతి ప్రాధాన్యమని నిరూపించడానికి ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ఇది. ఈ బడ్జెట్ ను ప్రవేశపెట్టిన యనమల రామకృష్ణడు గారు ఇంతకు ముందు ఎనిమిది పూర్తిస్థాయిలోనూ, రెండు ఓట ఆన్ అకోంటోనూ, మొత్తం పది బడ్జెట్ లు ప్రవేశపెట్టినందుకు ఆయనకు ధన్యవాదాలు. ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి ఆలోచనా విధానాలకు అనుగుణంగా ఈ బడ్జెట్ కేటాయింపులు జరిగాయనేది స్వప్తంగా కనబడుతోంది. ఈ రోజున రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న పరిస్థితుల్ని మనం ఒక్కసారి నమ్రిక్షించుకుంటే, రాష్ట్రానికి అవసరమైన వనరులు ఏమీ లేని పరిస్థితి నుంచి పాలన ప్రారంభించి నాలుగు సంవత్సరాలుగా నిరంతరం ఒక నూతన విధానంతో, నూతన ప్రణాళికలతో ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసి, ఆదర్శవంతమైన రాష్ట్రంగా ఆంధ్రప్రదేశ్ ని తీర్చిదిద్దుతున్నారు. అంతేగాకుండా, తెలుగుజాతి ఔన్నత్యాన్ని పెంచాలనే తపనతో ముఖ్యమంత్రి నారా చంద్రబాబునాయుడుగారు గత ఎన్నికల్లో ఒక జాతీయ పార్టీతో మిత్రత్వం వహించి, అక్కడి నుంచి నిధులు తీసుకొచ్చి రాష్ట్రానికి అవసరమైన సకల సాక్ష్యాలు కల్పించాలనే ఆలోచనతో ఆరోజున భారతీయ జనతాపార్టీతో మిత్రత్వం చేయడం జరిగింది.

అయితే, కేంద్రప్రభుత్వం చేపే మాటలకి, చేసే చేష్టలకి ఎక్కడా సంబంధంలేదు. ఇదేదో సేను తెలుగుదేశం నభ్యడిగా మాటలడడంకాదు. సామాన్య ప్రజలు అనుకుంటున్నారు. ప్రజాస్వామ్య భారతదేశంలో కేంద్రానికి వచ్చిన ఆదాయంలో ఇంత శాతాన్ని రాష్ట్రానికి ఇచ్చి తీరాలనే నిబంధన ఉన్న వాటినస్సింటినీ పక్కనపెట్టి ఒక వ్యక్తిమీద, ఒక రాష్ట్రమీద దారుణమైన విధానాలు అమలుచేయడమనేది స్నేహధర్మమా అని నేనడుగుతున్నాను. వాస్తవంగా రూ.16,000కోట్ల లోటుంటే నాలుగు సంవత్సరాల కాలమైనా లెక్కలు తేల్చులేని కేంద్రాన్ని మనం ఏమని పిలవాలి. ఇంతకంటే దారుణమింకేదైనా ఉంటుందా? అక్కర జ్ఞానం లేనటువంటి వ్యక్తిని నాలుగు సంవత్సరాలు చదివించినా కేటాయింపులు నరిగ్గా చేయగలరే. అలాంటిది ఇంత దారుణమా? సామాన్యాడు కూడా ఇవాళ ఎలుగెత్తి మాటల్డే పరిస్థితిని ఈ మిత్రధర్మంలో తీసుకొచ్చి, దాన్ని రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద నెట్టాలనుకుంటున్నారు. మేం చాలా ఇచ్చేశామని వారు చెప్పుకుంటున్నారు. వారేమిచ్చారు అధ్యక్షా?

అదేవిధంగా, ఇవాళ ఈ బడ్జెట్ ని మనం పరిశీలిస్తే మనసున్న మనిషి, సుదీర్ఘమైన రాజకీయ అనుభవం ఉంది కాబట్టి, ఎవరి మీదా ఆధారపడకుండా రాష్ట్రంలోని వనరులకు అనుగుణంగా ఈ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టగలిగారు. అంతేకాదు, దాంట్లో కూడా కొంత ప్రావిజన్ పెట్టారు. కేంద్రం బాధ్యతగా కసిసం ఇష్టాల్సిన దాఫైనా కేటాయింపు చేస్తుందనే విశ్వాసంతో ఇవాళ రూ.5400 కోట్ల మిగులు బడ్జెట్గా చూపించడం జరిగింది. ఇవాళ కేంద్రం రోజుకొక మాట చెప్పాంది. ప్రత్యేక హోదా ఇవ్వలేమని, 14వ ఆర్థిక సంఘం అంగీకరించడం లేదని అన్నారు. అన్ని మాటలూ చెప్పి వాళ్ళకపసరమైన రాష్ట్రాలకు మాత్రం ఆర్థికసౌయం ఎందుకు చేస్తున్నారు? తెలుగు జాతి అనేది ఒక ఆంధ్ర రాష్ట్రంలో కాదు. భారతదేశంలో మాకు తెలిసినటువంటి జ్ఞానం ప్రకారం ఆరు, ఏడు రాష్ట్రాల్లో తెలుగుజాతి ప్రజలున్నారు.

వారందరూ కూడా కేంద్రప్రభుత్వం చేసిన ఈ కార్బూక్యూనికి ఆవేదన చెందుతున్నారు. మేమేమీ కొత్తగా అడగడంలేదు. ఆరోజున రాష్ట్రం విడగోట్టబడినప్పుడు దారుణంగా సగం భాగస్వామ్యమైనటి మీరు, ఆరోజు బలవరిచిన మీరు ఎన్నికల సమయంలో మాటలిచ్చిన మీరు ఒకవక్క దేవుణ్ణి నమ్మరు. మరొకవక్క ప్రజల్ని నమ్మరు. ప్రజాస్వామ్యంలో ఎవర్ని నమ్మాలి? మీరు కేంద్రబడ్జెట్లో కేటాయించకణొవచ్చు. అయినా ఇవాళ్ళికీ అవకాశముంది. మా పార్లమెంట్ సభ్యులు రోడ్మీద హడి అడుగుతున్నారు. మాకేమీ వద్దు. విభజన వీల్లులో పెట్టిన 19 అంశాలు ఇవ్వమంటున్నాము.

మ.12.30

ప్రత్యేక హోదా కాదని ప్రత్యేక ప్యాకేజీ అన్నారు, కేంద్ర ప్రభుత్వం చెప్పిన మాట తప్పడం వల్ల, వారు ఈశాస్య రాష్ట్రాలకు సచ్చిదీ రూపంలో కేటాయింపులు చేయడం వల్ల మరలా మేము ప్రత్యేక హోదానే కావాలని ప్రజల అభీష్టానికి అనుగుణంగా మేము కూడా మారుతున్నాం తప్ప, బి.జె.పి. పార్టీకి మేము ఎప్పుడూ మిత్రదోహం చేయలేదు. మేము మాట మార్గాలేదే. ప్రత్యేక హోదా ఇచ్చినా, ఆర్థికంగా ప్యాకేజీ ఇచ్చినా, ప్రత్యేక సహాయం ఇచ్చినా ఆర్థిక వనరులేగా అధ్యక్షా. ఏ పేర్లు పెడతారో పెట్టుకొని ఇవ్వమనండి. అవి ఇవ్వకణోగా దగా చేస్తూ, రైల్వే జోన్ ఇవ్వడం కుదరదంటారు, ఉక్క ఫాక్టరీ ఇవ్వడం కుదరదంటారు. డెమాక్సీలో పరిపాలన చేసే నాయకులకి మానవత్వం కావాలి. అందుకే ఈరోజున ఆంధ్రాష్ట్రం బడ్జెట్ కేవలం ప్రజా సంక్లేషణానికి కట్టుబడి, రాష్ట్రంలో ఉన్న అన్ని వర్గాలకు బరోసా ఇస్తున్నది ఈ టి.డి.పి. ప్రభుత్వం. కాబట్టి ఒకవక్క రైతు నంక్షేమం కోసం, ఈ రాష్ట్రసిటి అవసరాలు తీర్చడానికి నదుల అనునంధాను చేయడం జరిగింది. దేశానికి స్వాతంత్ర్యం వచ్చిన తరువాత ఈ 70 సంవత్సరాలలో ఎవరూ ఇలా చేయలేదు. నుహీర్ అనుభవం కలిగిన చంద్రబాబు నాయుడు గారు పట్టిస్తుంది ద్వారా సాధించడం జరిగింది.

ఇవాళ పోలవరం మీద ప్రతివక్షాలు మాట్లాడుతున్నాయి. పనికిమాలిన ప్రతివక్షాలు ఇక్కడికమాట, అక్కడిక రిపోర్టు, దాని మీద ఎంక్షెరీలు, నాలుగు సార్లు కేంద్ర మంత్రులు వచ్చి చూసినా కూడా ఇవ్వడానికి వాళ్ళకి మనసు కలగడంలేదు. ఈ బడ్జెట్లోనే 2019 సంవత్సరం నాటికి పోలవరం నుండి సిభ్లు తీసుకొచ్చి, ఆంధ్ర రాష్ట్రానికి సాగుసీరు, త్రాగుసీరు లందించాలనే ఉద్దేశంతో రూ. 9వేల కోట్లు కేటాయింపు చేయడమంటే ఇది ఎంతో ఉదాత్మమైన, ధైర్యంతో కూడుకున్నటువంటి అంశం. ఈ లోగా రూ. 7,800 కోట్లు ఖర్చు పెడితే గ్రావిటీ ద్వారా పోలవరం నుండి సిభ్లు తీసుకొచ్చే అవకాశం ఉంది. ఇప్పటికి ఖర్చు పెట్టిన వాటిలో రూ. 3,000 కోట్లు కేంద్రప్రభుత్వం నుండి రీ-ఇంబర్క్ కావాల్సిపుంది. కేంద్రం డబ్బులు ఇచ్చినా ఇవ్వకణోయినా పోలవరం ప్రాజెక్టు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజల జీవనాడి కాబట్టి, ఖచ్చితంగా పని ఆగకుండా చేయించే ఆలోచనతో నిధుల కేటాయింపులు చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు రైతు బాంధవుడు కాబట్టి, రైతు అవసరాలు తెలిసిన నాయకుడు కాబట్టి రైతు రుణ మాఫీ వంటి కార్బూక్యూలస్సీ చేయడానికి కూడా చారిత్రాత్మకమైనటువంటి నీర్థయాలు తీసుకోవడం జరిగింది. పేదవారి సంక్లేషమం కోసం ఈ రాష్ట్రంలో అనేక కార్బూక్యూలు చేపట్టి, అన్ని వర్గాల అభివృద్ధి ఆంధ్ర రాష్ట్ర అభివృద్ధి తప్ప ఒక కులానికో లేదా ఒక వర్గానికో చెందినది కాదు, సమగ్రాభివృద్ధిని సాధించాలనే సంకల్ప బలానికి మానవత్వం ఉంటే, ప్రతివక్షమైనా లేకపోతే కేంద్రంలో ఉన్న వక్షమైనా

సహకరించమని అడుగుతున్నాము. సహకరించకపోతే పోరాడతాం, సాధించి తీరతామని తెలియచేస్తున్నాను. కేంద్రప్రభుత్వం చేసిన ద్రోహాన్ని అయినా, న్యాయాన్ని అయినా భారతజాతి గుర్తుపెట్టుకుంటుంది. చరిత్ర ఎప్పుడూ మర్యాదాదు అనే విషయాన్ని మరొక్కసారి గుర్తుచేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్ మీద రెండు విషయాలు మాట్లాడే అవకాశం కలుగేసిన మీకు మరొక్కసారి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ అంగర రామమోహన్ (స్థానిక సంస్థలు - వశ్శిమ గోదావరి): అధ్యక్షా, 2018-19 సంవత్సరానికి యనమల రామకృష్ణాడు గారు ప్రవేశపెట్టిన బడ్జెట్ ప్రజా సంక్షేమ బడ్జెట్ అని చెప్పడానికి ఏమీ సందేహం లేదు. ఈ బడ్జెట్లో బలహిన వర్గాల వారికి కేవలం రూ.10వేల కోట్లో రూ.15వేల కోట్లో పెంచడం కాకుండా ఏకంగా ముపై నాలుగు వేల కోట్ల రూపాయలు కేటాయించారు. నేను కూడా ఏడవ బడ్జెట్లో పాల్గొంటున్నాను. ప్రధానంగా బలహిన వర్గాలకి గానీ పేదల సంక్షేమానికి గానీ ఎక్కువగా రూ.34వేల కోట్లు కేటాయించడం చాలా గోప్త విషయం. ఈ విషయంలో ముఖ్యమంత్రి గారికి, ఆర్థిక మంత్రి గారికి ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. ఈనాడు కేంద్ర ప్రభుత్వం నుండి అరకొర సహాయం ఉన్నా సరే ఈ రాష్ట్రంలో రెండంకల వృద్ధి రేటు సాధించడం గానీ, ఈ మూడున్నర సంవత్సరాలలో తలనరి ఆదాయం రూ.35,000లు పెరగడంతో రూ.1.42 లక్షలకు చేరడం ముఖ్యమంత్రి గారి ప్రయత్నానికి నిదర్శనంగా నేను భావిస్తున్నాను. చట్టంలో పాందు పరిచిన అంశాలను, పార్ట్మెంటులో ఇచ్చిన హామీలను అమలు చేయవలసిన బాధ్యత కేంద్ర ప్రభుత్వానికి ఉంది. కానీ కేంద్రప్రభుత్వం అలా చేయకపోవడంతో చాలా ఇబ్బందులు వడుతున్నటువంటి పరిస్థితుల్లో ప్రధానంగా బలహిన వర్గాల సంక్షేమం కోసం ఎస్సీ, ఎస్టి, బీసీల సంక్షేమం కోసం ముపైనాలుగు వేల కోట్లు కేటాయించడం చిన్న విషయం కాదు. ఇది అందరూ గమనించవలసిన విషయమని ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తూ, ప్రధానంగా గత నాలుగు సంవత్సరాల నుండి వెనుకబడిన వర్గాల సంక్షేమం కోసం వదమూడు వేల కోట్లు ఖర్చు పెట్టినటువంటి విషయాన్ని ఈ వర్గాలు గుర్తుపెట్టుకుంటాయి. ఈ ప్రభుత్వం ఎప్పుడూ బీసీల పక్షాత ప్రభుత్వం అని అందరూ అంటుండగా ఈ బడ్జెట్ రుజువు చేసింది. ప్రధానంగా బీసీల సంక్షేమానికి రూ.12,000కోట్లు కేటాయిస్తూ, కేవలం సంక్షేమానికి రూ.4,477కోట్లు కేటాయించడమనసేది చాలా అభినందించవలసిన విషయం. నీరు విద్యకు దూరంగా ఉండకూడదు, వెనకబడిన వర్గాలు కూడా విద్యాపూరంగా ముందుకు వెళ్లాలనే ఉద్దేశంతో, ఇవాళ స్థడీ నర్మిల్స్కు గానీ, హాస్టల్స్కు గానీ, ఫీజూ రిఇంబర్స్ మెంటుకు గానీ రూ.2165కోట్లు కేటాయించడం కూడా బీసీలందరూ మరువరాని విషయంగా నేను భావిస్తున్నాను. అదే విధంగా వెనుకబడిన వారి జీవన ప్రమాణాలను మెరుగు వరచాలని, కుల వృత్తులని ప్రోత్సహించాలని, వారి జీవన ప్రమాణాలను మెరుగు వరచాలని ఆదరణ వధకాన్ని తీసుకువచ్చారు. ఇవాళ 2,55,000మందికి ఉపయోగపడేలా రూ.750కోట్లు ఈ బడ్జెట్లో పెట్టడం చిన్న విషయం కాదు. బ్యాంకుల పాత్ర దీనిలో తక్కువగా ఉంటుంది కముక కమ్మర్చిల్ బ్యాంకులు బీసీలకు లోన్ ఇవ్వాలంటే ఇబ్బంది వడుతున్నాయి కనుక ఈ విధంగా మళ్లీ ఆదరణ వధకాన్ని తీసుకు రావడం గోప్త విషయంగా నేను భావిస్తున్నాను.

అదే విధంగా అనేక కులవృత్తులు అంటే చేసేత కార్బికులు గానీ, మత్స్య కారులు గానీ, గీత కార్బికులు గానీ, రజకులు, నాయిబ్రాహ్మణ ఫెడరేషన్‌కు ఇచ్చే నిధులు సిబ్బంది జీతాలివ్వడానికి సరిపోయేవి. బీసీ కార్బోరేషన్‌లో కూడా జీతాలివ్వడానికి సరిపోయే పరిస్థితి ఉండేది. అక్కడ ఆ వర్గాల వారికి ఎవ్వరికి లాభాలు చేకూర్చే విధంగా అని పనిచేసేవి కావు. ఇవాళ పెద్దవత్తున లోన్స్ ఇచ్చే విధంగా వాళ సంక్షేమానికి అనేక కార్బూక్మాలను తీసుకొచ్చారు. చేసేత కారులు తమ వృత్తిని సంప్రదాయబద్ధంగా చేసేవారు. సేటి సాంకేతికత పోటిని వారు తట్టుకోలేక పోతున్నారని ఇవాళ జనతా వస్తాల స్వీంపు మరల తీసుకువచ్చి రూ.200కోట్లు జనతా వస్తాలకు కేటాయించడంతో చేసేత కార్బికులంతా చాలా సంతోషిస్తున్నారు.

మ.12.40

నేత పనివారికి నూలు కొనుగోలుపై రాయితీ కొరకు రూ.42కోట్లు కేటాయించారు. గతంలో శ్రీ ఎన్.టి.రామార్వ గారు ఉన్నప్పుడు అటువంటి సాకర్యాన్ని కల్పించారు. చేసేత కారులు వారి వృత్తిని వదిలి పేరే వృత్తికి పెళ్ళిపోవాలను కుంటున్న సమయంలో ఈ బడ్జెట్ వారికి చాలా ఉపయోగపడుతుందని భావిస్తున్నారు. అదేవిధంగా ఆడిటీల్ పెళ్ళి చేయాలంటే వారి తల్లిదండ్రులు ఎంతో ఆర్థిక ఇబ్బందులను ఎదుర్కొంటున్నారు. బీసీ, ఎస్సి, ఎష్టి, మైనారిటీలలో వరకట్ట నిపేధ చట్టం అమలులో ఉన్నప్పటికి కట్టాలు తీసుకుంటూనే ఉన్నారు. చంద్రన్న పెళ్ళి కానుక పథకం కోసం ఎస్సి, బీసీలకు రూ.200కోట్లు, మైనార్టీలకు రూ.80కోట్లు కేటాయించారు.

అదేవిధంగా, మత్స్యకారులకు కూడా ప్రత్యేకమైన కేటాయింపులు చేశారు. చేసేత, గీత కార్బికులకు ఇస్తున్న విధంగానే వారికి కూడా 50 సంవత్సరాలకే పెన్సన్ అందజేసి విధానం ప్రవేశపెట్టారు. దీనిని అందరూ స్వాగతించాలిన అషురముంది. అదేవిధంగా పెన్సన్లు అందజేయడానికి గత సంవత్సరం రూ.300కోట్లు కేటాయిస్తే దానిని వందశాతం పెంచి రూ.600కోట్లు కేటాయించారు. ఇది చాలా గోప్య విషయంగా నేను భావిస్తున్నాను. ఈ విధంగా వెనుకబడిన వర్గాలకు విధ్యలో 16 లక్షల మందికి ఉపయోగపడే విధంగా రూ.2,100కోట్లు ఖర్చుపెట్టడమనేది చిన్నవిషయంగా నేను భావించడం లేదు.

అత్యంత వెనుకబడిన నంచార జాతులకు కూడా కేటాయింపులు చేశారు. గతంలో నంచార జాతులను పట్టించుకునేవారు కాదు. పాములు పట్టేవారు, గంగిరెద్దుల వారు వంటి సంచార జాతులకు కూడా బడ్జెట్లో రూ.100కోట్లు కేటాయించారు. ఎస్సిల సంక్షేమానికి కూడా రూ.20,000కోట్లు కేటాయించారు. గతంలో గిరిజనులకు త్రాగుసిరు, రోడ్లు వనతి లేని పరిస్థితి ఉంది. ఈ బడ్జెట్లో గిరిజనులకు ఆ సాకర్యాల నిమిత్తం రూ.1000కోట్లు కేటాయించారు. స్వాతంత్ర్యం వచ్చి 70 సంవత్సరాలు అప్పుతున్న, ఇంకా అనేక ఇబ్బందులు వడుతున్న పరిస్థితులలో ఈ కేటాయింపులు వారికి ఉపయోగపడతాయి.

అదేవిధంగా పేదరికాన్ని రూపుమాపేందుకు ఎన్.టి.ఆర్ పెన్సన్ వథకానికి రూ.5,000కోట్లతో 50 లక్షల మందికి ఉపయోగపడే విధంగా పెద్దయెత్తున కేటాయించారు. చంద్రన్న బీమా వథకం పేదవారికి చాలా బాగా ఉపయోగపడుతోంది. సహజ మరణానికి కూడా రూ.2,00,000 ఇన్నున్నది. చంద్రన్న బీమా వథకం కోసం బడ్జెట్లో రూ.140కోట్ల కేటాయించారు. ఫెడరల్ వ్యవస్థలో కేంద్ర రాష్ట్రప్రభుత్వాల సంబంధాల విషయాలలో రాష్ట్రం హక్కులు, ప్రత్యేక హోదా ఇవ్వాల్సిన సమయంలో, విభజన సమయంలో ఇచ్చిన హామీలను అమలు పర్చడంలో కేంద్ర ప్రభుత్వ నిరంకుశ వైఫారిని లందరూ ఖండించవలసిన అవసరం ఉంది.

తల్లికి పురుడు పోసి తల్లిని చంపేసి పిల్లలను బ్రతికించారని మోదీగారు చెప్పారు. ఈరోజు ఆ పిల్లలను చక్కగా పెంచుతున్న మన ముఖ్యమంత్రి గారికి సహాయ సహకారాలు అందజేయకుండా నిరాదరణ అన్నట్లుగా కేంద్రం వైఫారి ఉన్నది. ఇది ఫెడరల్ వ్యవస్థకు వ్యతిరేకంగా భావిస్తున్నాను. కేంద్రం వైఫారి మార్పుకోవాల్సిన అవసరముంది. మనం వస్తుల రూపంలో కోట్లాది రూపాయలు కేంద్రానికి కడుతున్నాము. మన రాష్ట్రానికి నిధులు కేటాయించాల్సిన అవసరముంది. బ్రహ్మండమైన పోలవరం ప్రాజెక్టుకు ఆటంకాలు కలిగించాల్సిన అవసరం లేదు. ఎవరో దుష్టచారం చేస్తే దానిని సమ్మి ఆటంకాలు కలిగించడాన్ని అందరూ ఖండించాలి. కేంద్రం తన వైఫారిని మార్పుకోవాలని కోరుతూ ఈ అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

డా.ఎ.యస్.రామకృష్ణ: అధ్యక్షా, ఈ బిల్లింగ్లో రెండవసారి, ఆర్థిక మంత్రిగా 10వ సారి బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టినదుకు ఆర్థికశాఖామాత్సులు శ్రీ యస్తుల రామకృష్ణదుగారికి అభిసుదనలు తెలియజేస్తూ, ఈ అవకాశాన్ని మీరు నాకు ఇచ్చినందుకు మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ ఈ బడ్జెట్మీద ప్రసంగించడం నాకు చాలా ఆనందంగా ఉందని తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంగా నాకు రెండు మూడు విషయాలు గుర్తు వస్తున్నాయి. అనేకసందర్శాలలో చాలామంది తాత్కాలిక భవనాలు అంటున్నారు. కాని ఇది తాత్కాలిక భవనంలాగ కనిపించడం లేదు. అద్భుతమైన రాజభవనం లాగ ఉన్నది. కేవలం మనం నమాపేశాలు జరుపుకోవడానికి తాత్కాలికం తప్ప, బిల్లింగు మాత్రం తాత్కాలికం కాదు అనేది నా అభిప్రాయం. ఈ బడ్జెట్ దాదాపు రూ.1,91,063 కోట్ల సంక్షేప బడ్జెట్ అని ఏదైతే చెప్పారో నూటికి నూరు పాట్లు కరిక్క అని నేను భావిస్తున్నాను. **Under all circumstances** ఒక రకమైన మిరాకిల్ వంటిదని ఈ బడ్జెట్ను చూస్తే నాకు అనిపిస్తాంది. సేను 1995వ సంవత్సరంలో పారిస్ వెళ్లాను. యునెస్కో ప్రధాన కార్యాలయానికి వెళ్లాను. అక్కడ వారు నాకు “The Courageous Speeches” అనే ఒక పుస్తకం ఇవ్వారు. అక్కడ ఉగాండాలో ఒక ప్రైమరి స్కూల్లలో పనిచేస్తున్న టీచర్ గురించి ప్రస్తావించడం జరిగింది. అక్కడ జాతుల వాళ్ల కోట్లకుని దాదాపు 10 లక్షల మంది ఊచకోతకు గురికాబడ్డారు. దానిని దృష్టిలో పెట్టుకుని దీనంతటకి ప్రధాన కారణం అవిధ్య అని భావించి ఆమె పనిచేస్తున్న చోట ఉన్న పిల్లలందర్ని ప్రైమరి స్కూల్లలో చేర్చించి వారు చదువు పూర్తి అయ్యేలా చూసింది. బయట కత్తులు, తుపాకుల మోతలు వినిపిస్తున్న ఛైర్సంగా తన శక్తి మేరకు ఆమె ఉన్న ప్రాంతంలో ఉన్న పిల్లలకు

ప్రైమరీ ఎడ్యూకేషన్ అందజేసేందుకు ఆమె తనవంతు కృషి చేసింది. యునెస్కో ప్రకటించిన **The Courageous Speeches** అనే ఒక పుస్తకంలో ఆమె గురించి ప్రస్తావించింది.

అలాగే పాకిస్థాన్‌లో మరాలా గురించి మనందరికి తెలును. అతి చిన్న వయస్సులోనే నోబెర్ బహుమతి పొందడం జరిగింది. టెరరిస్టుల తూటాలకు బలవ్వకుండా బులికింది. టెరరిజం పెరగడానికి అవిధ్య కారణమని ఆమె కూడా చెప్పింది. అందుకే ప్రైమరీ ఎడ్యూకేషన్‌ను ప్రోత్సహించాల్సిందిగా ప్రపంచానికి ఒక విన్నపాన్ని చేసింది. నేను ఈ ప్రస్తావన ఎందుకు చేస్తున్నానంటే - **under all circumstances**, ఒక రకంగా చెప్పాలంటే ఈ రాష్ట్రాన్ని విభజించడం ద్వారా గత కేంద్రప్రభుత్వం, ఒక రక్కున యుద్ధాన్ని ప్రకటించింది. ఈ రాష్ట్రానికి జరిగిన సఘం ఎటువంటిది అంటే ఒక యుద్ధం జరిగినప్పుడు భౌతికంగా, మానవ వనరుల పరంగా ఎటువంటి సఘం వస్తుందో అటువంటి సఘం జరిగింది కాబట్టే ఈరోజు రాష్ట్రపతిరాజు దినోత్సవాన్ని పండుగలాగ జరుపుకోవడం లేదు. తెలంగాణా వాళ్ల రాష్ట్రపతిరాజు దినోత్సవాన్ని పండుగలా జరుపుకుంటున్నారు. మనం సవనిర్మాణ దీక్షను జరుపుకుంటున్నాము.

జపాన్‌లో హారోషిమా, నాగసాకీలైపై 1945 నంవత్సరంలో ఏ విధంగా అయితే అణుబాంబులు వడ్డాయో ఎంత సఘసోయారో అంత సఘం మనం పొందాము. క్షుపడి పట్టుదలతో క్లింతో జపాన్ ప్రజలందరూ కలిసి వనిచేశారు. ఈరోజు జపాన్ ప్రపంచంలో ఒక అగ్రగామి దేశంగా ఉంది అంటే ఆ ప్రజలలో ఉన్న పట్టుదల, కనీ. ఆవిధమైన కనీ, పట్టుదల ఆంధ్రప్రదీశ్ ప్రజలకు ఉండాలి. ఆ సమర్థత ప్రజలకు ఉందనే ఉండేశంతోనే మన కుడిచేయిని గుండెపై వేసి సంకల్పం చేశాము. అటువంటి సంకల్పం చేస్తున్న మన ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారే మనకు న్నార్తి. ఆయనే మనకు ప్రేరణ. ఒక రాజకీయ నాయకుడు రాబోయే ఎన్నికలలో ఓట్లు సంపాదించి గెలవడం ఎలాగా అని చూస్తాడు. కాని శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అనేక సందర్భాలలో ఆయన ప్రసంగాన్ని విన్నట్లయితే ఎప్పుడూ కూడా నుస్ఖిర అభివృద్ధి గురించే మాటల్లాడతారు. మనకు కావాల్సింది ఇప్పుడు ఉపయోగుడే అభివృద్ధి కాదు, రాబోయే తరాల అభివృద్ధిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని వనిచేయాలని, కార్యక్రమాలు నిర్మించాలని అంటున్నారంటే ఆయనలో ఒక స్పీట్స్ మనకు కనిపిస్తారు. 40 సంవత్సరాల రాజకీయానుభవం ఉన్న వ్యక్తి మన ముఖ్యమంత్రిగారు.

బడ్జెట్ పుస్తకంలో “When you go through hardships and decide not to surrender, that is strength” అని పేర్కొన్నారు. ఎవ్వరి దగ్గరకూ వెళ్లి మోకరిల్లాల్సిన పనిలేదు. ఈ దేశంలోనే అత్యంత సీనియర్ పాలిటిష్ణలు అయిన శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఆయనకున్న తెలివి, సమర్థతను, అనుభవాలను ఉపయోగించి అన్నింటిని రంగరించి అటు సంక్షేపించాలను, ఇటు అభివృద్ధి కార్యక్రమాలు రెండు కళ్లగా ఈ రాష్ట్రభవిష్యత్తును దృష్టిలో పెట్టుకుని వనిచేస్తున్నారు. అన్ని వర్గాల ప్రజల సంక్లేశనాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని తయారు చేసినట్లుగా ఈ బడ్జెట్ కనిపిస్తోంది.

మ.12.50

అధ్యక్షా, ఎస్సిలు, ఎస్టీలు, బీసీలు, మైనారిటీలు, కాపులు, బ్రాహ్మణులు, వైశ్వులు, క్రీస్తియన్లు, నాయా బ్రాహ్మణులు, వడ్డెర్లు, ఉప్పర్లు, వాల్కీకి, బోయు, మేదరు, కుమ్మరి, సాలె, వికలాంగులు, మహిళలు, శిశువులు చివరకు హింజాలను కూడా విడిచిపెట్టకుండా అందరి సంక్షేపం కోసం ఈ బడ్జెట్లో నిధులు కేటాయించారు. మరి ఈ సంవత్సరం వైశ్వులకు రూ.30కోట్లను కేటాయించడం జరిగింది. ఈ సందర్భంగా మీ ద్వారా నేను ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసేదేమంటే, కమ్మనాల్టో కూడా పేదలు ఉన్నారు. అలాగే రెడల్ కూడా పేదవారు ఉన్నారు, వెలమలలో పేదవారు ఉన్నారు. మిగిలి ఫార్మర్ కాప్టీల్ కూడా పేదవారు ఉన్నారు. వాల్కు కూడా కార్బోర్చిప్ప్ పెట్టాలి. ఎందుకంటే వాల్కు కూడా కూతీ చేసుకుని బ్రతుకుతున్న వారు ఉన్నారు. అందుకే వాట్లు కూడా మాకు కార్బోర్చిప్ప్ కావాలని అడుగుతున్నారు. కాబట్టి వాల్కు కూడా కార్బోర్చిప్ప్ ఏర్పాటు చేయాలని మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, బడ్జెట్లో బీసీ సంక్షేపం కోసం ఇప్పుడు రూ.4477కోట్లు కేటాయించారు.. ఎస్సిఆర్ విద్యుత్తి వథకం బ్రహ్మండమైనటువంటి వథకం. ఒకసారి నేను **A1 convention centre** కి వెళ్లినప్పుడు ఈ వథకం ద్వారా లభ్య పొందిన విద్యార్థులు వారు ఏవిధంగా లభ్య పొందారో చెబుతుంటే ఆశ్చర్యం వేసింది. జీవితంలో నేను ఆష్టేలియా పెళతానని కాసీ, అమెరికా పెళతానని కాసీ, న్యూజిలాండు పెళతానని కాసీ, కీసం దిల్చీ కూడా పెళతానని అనుకోలేదని ఆ విద్యార్థులంతా చెబుతున్నారు. ఈ విధంగా పది లక్షల రూపాయలు నాకు చంద్రబాబునాయుడుగారు ఇచ్చి ఆష్టేలియాలోనే బ్రహ్మండమైన, అత్యున్నతమైన ప్రమాణాలు కలిగిన యూనివర్సిటీలో చదువుకునే అవకాశం కల్పించినందుకు మాకు చంద్రబాబునాయుడిగారిలో దేవుడు కనిపిస్తున్నారని ఆరోజు దాదాపు ఇర్మెమంది విద్యార్థులు మాట్లాడడం జరిగింది. అనేకమంది పేద పిల్లలకు అవకాశం ఇచ్చినటువంటి వథకాలు ఎన్నో ఉన్నాయి.

అధ్యక్షా, అలాగే రజకుల అభివృద్ధికి ఏకంగా రూ.70లక్షల నుంచి రూ.70కోట్లకు పెంచారు. వంద రెట్లు పెరుగుదల కనబడింది. ఇది సాధారణ విషయం కాదు. అలాగే నాయా బ్రాహ్మణులు, దూదేకులు. బీసీ సంక్షేప నిధులు దాదాపు రూ.100కోట్లకు పెంచారు. అన్నింటికంటే చాలా ముఖ్యమైనది, సాంఘిక సంక్షేప గురుకుల పారశాలల్లో నాణ్యమైన విద్య అందుతోందని ఒక నమ్మకం, విశ్వాసం సమాజంలో ఏర్పడింది. రాష్ట్రంలో దాదాపు 188 సాంఘిక సంక్షేప గురుకుల పారశాలలు ఉన్నాయి. సాంఘిక సంక్షేప గురుకుల పారశాలల్లో చదువుకునే విద్యార్థులందరూ ఎస్సి పిల్లలు, పేద పిల్లలు. సాధారణంగా అటువంటి పిల్లలు అద్భుతమైన విజయాలు సాధిస్తుంటే ఆశ్చర్యంగా ఉంది. వాల్కులో ఎవరెన్న శిఖరం ఎక్కిన వారు దాదాపు 9మంది, కిలిమంజారో శిఖరాన్ని కూడా ఎక్కిన వారు ఉన్నారు. వారందరికి చంద్రబాబునాయుడు గారు ఒక్కొక్కరికి పది లక్షల చోపున ఇవ్వడం జరిగింది. వారు గిస్టీన్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డ్లో చోటు సంపాదించారు. ఈ విధమైన విజయాలు సాధించినటువంటి సాంఘిక సంక్షేప గురుకుల పారశాలలను మరింత బలోపేతం చేయాలనే ఉద్దేశంతో బడ్జెటులో రూ.1050కోట్లను కేటాయించడం జరిగింది.

రూ.11,228కోట్లు ఎస్సీ ప్రజల సంక్షేమం కోసం కేటాయించడం జరిగింది. అలాగే ఎస్సీలకు రూ.4,176కోట్లు, అల్పసంఖ్యాక వర్గాల వారికి రూ.1102కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, అలాగే మహిళలకు శానిటరీ న్యూప్స్కిన్స్ ఇవ్వడమంటే కేవలం కౌమారంలో ఉన్న వాళ్ళకి మాత్రమే ఇవ్వడం కాదు. శానిటరీ న్యూప్స్కిన్స్ అనేవి మూడు రూపాయలకే డ్యూక్స్ మహిళలు తయారుచేస్తారని నేను తెలుసుకున్నాను. ప్రతి మహిళకు అంటే నమాజంలో మెన్సురేషన్ స్టర్ట్ అయిచ్చ మెనోపాష్ దశ వచ్చేంతవరకు ప్రతి బాలికకు, మహిళకు ఈ శానిటరీ న్యూప్స్కిన్స్ ఇవ్వాల్సిన అవసరం ఉందని, అందుకుగానూ రూ.100కోట్లు కేటాయించారు. కేవలం కొంతమందికి కాకుండా మహిళలకు చాలా తక్కువ సాముత్తో ఎక్కువ లభ్య పాండే అవకాశం ఉంటుంది. ఇది మహిళల ఆత్మ గౌరవానికి సంబంధించిన అంశం. మనం లైటీన్స్, బాయిలెట్లకు ఎంత ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నామో, శానిటరీ న్యూప్స్కిన్స్కి కూడా అంతే ప్రాధాన్యతనిస్తే, ప్రభుత్వానికి కూడా అంతేమంచి పేరు వస్తుందని మీ ద్వారా మంత్రిగారికి తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, యువకులకు రూ.100కోట్లు కేటాయించారు. ప్రభుత్వాన్ని అనేక సందర్భాలలో అనేక మంది బహిరంగ సభలలో విమర్శిస్తున్నారు. నిన్న కూడా ఒక ఆయన నిరుద్యోగులకు నిరుద్యోగ భృతి ఇవ్వడం లేదని విమర్శించారు. దానికి కూడా రూ.1000కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. క్రిడలకు ఈ సంవత్సరం రూ.300కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, నేను ఉపాధ్యాయ ఎమ్మెల్సీగా ఉన్నాను కాబట్టి చెబుతున్నాను. చంద్రబాబునాయుడు గారు విద్య నా మానసపుత్రిక, ఉపాధ్యాయులు అంటే నాకు చాలా ఇష్టం. ఎందుకంటే ఒక ఉపాధ్యాయుడు చాలా మందిని ప్రభావితం చేయగలడని అనేక సందర్భాలలో చెప్పారు. నేను ఇప్పటికీ నమ్ముతున్నాను, కొరారి కొమిషన్ “**The Teacher can decide the destiny of the Nation**” అని చాలా కాలం క్రితమే చెప్పింది. అటువంటి విద్యారంగానికి ప్రభుత్వం కొన్ని వినుత్తుమైన, విష్వవాత్సకమైన నిర్ణయాలు తీసుకుందని, అందుకు ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వాన్ని మనం అభిసందించి తీరాలని అనుకుంటున్నాను. గత సంవత్సరంలో 9వ తరగతి బాలికలకు సైకిల్స్ ఇచ్చే కార్బూక్మాన్ని మొదలు పెట్టారు. మహిళల్లో అక్కరాన్యత పెంచాలి. వారి ఎన్వోల్స్ మెంట్ పెంచాలి. వాళ్ళని ప్రభుత్వ పారశాలలకు ఆక్రించాలనే ఉద్దేశంతో ఈ సంవత్సరం నుంచి 8వ తరగతి బాలికలకు కూడా సైకిల్స్ ఇచ్చే కార్బూక్మాన్ని ప్రారంభించారు. దానికి రూ.160కోట్లు కేటాయించారు. అలాగే డిజిటల్ క్లాస్ రూములకు రూ.107కోట్లు, మరుగుదొడ్ల నిర్వహణకు రూ.100కోట్లు కేటాయించారు. అదే విధంగా, మోడల్ స్కూల్స్ కి సంబంధించి నేనోక విషయం ఇక్కడ ప్రస్తావిస్తాను. విటిని కేంద్రప్రభుత్వం ప్రారంభించింది. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వమేమీ మోడల్ స్కూల్స్ ని ప్రారంభించమని కేంద్రానికి లెటర్ రాయలేదు. వాళ్ళే ప్రారంభించారు. 4 సంవత్సరాలు నిధులు ఇచ్చారు. 5వ సంవత్సరంలో ఇప్పటివరకు రూ.164కోట్లు బకాయలు ఉన్నాయి. 4 సెలలుగా మోడల్ స్కూల్స్లో పనిచేసే టీచర్లకు జీతాలు లేక మలమల మాడిపోయారు. ఈ విషయం గురించి అనేక సందర్భాలలో చంద్రబాబు నాయుడు గారిని కలిసి ఒప్పించి, వాళ్ళకి

రూ.164కోట్ల మనం ఇప్పించడం జరిగింది. నేను స్వయంగా దిల్లీకి వెళ్లి ఆనాడు హేచ్ఆర్డి మినిస్టర్ ని కలవడం జరిగింది. ఆయనేమో మేము 2017వ సంవత్సరంలోనే డీలింక్ చేసేశాము. సితి ఆయోగ్ చెప్పింది. ఇక మీకు ఇవ్వం అని చాలా నిర్దక్షంగా సమాధానం చెప్పడం జరిగింది. మోడల్ స్కూల్స్ ను ఏర్పాటు చేయమని వాళ్లని ఎవరు అడిగారు? దీనిని గమనించినట్లయితే, కేంద్రప్రభుత్వం చేసిన తప్పల భారం మన రాష్ట్రప్రభుత్వం మీద వడింది. మోడల్ స్కూల్స్ కి దాదాపు రూ.377కోట్ల కేటాయించినందున ఇవాళ్ల చాలా మంది సంకోచ్చడుతున్నారు. మాకు రూ.377కోట్ల కేటాయించి, మమ్మల్ని, మా వ్యవస్థని బ్రతికించిన చంద్రబాబునాయుడు గారు దేవుడు లాంటి వారని అనేక మంది మోడల్ స్కూల్ టీచర్లు నాకు చెప్పడం జరిగింది. అలాగే ఇవాళ్ల ఇంటర్లీడియట్ విద్యావ్యవస్థ కునారిల్లి పోతోంది. అక్కడ ఎన్సోల్మెంట్ చాలా తక్కువ ఉంది. ఎన్సోల్మెంట్ పెంచాలనే ఉద్దేశంతో ఇంటర్లీడియట్ కాలేజీలకు మధ్యాహ్నా భోజన వధకాన్ని కూడా ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది.

అధ్యక్ష, సైపుణ్యం అనేది చాలా ముఖ్యం. ఎందుకంటే సైపుణ్యానికి సంబంధించినటువంటి మంత్రులను కూడా పెట్టుకున్నాము. ఇంతకు ముందు దీనికి మంత్రులు లేదు. కేంద్రంలో ఒక సైపుణ్య మంత్రి ఉన్నారు. రాష్ట్రంలో కూడా కొల్ల రపింద్ర గారు సైపుణ్య మంత్రిగా ఉన్నారు. ఈరోజు చదువులు, ర్యాంకులు, నాలెడ్జ్ కాదు కావాల్సింది, అక్షరాస్యత కావాలి. సైపుణ్యానికి సంబంధించిన విషపం రావాల్సిన ఆవశ్యకత ఉంది. అందుకే సైపుణ్యాఫీవుధికి రూ.300కోట్ల కేటాయించడం నిజంగా ముదావహమని నేను అనుకుంటున్నాను.

అధ్యక్ష, అన్నటికంటే ముఖ్యమైనది, పైబర్లగిడ్. లోక్సెప్టుబాబుగారి నాయకత్వాన రాబోయే రోజులలో ఒక విషపం రాబోతోంది. రూ.149కి రెండు ఫోన్లు, పైపై వంటి అనేక సాకర్యాలు రాబోతున్నాయి. దానికి దాదాపు రూ.602కోట్ల కేటాయించారు. అన్నక్యాంటీస్కు రూ.200కోట్ల కేటాయించారు. (బెల్) అన్నటికంటే ముఖ్యమైనది నాకు సంబంధించినది చాలా విషయాలు ఉన్నాయి. ఉంది. ఇవన్ని మాట్లాడాలంటే మీరు బెల్ కొడుతున్నారు. మాకోనం మిమ్మల్ని కూడా డిస్ట్రిక్టు చేయడం మంచిది కాదు.

మిస్టర్ డెప్యూటీ చైర్మన్: 20 నిముణ్ణలు అయింది. మీరు మాట్లాడినంత సేపు బెల్ కొట్టుకుండా మేము అలంకించాలా?

డా.ఎస్. రామకృష్ణ: అధ్యక్ష, అలా అని నేను అనడం లేదు. మీరు అవకాశం ఇస్తే రెండే రెండు మాటలు మాట్లాడి నేను ముగిస్తాను. ప్రోస్కూల్లలో వనిచేస్తున్న పిఇటిలు, పండిటు గురించి మంత్రిగారు ప్రస్తావిస్తూ, వాళ్లను అప్పగేడ్ చేశామన్నారు. కాసి నూరు శాతం అప్పగేడ్ చేయలేదు. కేవలం 70 శాతం మాత్రమే అప్పగేడ్ చేశారు. మునిపల్ స్కూల్లలో నూరు శాతం చేశారు. ఇక్కడ 70 శాతం మాత్రమే చేశారు. మిగతా 30 శాతం కూడా చేయాల్సినటువంటి ఆవశ్యకత ఉంది. వాళ్లందరూ ఎదురు చూస్తున్నారు. అంతకుముందు 100 శాతం చేశారు. అనేకసార్లు మేము రిప్రజింటేవన్ ఇచ్చాము. మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి నేను విజ్ఞాపి చేస్తున్నాను. మిగతా 30శాతం

కూడా చేయాల్సినటువంటి ఆవశ్యకత ఉంది. ముసివర్లు న్యూల్ఫ్స్కు సంబంధించిన జీవో ఇచ్చారు కానీ, అది ఇంతవరకు అమలు కాలేదు. అది కూడా అమలు చేయాలని మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

మ.01.00

అధ్యక్షా, మరొకముఖ్యమైనటువంటి విషయం ఏమిటంటే అది ఈ ప్రాంతం సెంటిమెంట్‌కి సంబంధించిది. ఈనాడు మనం ఈ ప్రాంతంలో ఇక్కడ కూర్చున్నామంటే - దీని గురించి ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయడు గారు 33,500 ఎకరాలు ఇచ్చినటువంటి రైతులను అనేక సందర్భాలలో పొగుడుతున్నారు. ఇది నిజంగా చరిత్ర. చరిత్రలో నిలిచిపోయే విధంగా ఆయన మీద నమ్మకంతోనే ప్రజలు ఇంత భూమిని ఇచ్చారని చెబుతున్నారు. కానీ, ఈ ప్రాంతాన్ని గతంలో ఒక వ్యక్తి పరిపాలించారు. ఆయన పేరు శ్రీ రాజు వాసిరెడ్డి వేంకటాది నాయడు. మనం అనేక సందర్భాలలో చూశాము. డా. బి.ఆర్.అంబేద్కర్ గారి విగ్రహాన్ని రూ.97కోట్లతో సృతివనాన్ని కూడా ఏర్పాటు చేస్తామన్నారు. అలాగే మరొక ఆయన పేరు కూడా వచ్చింది. అసలు ఈ రాజు వాసిరెడ్డి వేంకటాది నాయడు గారు ఈ ప్రాంతాన్ని పరిపాలించిన వ్యక్తి. ఈ ప్రాంతానికి ఎంతో మేలు చేసిన వ్యక్తి. చరిత్రలో బ్రహ్మండమైన రాజగా 1761-1817 వరకు ఈ ప్రాంతాన్ని పరిపాలించిన వ్యక్తి. కృష్ణా-గుంటూరు జిల్లాలలో 366కు పైగా దేవాలయాలను నిర్మించారు.

అధ్యక్షా, అలాగే అమరావతిలో అమరలింగేశ్వర స్వామి, పాన్చూరులో భావనారాయణ స్వామి, పైకుంఠపురంలో వేంకటేశ్వర స్వామి దేవాలయాలు మరియు మంగళగిరి పానకాల స్వామి, నరసింహ స్వామి దేవాలయాలను నిర్మించడమే కాకుండా, 11 అంతస్తుల గాలిగోపురాన్ని ఆయన నిర్మించారు. శ్రీ రాజు వాసిరెడ్డి వేంకటాది నాయడు గారు అమరావతి పట్టణాన్ని నిర్మించారు. ఆయన పేరు మీదనే మనం ఈనాడు అమరావతి అనే రాజధానిని పెట్టుకున్నామనేటటువంటిది వాస్తవం. ఆయన పలు భవనాలు కట్టించారు. 1797లో అమరావతి పట్టణాన్ని దర్శించినటువంటి Colin Mackenzie అనేటటువంటి ప్రముఖ వ్యక్తి, మేధావి. ఆయన అప్పటి భవన, నగర నిర్మాణాలను ఆసియా ది జర్భల్లో ప్రముఖంగా పేర్కొనడం జరిగింది. అటువంటి వ్యక్తిని మనం గుర్తుంచుకునేలా తమ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి సేను రెండు, మూడు సూచనలు చేయదలచుకున్నాను.

అధ్యక్షా, సీఆర్డిఎల్ లోని సీడ్ కేపిటల్లోని 25 ఎకరాలలో సృతివనాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని కసీనం 125 అడుగుల ఎత్తులో ఆయన విగ్రహాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని, అలాగే ఆయన జయంతి ఏప్రిల్-22వ తేదీన ఆంధ్ర రాష్ట్ర పండుగగా జరపాలని కోరుతున్నాను. అలాగే అమరావతిలో రాజు గారి కోట ఉంది. అందులో ఆయన ఉపయోగించినటువంటి వస్తువులు మరియు ఆయన ఇంటిని ఒక మూర్జియంగా ఏర్పాటు చేయాలని చెప్పి కోరుతున్నాను. అలాగే మన రాష్ట్ర రాజధానిని కూడా అంతర్జాతీయ స్థాయిలో నిర్మించబోతున్నారు కాబట్టి దానికి అనుగుణంగా 75 ఎకరాలలో ఈనాడు అంతర్జాతీయ కార్బాలయాలు ప్రోకోర్సు, సచివాలయం, శాసనసభ, శాసన

మండలులను నిర్వించబోతున్నారు. అందులో ఒక భవనానికి ఆయన పేరు పెట్టాలని చెప్పి ఈ సందర్భంగా ప్రభుత్వాన్ని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను. అలాగే ఆయన ఇంటికి ప్రత్యేకమైన లైటింగ్‌ను కూడా అమర్చాలని కోరుతున్నాను. అదేవిధంగా నచివాలయంలోని ఒక బ్లాక్‌కు ఆయన పేరు కూడా పెట్టాలని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వానికి విస్మితిన్నాను. రాబోయేటటువంటి రోజుల్లో మన రాష్ట్రంపై కేంద్రప్రభుత్వం ఏ విధంగా శితక్కన్న వేస్తోందో తెలుసుకుని ఈ రాష్ట్రానికి జరిగినటువంటి నష్టాన్ని అర్థం చేసుకుని, ఈ రాష్ట్రప్రజల ఆశలు, ఆకాంక్షలను అర్థం చేసుకుని రాబోయే రోజుల్లో కేంద్రప్రభుత్వం కూడా ఉదారంగా మనలను ఆదుకుంటుందని విశ్వసిస్తానాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చినటువంటి మీకు ఈ సందర్భంగా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను. ధన్యవాదాలు సార్.

డా. గాదె శ్రీనివాసులు నాయుడు: అధ్యక్షా, 2018-19 బడ్జెట్ పైన మాటల్డాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. రైతులకు, పేదలకు, మహిళలకు, యవతరానికి, విద్యార్థిస్సి విద్యార్థులకు ఈ బడ్జెట్‌లో పెద్ద పీటిట వేసినందుకు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారికి, ఆర్థిక శాఖా మంత్రి శ్రీ యనమల రామకృష్ణడు గారికి ప్రత్యేక ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్ రూపం చూసినట్లయితే, చాలా వివరంగా అన్ని వర్గాల వారికి కూడా పేరు పేరునా మెస్సన్ చేసి బడ్జెట్‌ను కేటాయించే విధానం చాలా బాగుంది. ఈ సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రిగారు 40 సంవత్సరాల అనుభవం పూర్తి చేసుకున్న సేవధ్యం ప్రస్తుతంగా ఇందులో కనబడుతోంది. మనమందరం కూడా ఆయన శాసనసభ్యుడుగా ఈరోజుకు 40 సంవత్సరములు పూర్తి చేసుకున్న సందర్భంగా వారికి మా ధన్యవాదాలను తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్‌ను సమర్పించినటువంటి గౌరవ ఆర్థిక మంత్రివర్గులు ఇప్పటికి 10సార్లు బడ్జెట్‌ను ప్రవేశపెట్టారు. అందులో 8 పూర్తి స్థాయివి, రెండు బిట ఆన్ అకోంట్‌వి. రెండు బడ్జెట్లు మాత్రం ఇక్కడకు వచ్చిన తరువాత ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. వారికి కూడా ఈ సందర్భంగా ప్రత్యేకంగా సేను ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. మేము చదువుకునే రోజుల్లో కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టబోతున్నారంటే పెద్దవాళ్ళు అందరూ బడ్జెట్‌కు సంబంధించి చర్చించుకుంటూ ఉండేవారు. అందులో ఏయే వస్తువుల ధరలు పెరుగుతాయి, ఏయే వస్తువుల ధరలు తగ్గుతాయి, బడ్జెట్‌కు ముందు మనం ఏ వస్తువులను కొసేనుకుంటే మనకు డబ్బులు మిగులుతాయి, బడ్జెట్ తరువాత ఏయే వస్తువుల కొనుక్కుంటే డబ్బులు మిగులుతాయనే ఆర్థిక లెక్కలను ప్రజలు గతంలో వేసుకుంటూ ఉండేవారు. కానీ, ఇప్పుడు బడ్జెట్ వస్తున్న తరువాత ఎక్కడా కూడా ధరలు పెరగడం అనే ప్రస్తాపనే లేదు. ప్రజలందరికీ కూడా వారికి అనుకూలమైన పరిస్థితులలోనే నడుస్తున్నాము. అది ముదావహమని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వానికి మనవి చేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్‌లో ఉపాధ్యాయ ఎం.ఎల్.సి.గా, విద్యాపరంగా మేము ఆలోచించినట్లయితే విద్యారంగానికి రూ.24,185కోట్లు కేటాయించడమనేది ముఖ్యమంత్రిగారికి విద్యాపరంగా ఎంత అంకిత భావం ఉన్నదో అర్థమవుతున్నది.

వారు ఎప్పుడూ కూడా విద్యుకు, పైద్యానికి పెద్దవీటు వేస్తున్నారు. ఆ రంగాలకు అత్యంత ప్రాథాన్యత ఇస్తున్నారు. ఈ బడ్జెట్లో వాటికి కేటాయించడమే కాకుండా అవసరమైతే ప్రాథాన్యతను బట్టి కూడా వాటికి అవకాశాలను కల్పిస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, ఇక ఈ విద్యారంగానికి సంబంధించి చూసుకున్నట్లయితే ఎక్కువ మంది బాలికలు డ్రాపవుట్స్ అవుతున్నారు. వారు డ్రాపవుట్స్ అవకుండా చదువుకోవాలి, దూర ప్రాంతాల నుంచి వచ్చేటప్పుడు వారందరూ ఇబ్బందులు వడుతున్నారనే ఉండేశంతో ఒక సంవత్సరం 9వ తరగతి పిల్లలకు ఇప్పుడు 8వ తరగతి చదువుతున్న పిల్లలకు కూడా సైకిళ్ళను ఇవ్వడమని చాలా మంచి కార్బూకమమని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా వారి తరఫున కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, ఈ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత నాలుగు సంవత్సరాల బడ్జెట్ను ప్రవేశ పెట్టడం జరిగింది. ఈ ప్రభుత్వం చేసిన అభివృద్ధి కార్బూకమాలలో చిరస్థాయిగా ఏమే అంశాలు మిగిలిపోతాయి? ఆ ఐదు సంవత్సరాలలో ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రజలలో ఏ విధంగా నిలిచిపోతారన్న విషయాలను కనుక పరిశీలించినట్లయితే - చంద్రస్తు బీమా అనే కార్బూకమం మాత్రం ప్రతి ఒక్కరి హృదయాలలోకి వెళ్లింది. ఆ కార్బూకమం ప్రజల మనస్సుల్లో బాగా నిలిచిపోయింది. కష్టంలో ఉన్నవారిని ఆదుకునే విధంగాను, వారికి ఒక రక్కగా, కుటుంబంలోని పెద్దన్న వచ్చి ఆదుకున్న విధంగా కనబడుతోంది. అయితే, మనం ఇంకా అందులోకి మరింత లోతుగా వెళ్లి పరిశీలించినట్లయితే అది ఏ ప్రాంతాల నుంచి ఎక్కువగాను, ఏమే ప్రాంతాల నుంచి తక్కువగా నమోదుతున్నదనే విషయాలను కూడా పరిశీలించవలసి ఉంది. దాదాపు 13 జిల్లాలలోని పేద ప్రజలందరికి ఈ వధకం వర్తిస్తోంది. అంతేగాకుండా మరింత ఎక్కువ మంది పేద వారికి ఈ వధకం అమలవుతోంది. వారి జీవితాంతం కూడా ఈ చంద్రస్తు బీమా వధకం ద్వారా ముఖ్యమంత్రిగారు చిరస్థాయిగా ఉండిపోయే అవకాశం ఉంటుందని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా అందరికి తెలియజేస్తున్నాను.

ఈ ప్రభుత్వంలో రాబోయే కాలంలో మరొక చిరస్థాయిగా ఉండిపోయే అంశం ఏమిటంటే - అన్న క్యాంటీస్సు. ఈ అన్న క్యాంటీస్సు ఆనాడు ఎన్నికల మేనిఫెస్టోలో పెట్టారు. అవి ఎప్పుడు వస్తాయా అని ఎదురు చూసే సమయంలో ఇక్కడ నుంచి కూడా అన్న క్యాంటీస్సు ప్రారంభించడం అందులో ఐదు రూపాయలకే ఫలపోరం, ఐదు రూపాయలకే మధ్యాహ్న భోజన వధకం, ఐదు రూపాయలకే రాత్రి భోజనం అందిస్తున్నారు. ఇది క్వాలిటీతో ఇచ్చేవిధంగా ఏర్పాటు చేయడమని ఆహ్వానించతగ్గి విషయం. తప్పనిసరిగా అన్న క్యాంటీస్సు సమర్థవంతంగా నిర్మించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్నది. పీటికి సంబంధించి నేను కూడా సభలో పలుమార్లు ప్రస్తావించాను. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానానికి సంబంధించి వారికి కొన్ని విధివిధానాలు ఉంటాయి. పేదవారికి ఆకతి తీర్పడం, విద్యను అందించడం, దేవాలయాల ద్వారా ఆచార వ్యవహారాలను అభివృద్ధి చేసి, సంరక్షించడం గానీ, హిందూ సంప్రదాయాన్ని అభివృద్ధి చేయడం ఈ విధంగా పలు కార్బూకమాలను తిఱిదే నిర్మిస్తోంది. కోట్లాడి రూపాయలు వారికి ఉన్నాయి. నాకు తెలిసి ఈ హిందూ సంప్రదాయాన్ని అభివృద్ధి చేయడమే కాకుండా ప్రచార కార్బూకమాలను చేపట్టవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

లేకపోతే పేదవారి కొరకు ఈ అన్న క్యాంటీస్‌కు నంబంధించి ప్రభుత్వానికి వాళ్ళ టేకోవర్ చేసుకుని ఈ గ్రాంట్లను వాళ్ళ ఇవ్వడం మొదలైన కార్బూక్మాలను చేయడానికి తితిదే ముందుకు వచ్చినట్లయితే ఆ రేట్లను ఇంకా తగ్గించి మరింత పేదవారికి అందుబాటులోకి తెచ్చే అవకాశం ఉంటుంది కాబట్టి దానిని కూడా పరిశీలించాలని ఈ నందర్భంగా తమ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

రాబోయే రోజుల్లో మరొక గుర్తుండిపోయే అంశం ఏమిటంటే పెట్టి కానుక. ఆడపిల్లలు ఉన్న ప్రతి పేదకుంటుంబంలోని వాళ్ళకు వివాహానమయంలో ఎటువంటి ఆర్థికవరమైన ఇబ్బందులు లేకుండా ఆ కుంటుంబానికి ఈ ప్రభుత్వం తరఫు నుంచి పెద్దగా, నేతగా మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఆర్థిక సహాయం అందించడం రాబోయే రోజుల్లో చిరస్థాయిగా నిలిచిపోతుందని ఈ నందర్భంగా తమ ద్వారా అందరికి గుర్తుచేస్తున్నాను.

అలాగే, రియల్ ట్రైం గవర్నర్స్ ద్వారా ఎక్కుడ ఏం జరిగినా అది సేరుగా మనం తెలుసుకుని, పరిష్కారం చేసే మార్గం కూడా చాలా చక్కగా ఈ ప్రభుత్వం పని తీరుకు అది నిదర్శనంగా కూడా నిలబడుతుంది. దానికి ఇంకా మంచి టెక్నిషియన్లను ఉపయోగించుకుని ఇంకా బాగా దానిని అభివృద్ధి చేసి ప్రజలలో వాటికి నంబంధించి మరింత అవగాహన తీసుకువచ్చి, మంచి పరిపాలనను సరైన నమయంలో సరైన తీరులో స్వందించేలా సేవలను అందించినట్లయితే ఇంకా బాగా ఉంటుందన్న అభిప్రాయాన్ని వ్యక్తం చేస్తున్నాను. అలాగే, ఈరోజున 110 ద్వారా అందించే విధానం ముఖ్యమంత్రిగారి మంచి మనసుకు అది అర్థం వడుతుందని ఈ నందర్భంగా నేను తమ ద్వారా మనవిచేస్తున్నాను.

అధ్యాం, నిరుద్యోగ భృతిని కూడా ఎన్నికల హామీలో పెట్టారు. అది ఎప్పుడు వస్తుంది, ఎప్పుడు వస్తుందని ఎదురు చూశారు. ఇప్పుడు దానికి బడ్జెట్ కేటాయించారు. అయితే నిరుద్యోగ భృతి అనేది ఏ రకంగా ఇస్తారనేది ప్రశ్నార్థకంగా ఉంది. మేము ఇచ్చే సూచన ఏమిటంటే - నిరుద్యోగ భృతి క్రింద మాములుగా పెస్సన్లాగా ఇచ్చే విధానం కాకుండా, ఒక ఇంజసీరింగ్, డిగ్రీ, ఇంటర్మీడియట్, 10వ తరగతి పూర్తి చేసుకున్న విద్యార్థులు కాసీ, నిరుద్యోగంతో వాళ్ళ కావాలనుకున్నప్పుడు వారికి ఉద్యోగాలు రావడానికి ఏయే కార్బూక్మాలు అవసరమవుతాయో ఆ కార్బూక్మాలకు తగిన శిక్షణ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. వారు ఆ శిక్షణ పాందుతున్న నమయంలోనే వారికి ప్రభుత్వం హార్సరోరియం ఇస్తూ, శిక్షణ పూర్తి అయిన వెంటనే వారికి కంపెనీలలో ఉద్యోగం వచ్చేలా ప్రభుత్వమే బాధ్యత తీసుకుని వారికి పంపించేలా తగిన ఏర్పాట్లు చేస్తే ఈ నిరుద్యోగ భృతి అనేది వ్యధా కాకుండా వారు తమ సైన్యాలను మెరుగుపరచుకోవడానికి, అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి మరింత అవకాశం ఉంటుంది. ఎందుకంటే ఈనాడు ఇంజసీరింగ్ గ్రాండ్యూయేట్లు ఉంటున్నారు. కాసీ, వారికి కమ్యూనికేషన్ సరిగ్గా లేకపోవడం వల్ల వారు సరైన ఉద్యోగ అవకాశాలు తెచ్చుకోలేకపోతున్నారు. సరైన అవగాహన లేకపోవడం వల్ల ఇతర రాష్ట్రాలకు కూడా పెట్టి ఉద్యోగాలు చేయలేకపోతున్నారు. మనం ఈ నిరుద్యోగ భృతి అనేదాని ద్వారా ఆ విద్యార్థిని ఈ కమ్యూనికేషన్ స్కూల్లలో జాయిన్ చేయడం, ఆ కోర్సు పూర్తయేంత వరకు కూడా ఆ విద్యార్థికి హార్సరోరియం ఇవ్వడం, తదుపరి వారికి ఇతర రాష్ట్రాలలోను, ఇతర దేశాలలో

కూడా ఏరి అవసరం ఎక్కడ ఉందో అక్కడికి మన ప్రభుత్వం ద్వారా కన్సేచేసుకుని వారికి తగిన ఉద్యోగ అవకాశాలు కల్పించే విధంగా ఏర్పాటు చేసుకునే ఒక వ్యవస్థను మనం అభివృద్ధి చేసుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. తద్వారా వారికి తప్పనిసరిగా ఈ నిరుద్యోగ భూతి కూడా ఉంటుంది.

అధ్యక్ష, ప్రజలలో ముఖ్యమంత్రిగా బాబు గారు వస్తే జాబు వస్తుందనే నినాదాన్ని కూడా ఈ ప్రభుత్వం సెరవేర్పుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అలాగే, ఈ రోజున ఒక ఎం.ఎల్.ఎ., ఎం.ఎల్.సి.,కి కాసీ, ఎవరికి తెలియకుండానే ఈ బోట్స్‌సెర్పింగ్ ద్వారాను, ఒక ఎజెస్‌స్ ద్వారా ఉద్యోగాలస్తు జరిగిపోతున్నాయి. మళ్ళీ మేము కావాలని రికమెండ్ చేసినా అని వచ్చే అవకాశం లేదు. దానివలన క్వాలిటీ అనేది దెబ్బలింటోంది. ఎవరికి, ఎంతమందికి వచ్చున్నాయనేది కూడా తెలియని పరిస్థితి ఉంది. కాబట్టి, జిల్లా అడ్డినిస్ట్రీషన్ ప్రకారంగా ఎంతమంది నిరుద్యోగులున్నారో గుర్తించి వారి వారి విద్యార్థుల ప్రకారంగా ప్రభుత్వమే ఈ బోట్స్‌సెర్పింగ్ విధానం ప్రకారం మనం ఇచ్చినట్లయితే ప్రభుత్వానికి కూడా ఇన్ని ఉద్యోగాలు ఇచ్చామని లెక్క తెలుస్తుంది. మనకు కూడా ఇంతమందికి ఉద్యోగావకాశాలు కల్పించామనే పేరు వస్తుంది. కాబట్టి, దానిని కూడా ఒక సిస్టం ప్రకారం స్టీమ్‌లైన్ చేయాలనే అవసరం ఉందని ఈ సందర్భంగా తమ ద్వారా తెలియజేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్ష, ఈ బడ్జెట్‌లో కొత్త అంశం ఏమిటంటే - ఉద్యోగుల సంక్లేశనం అని చెప్పి ప్రత్యేకంగా ఒక అంశాన్ని పెట్టాలని కోరుతున్నాను. గతంలో పెట్టినా కూడా ఇంత నమ్గంగా ఇష్టాలేదు. ఉద్యోగులకు ఈ నాలుగు సంవత్సరాలలో ఏమేమి కార్యక్రమాలు హేచరికే కూడా అందులో పొందుపరచారు. అందులో ప్రధానంగా 2004వ సంవత్సరం తరువాత ఉద్యోగాలలో ప్రవేశించారో ఆ ఉద్యోగస్తులకు చనిపోయినప్పడు కుటుంబ పెన్సన్ ఇస్తున్నట్లుగా మరియు గ్రాట్యూటి రిటైర్‌మెంట్ అయిన వారికి సిపిఎస్ వారికి ఇస్తున్నట్లుగా కూడా ఇందులో మెన్సన్ చేయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రిగారు పెద్ద మనసుతో వీటికి సంబంధించిన జీవోలు ఇస్తున్నారు. కాసీ, అని అమలు మాత్రం స్కమంగా జరగడం లేదు. గత బడ్జెట్‌లో సిపిఎస్‌లో ఫ్యామిలీ పెన్సన్‌లో పెట్టి అమలు చేయాలని చెప్పారు కాసీ, ఇష్టటికీ అని అమలు కావడంలేదు. పాత పెన్సన్‌లోని ఉద్యోగి చనిపోతే ఏయే రకమైన పెన్సన్ స్కిములు అమలవుతున్నాయో అదే స్కిమును వీరికి కూడా అమలుచేయాలని దానికోసం ఇతర రాష్ట్రాలకు వంపించడం చేస్తున్నారు. ఇవస్తు కూడా అర్థం లేకుండా కాలయావన చేసే కార్యక్రమాలు. మరొక అంశం ఏమిటంటే - ఈరోజు రాష్ట్రంలో ప్రతి ఒక్క ఉద్యోగి కూడా సిపిఎస్ విషయంలో భయాందోశనలు చెందుతున్నారు. 2004వ సంవత్సరం తరువాత ఉద్యోగాలలో ప్రవేశించిన కలెక్టరు దగ్గరనుంచి నాల్గో తరగతి ఉద్యోగుల వరకు అందరికి కూడా రిటైర్‌మెంట్ అయిన తరువాత మా కుటుంబాలు ఏమవుతాయి, మా భవిష్యత్తు ఏమవుతుందనే ఆలోచనలతో వారందరూ కూడా ఉన్నారు. వాటి కోసం అనేక ప్రజా ఉద్యోగాలు అన్ని వర్గాల నుంచి కూడా స్పష్టం, వివక్షం అనే లేదా లేకుండా ఇటు ముఖ్యమంత్రి గారి వరిపాలనను అభినందించే సిద్ధాంతం గల వ్యక్తులము మేము. అదేవిధంగా వ్యతిరేకించే వ్యక్తులు, సఘపోతున్న వారు కూడా ఈ సిపిఎస్ రద్దు కావాలని ముక్క కంరంతో అనేక ఉద్యోగాలు చేస్తున్నారు. దానిమీద కొంచెం దృష్టి పెట్టి ఎందుకు వీళ్ళ

ఇలా అందోళన చేస్తున్నారు, ఈ వ్యవస్థలో ఉన్న లోపం ఏమిలో ఒకసారి అధ్యయనం చేయవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉండని తమ ద్వారా ఈ ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఎందువలనంటే 2004వ సంవత్సరం తరువాత ఉద్యోగాలలో ప్రవేశించి కొంతకాలం అయిపోయిన తరువాత ఆ చట్టం అమలవుతుంది. ఆరోజున ఉద్యోగాలలో ప్రవేశించిన ఉద్యోగికిసికు సిపిఎస్లో కొనసాగుతావా? పాతపెస్సుకావాలా అనే ఆష్టన్సు వారి నుంచి ప్రభుత్వం ఎక్కడా తీసుకోలేదు.

మ.1.10

అధ్యాం, ఈ చట్టం కేంద్రప్రభుత్వం చేసింది. దానిలో మనం ఇన్వాల్ట్ అయ్యాము. గతంలో ప్రభుత్వాలు చేసిన సిపిఎస్ (**Contributory Pension Scheme**) విధానం వలన ఇప్పుడు ఉద్యోగులు నష్టపోతున్నారు కాబట్టి ప్రతి గ్రామంలో ప్రతి చోటా ఇదే అందోళన జరుగుతుంది. కాబట్టి ఉద్యోగులకు ఎన్ని ఇచ్చినా ఈ సిపిఎస్ అంశంపై మనం ప్రభుత్వ పరంగా రెస్పోండ్ అవ్వకపోతే దాని మీద ఎవరూ సంతృప్తికరంగా ఉండరనే మాట వాస్తవమని ఈ సందర్భంగా మీకు మనవి చేసుకుంటున్నాము. సిపిఎస్ వద్దతి ప్రకారం 2004వ సంవత్సరం తరువాత ఉద్యోగంలో జాయిన్ వారికి పించను ఇవ్వడం లేదు. కానీ 2004వ సంవత్సరం తరువాత ఉద్యోగంలో జాయిన్ వారు 2034వ సంవత్సరం తరువాత రిటైర్ అవుతారు. అప్పుడు వారికి పించను ఇవ్వవలసి వస్తుంది. ఇప్పుడు సిపిఎస్ విధానం అమలు చేయడంవలన ప్రభుత్వానికి ఏవిధమైన నష్టం ఉండదు. సిపిఎస్ ఉండడం వలన ప్రభుత్వానికి ఏమీ మిగలదు. అలాగే సిపిఎస్ టీసినేయడం వలన ఆర్థికంగా నష్టం లేదు. ఇప్పుడు అమలు అవ్వదు. చట్టం అయితే ఉంది కానీ, 2034వ సంవత్సరం తరువాత ఇవ్వడమా, మానదమా అనే అంశాలు ఉంటాయి కాబట్టి దాని కోసం ఇప్పుడు అందోళన కార్యక్రమాలు చేపట్టే విధంగా చేయడం సరికాదు. ఇటువంటి ఉద్యోగ, ఉపాధ్యాయులు రాష్ట్ర విభజన సందర్భంలో సమైక్యాంధ్ర ఉద్యమంలో పట్టిక్ కంటే ఎక్కువగా రోడ్డు మీదకు వచ్చి ఈ అన్యాయాన్ని అరికట్టాలని ముక్కకంరంతో ఆరోజు పోరాటం చేయడం జరిగింది. అప్పుడు నేను 13జిల్లాల ఉపాధ్యాయుల తరఫున తిరిగి ఉపాధ్యాయ జెప్పేను ఏర్పాటు చేస్తే ఉపాధ్యాయులంలా 50రోజులు నమ్మె చేయడం జరిగింది. 50రోజులు నమ్మె చేసిన తరువాత మరలా వనిదినాలలో విద్యార్థులు నష్టపోతున్నారనే ఉద్దేశంతో 33రోజుల హాలిడేస్లో వచ్చి వని చేసి 10.10.2013వ తారీఖున నమ్మె విరమించి నష్టపోయిన కాలాన్ని కూడా భర్తి చేయడం జరిగింది.

అధ్యాం, ఉద్యోగులు రెండు రకాలు ఒకటి వెకేషన్ డిపార్ట్మెంటు, రెండవది నాన్ వెకేషన్ డిపార్ట్మెంటు. ఎన్జినోస్ అందరూ ఈ నాన్ వెకేషన్ డిపార్ట్మెంటులోకి వస్తారు. వారందరికి సమ్మేళనానికి ఓడీ ఇచ్చారు. వెకేషన్ డిపార్ట్మెంటులో ఉన్న వాళ్ళము మేము మిగిలిపోయాము. మేము సెలవుల్లో కూడా వనిచేశాము. కాబట్టి ఈ విషయాన్ని గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి కూడా తీసుకు వెళ్డడం జరిగింది. వారు కూడా స్టోర్సులించి సానుకూలంగా స్పందించారు. తప్పకుండా ఆ 33రోజులకు **earned leave** ను ఇచ్చి ఏదైతే సమ్మేళనాంధ్ర ఉద్యమంలో ఉపాధ్యాయులందరూ పాల్గొన్నారో వారందరికి న్యాయం చేయాలని తమరి ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుకుంటున్నాను.

అధ్యక్ష, ఏది ఏమైనప్పటికీ ఈ రాష్ట్రాన్ని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు ఈ క్షేత్రాలంలో, నాలుగు నంవత్సరాలలో ప్రజలు నమ్మకం పెట్టుకుని అధికారాన్ని అనుభవజ్ఞులైన వీర్మతేనే మన రాష్ట్రాన్ని సక్రమంగా గాడిలో పెట్టగలుగుతారనే నమ్మకంతో అధికారాన్ని ఇచ్చారు. వారు ఎక్కుడా విశ్రమించకుండా రాత్రింబవథ్థ రోజుకు 18గంటలూ కష్టపడి నిరంతరం శ్రమిస్తూ ఎదుటి వారికి ఒక మోడల్గా ఉంటున్నారు. ప్రతి బడ్జెట్లోనూ ఒక కొత్తదనం కనిపిస్తుంది. కొత్త విధానాలతో సుస్థిరమైనటువంటి వారి అనుభవాన్ని రంగరించి చేస్తున్నారు. ఈరోజు కేంద్రం నుండి నిధులు సమయానికి రాకసోతే ప్రాజెక్టు ఆగిపోతుంది. ఈ ప్రభావాల వలన ప్రజలు నష్టపోతున్నారని గమనించి ఎక్కుడా ఎవరి మీద ఏ రకమైనటువంటి ప్రభావం వడకుండా ఇంటిలో కుటుంబ పెద్ద ఏరకంగా ఎన్ని ఇబ్బందులు, ఒడిదుడుకులు ఉన్న అప్పు చేస్తేనా లేదా ప్రక్క వారినో లేదా స్నేహితుల ద్వారానో తన తెలివతేటలతో ఏదో రకంగా కుటుంబం ఎక్కుడా అభాసు పాలుకాకుండా వారి ప్రతి అవసరాన్ని తీరుస్తారో, అదే రకంగా మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు కూడా వారి అనుభవంతో ప్రజలు వారి మీద పెట్టుకున్న నమ్మకాన్ని కాపాడుతూ ఈరోజు అన్ని వర్గాల వారిని సంతృప్తి పరుస్తూ మంచి పరిపాలన ప్రజారంజకంగా సాగిస్తున్నందుకు వారికి హృదయపూర్వకంగా ధన్యవాదములు తెలియజేస్తున్నాను.

అధ్యక్ష, అలాగే ఇటువంటి చిన్న చిన్న సూచనలు కూడా వారు తీసుకోవాలి. ఇంటర్వీడియట్ ఎడ్యూకేషన్కు సంబంధించి ఎస్.కోటలో ఒక జూనియర్ కాలేజీకి వెళ్లినప్పుడు అక్కడ విద్యార్థులంతా సాయంత్రం వరకూ ఉండి చాలా ఇబ్బంది పడ్డరు. ఎందుకు మీరంతా ఇబ్బందిగా కనబడుతున్నారని సేను వారిని అడిగాను. ఈరోజు కాలేజీలో ఫంక్షన్ ఉందని మమ్మల్ని 4 గంటలకు ఇంటికి వెళ్లసేయకుండా ఆశారు. మరి మేము ఉదయమే భోజనం చేసి వచ్చేస్తాము. మధ్యాహ్నంకు ఇంట్లో అమ్మా వాళ్ల వండరు కాబట్టి మధ్యాహ్న భోజనం చేయడం లేదు. ఆకలిగా ఉంది. మేము ఈ మీటింగ్ అయిన తరువాత ఇంటికి వెళ్లాలి. సార్ లిడతారని ఉన్నాము. అని ఆ పిల్లలు చెబితే నాకు చాలా బాధ కలిగింది. అంటే జూనియర్ కాలేజీలలో ఎంతో మంది పేర విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. వారు మధ్యాహ్నం భోజనాన్ని తినకుండా చదువుకుంటున్నారని అప్పటి నుండి కూడా చెప్పడం జరిగింది. మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంటర్వీడియట్ విద్యార్థులకు కూడా మిడడ్ మీల్స్ పెట్టి ఎంతో మంది పేద కుటుంబాల విద్యార్థులను ఆదుకుంటున్నారు. ఆ ప్రయోజనం మీకు తెలియదు. గ్రోండ్ లెపెర్లో అది ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది. ఇటువంటి మంచి కార్యక్రమాన్ని మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు చేసటారు.

అధ్యక్ష, హాయ్యర్ ఎడ్యూకేషన్లో ఉన్న ఇంటర్వీడియట్, డిగ్రీ కాలేజీలు, విశ్వవిద్యాలయాలు ఈ మూడు చోట్లా కూడా కాంట్రాక్ట్ వ్యవస్థ నడుస్తుంది. ఇంటర్వీడియట్లో, డిగ్రీ కాలేజీలలో, విశ్వవిద్యాలయాలలో కాంట్రాక్ట్ లధ్యాపకులు, టీచింగ్ అసిస్టెంట్ పిరంతా కూడా క్షేత్రాలంలో రిక్రూట్మెంట్ లేనప్పుడు, గత ప్రభుత్వాలు నియామకాలు మరచిపోయినప్పుడు, పీరు ఎటూ వెళ్లకుండా విద్యార్థులు ఉన్న వారే ఆ ఉద్యోగాలు చేసి సంఘను బ్రతికించారు. వారు బ్రతికించినప్పుడు ఈరోజు మనం రిక్రూట్మెంట్ చేసి వారందరిసి రోడ్మోదకు పంపిస్తే న్యాయం కాదు

కాబట్టి ఉన్న భాళీలను అస్సి మనం నింపుదాము. ఏరు భాళీలను మినహాయించి ఎవరైతే ఇంటర్వీడియట, డిగ్రి కాలేజీలలో, విశ్వవిద్యాలయాలలో కాంట్రాక్టు అధ్యాపకులు, విశ్వవిద్యాలయాలలో టీచింగ్ అసిస్టెంట్ పనిచేస్తున్నారో వారి పొన్నలను మినహాయించి వారికి ఒక మినిమమ్ ట్రైమ్ స్కూల్ అనే దానిని అమలుచేసి ఇన్నాళ్లు వారు ఈ సంస్కరణ కాపాడినందుకు వారికి కృతజ్ఞతగా వారి ఉద్యోగానికి అభ్యర్థిత లేకుండా, భద్రత కల్పించి మిగిలిన భాళీలు ఏకైకేంతే ఉన్నాయో వాచిని మనం నోటిఫికేషన్ ద్వారా నింపుకుంటే ఎవరికి అభ్యర్థితరం ఉండదు. కాబట్టి ఆ నిర్ణయాన్ని ఒక పాలనీ మేటర్గా తీసుకోవాలని విజ్ఞాపించేస్తున్నాను. ఎలాగో మన ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కాంట్రాక్టు వ్యవస్థను అపేసాము. కాబట్టి రాబోయే రోజులలో దానిని పెరగకుండా చూడాలని నేను ఈ సందర్భంగా కోరుతున్నాను.

అధ్యక్షా, నేను బీసీ కులానికి చెందిన వ్యక్తిగా ఒక మాట చెబుతున్నాను. బీసీలకు సంబంధించి గత బడ్జెట్లో ముద్దగా ఒక అంక ఇస్తే ఏ వర్గానికి ఏమి ఇచ్చారో ఏమీ అర్థం అయ్యేది కాదు. కాసీ ప్రస్తుత బడ్జెట్లో కేటగిరి వైజ్ఞ ఎవరెవరికి ఏమేమి చేస్తున్నారో ఎవరంగా ఇచ్చారు. ఆదరణ పథకం ద్వారా మనం ఏమి ఇస్తున్నాము, వారి సంక్లేషమానికి మనం ఏమి చేశామన్నది సప్తంగా చెప్పారు. మత్యకారులలో 50నంవత్సరాలు దాటిన వారికి కూడా పించు ఇష్టడమనేది వారి కుటుంబాలకు ఒక బాసట. అదే విధంగా వారికి డీజిలకు సంబంధించి రాయలీలు కూడా ఇచ్చే విధంగా బడ్జెట్లో పెట్టాము. బీసీ వర్గాలకు సంబంధించి ఒక మంచి అధ్యాత్మమైన బడ్జెట్ని మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి నేతృత్వంలో శ్రీ యనమల రామకృష్ణడు గారి సహకారంతో ప్రవేశపెట్టడం ఆహ్వానించదగిన విషయం. బీసీ వర్గాలు అస్సి కూడా ఈ బడ్జెట్ పట్ల చాలా సంతృప్తిగా ఉన్నారని కూడా మీకు నేను ఈ సందర్భంగా మనని చేసుకుంటున్నాను.

అధ్యక్షా, మరొక విషయం, గురుకుల పారశాలలలో పనిచేస్తున్న య్యస్టర్ ఆర్టిస్టులను రెగ్యులర్ చేసే విధానం ఏదైతే ఉందో వారిని, ఎయిడెడ్, డిగ్రి కాలేజీలలో పనిచేస్తున్న వారిని కూడా 10నంవత్సరాలో, 5నంవత్సరాలో పెట్టుకుని రెగ్యులర్ చేసే కొత్త విధానాన్ని తీసుకురావాలని తమరి ద్వారా మనస్సార్గా కోరుకుంటూ నాకు ఈ అవకాశం ఇచ్చిన తమరికి ధన్యవాదములు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మ.01.20

శ్రీ కలిదిండి రవికిరణ్ వర్కు(పట్టభద్రుల నియోజకవర్గం - తూర్పు, వస్త్రమ గోదావరి): అధ్యక్షా, 2018-19 బడ్జెట్పై నాకు మాటల్లాడే అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు. మన రాష్ట్రం విడిషాయి ఈ రోజు ఎన్ని ఇచ్చిందులు పడుతున్నామో మనందరికి తెలుసు, మనం కావాలని వేరే రాష్ట్రంగా విడిషాలేదు. మనలను అన్యాయంగా ఈ రోజు రెండు జాతీయ పార్టీలు కాంగ్రెస్, బిజెపీలు మనల్ని బయటకు పంపించి చాలా ఇచ్చిందులు పెడుతున్నాయి. ఎన్ని ఇచ్చిందులు పెట్టినప్పటికే ఈ రోజు మన బడ్జెట్ దాదాపు రూ1,91,000కోట్లకు రావడం అంటే విజనరి ఉన్న మన ముఖ్యమంత్రి గారు చాలా క్షేపించుతున్నారు. పనరులను డెపలన్ చేస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాలను

డిసెంబర్లేజ్ చేస్తూ డెవలెంట్ చేస్తున్నారు. ఈ బడ్జెట్ ప్రత్యేకత ఏమిటంటే ప్రతి చిన్న విషయాన్ని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని అంటే నూర్లలో టాయిలెట్స్ లేవని, మధ్యాహ్నభోజనకార్బూక్ముం సరిగా అమలు కావడం లేదని ఇలాంటి వాటన్నిటినీ దృష్టిలో పెట్టుకుని బడ్జెట్ కేటాయించడం వల్ల నిజంగా పారశాలలకు చాలా శక్తిని ఇస్తుంది. రాష్ట్ర అభివృద్ధికి ఇదే నిదర్శనం అని తెలియజేస్తున్నాను.

మన రాష్ట్రంలో మోడల్ నూర్ల్ చాలా విజయవంతంగా నడుస్తున్నాయి. ప్రైవేట్ నూర్లలో కన్నా మోడల్ నూర్లలో చదువుకోవడానికి విద్యార్థులు ఎక్కువ ఆసక్తి చూపుతున్నారు. మోడల్ నూర్లలో సీట్ల కోసం రికమండ్ చేయమని నాకు చాలా అస్తికేషన్లు ఇస్తుంటాయి. ఆ మోడల్ నూర్ల గురించి ఈ బడ్జెట్లో దాదాపు రూ.3,077కోట్లు కేటాయించడం ద్వారా ఈ ప్రభుత్వం విద్యకు ఎంతో ప్రాముఖ్యతనిస్తుందని తెలియజేస్తున్నాను. మన రాష్ట్రంలోని ప్రాస్టానూర్లలో బాలికల డ్రాపవుట్టు ఎక్కువ అవుతున్నాయని చాలా సర్వేలు చెబుతున్నాయి. దానిని ప్రత్యేకంగా దృష్టిలో పెట్టుకొని శాసిటరీ నాపిక్స్‌కు రూ.27కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. గత కొన్ని సంవత్సరాల నుంచి ఏ పారశాల్లోనూ టాయిలెట్స్ లేవు. దాని కోసం బడ్జెట్లో రూ.100కోట్లు కేటాయించడం చాలా మంచి విషయం. అదే విధంగా మధ్యాహ్నభోజన పథకానికి రూ.288కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. అంతేకాకుండా నిరుద్యోగ యువకులకు దాదాపు 1000 స్కూల్ డెవలెంట్ సెంటర్లను నూర్ల్ మరియు జూసియర్ కాలేజీలలో పెట్టడం జరిగింది. అలాగే సెంటర్ ఆఫ్ ఎక్సెప్లిస్స్ కి 6 కేంద్రాలను పెట్టడం చాలా మంచి వరిణామం. ఈ రోజు అందరికీ తెలుసు ఎడ్యుకేషన్ పూర్తయిన తరువాత 27 శాతం మందికి మాత్రమే ఉద్యోగావకాశాలు లభిస్తున్నాయి. మిగిలిన వారంతా భాళీగా ఉంటున్నారు. ఎందుకంటే వారికి సరైన స్కూల్ లేకపోవడం వలన కాసి, వారి వారి చదువులపై సరైన శశి చూపక పోవడం వలన వారికి సరైన ఉద్యోగావకాశాలు రావడం లేదు. అందువలన విరికి ఈ స్కూల్ డెవలెంట్ సెంటర్ బాగా ఉపయోగపడతాయి. ఈ 6 సెంటర్ల తోపాటు 34 స్కూల్ ఇన్స్టిట్యూట్లను కూడా ప్రతి జిల్లాలో పెట్టడం జరిగింది.

అధ్యక్షా, మరీ ముఖ్యంగా నేను చెప్పేదేవిటంటే మన రాష్ట్రంలో ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు ఎక్కువగా ఉన్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం 3 లక్షల మంది బయటికి వస్తున్నారు. దీని వలన మన రాష్ట్రంలో నిరుద్యోగ యువకులు దాదాపు 34 లక్షల నుంచి 40 లక్షల వరకు ఉన్నారు. ఇది ఒకట్టేతే మరొక విషయం ఏమిటంటే మనం సాంకేతిక వరంగా అభివృద్ధి చెందామనుకుంటే సాఫ్ట్‌స్టైల్‌బెడ్ టెక్నాలజీ రావడం వలన ఇప్పుడున్న ఉద్యోగులకు వచ్చే నాలుగు సంవత్సరాల్లో 30 శాతం తోలగించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. అంటే ఒక పటీ కంపెనీ కాసి, ఎయిర్ పోర్ట్ కాసి 100 మంది పని చేసే ఉద్యోగులకు ఇప్పుడు వస్తున్న ఆర్టిఫిషియల్ టెక్నాలజీ వల్ల దాదాపు అందులో 20 శాతం ఉద్యోగులు ఉంటే సరిపోతుంది. అంటే దాదాపు 3/4 వంతు డ్రాపవుట్టు అవుతారు. దీనిని దయచేసి పోచల్ డిపార్ట్మెంట్ వారు దృష్టిలో పెట్టుకొని కోరుతున్నాను. దీనిని మనం ఇప్పటి నుంచే గుర్తించకపోతే ఇప్పుడున్న నిరుద్యోగం తోపాటు అది రాబోయే కాలంలో రెండింతలు పెరిగే అవకాశం ఉంది. మనకు చాలా కాలేజీలు, యూనివర్సిటీలు, చాలా

రకాలయిన ప్రభుత్వ సంస్థలతో పాటు ప్రైవేటు యూనివర్సిటీలు కూడా ఉన్నాయి. సాధారణంగా అమెరికా, యూరోపియన్ దేశాలలో చూస్తే ఏ కోర్సులో ఎంత పాట్సెన్యూయర్ ఉంది, దానికి ఉన్న ఎంప్లౌయిమెంట్ అవకాశాలను మొత్తం కేను స్ఫ్రేష్ చేసిన తరువాతనే ఆయా కోర్సులకు డిజైన్ చేస్తారు. దానికి తగ్గట్లుగానే సీట్లను భర్తి చేయడం జరుగుతుంది. కానీ మనం ఆ గ్యాప్ ఎనాలనిన్ చేయకుండా ఐటి బాగుంది లేకపోతే కంహ్యాటర్ సైన్స్ బాగుందని, మొకానికల్ ఇంజనీరింగ్ బాగుందని ర్యాంక్ ఫోల్డర్ ఆ బ్రాంచలలో చేరడం వల్ల తరువాత అవకాశాలు లేక, ఎలావడితే అలా చదువుకోవడం వల్ల, మళ్ళీ స్కూల్ డెవలప్ మొంట్ సింటర్లను ఏర్పాటు చేసుకోవాలిన్ పరిస్థితి వస్తుంది. స్కూల్ డెవలప్ మొంట్ సింటర్లను బాగా ఏర్పాటుచేశారు. దీనిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని బలోపేతం చేసుకుంటే నిరుద్యోగులకు ఇంకా మంచి అవకాశాలు వస్తాయి. స్కూల్ను డెవలప్ చేసినట్లయితే గోవ్ అవకాశాలు వచ్చే అవకాశం ఉంది. స్టార్టప్స్ కు రూ.100కోట్లు ఇచ్చారు. అది చాలా మంచిది. ఎందుకంటే మన రాష్ట్రంలో **young entrepreneurs** చాలా మంది ఉన్నారు. వారికి మంచి మంచి స్టార్టప్ పడియాలు ఉన్నాయి. దానిని ప్రాత్మహించడం చాలా బాగుంది. దీనికి బడ్జెట్ను కొంచెం పెంచి ఉంటే చాలా బాగుండేది. అంతే కాకుండా ఈ మాల్ న్యూట్రిషన్ ఫుడ్ హాబిట్ లోపం వల్ల మన భారతదేశంలో దాదాపు సంవత్సరానికి 12 లక్షల మంది బదు సంవత్సరాలలో పుపీలు చనిపోతున్నారు. దీనిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకుని ఈ బడ్జెట్లో రూ.360కోట్లను కేటాయించింది.

అదే కాకుండా మెడికల్ కు సంబంధించి కూడా గత సంవత్సరం కంటే ఈ సంవత్సరం 20 శాతం పెంచడం జరిగింది. అలాగే మనకు మొయిన్ ఛాలెంజ్ ఏమిటంటే రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత నూవర్ స్ప్రాలిటీ హస్పిటల్స్ లేకపోవడం. ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో నిమ్మ వంటి పెద్ద పెద్ద హస్పిటల్స్ ఉండి మంచి సేవలు అందించేవి. కానీ, రాష్ట్రం విడిపోయిన తరువాత ఎయిమ్స్ త్వరగా వస్తుందనుకుంటే అది ఇంకా **fruitful** అవ్వలేదు. చిన్న ఉదాహరణ, ఆల్ ఇండియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్స్ కి కేంద్ర ప్రభుత్వ బడ్జెట్లో రూ.50కోట్లు కేటాయించారు. ఆల్ ఇండియా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మెడికల్ సైన్స్ కంప్యూటర్ అవ్వాలంటే భూమి కాకుండానే రూ.1500 నుండి 2000లకోట్లు ఖర్చు అవుతుంది. ఇతర రాష్ట్రాలలో భువనేశ్వర్, వట్టాల్లో ఏర్పాటు చేసిన ఎయిమ్స్ కాలేజీలను చాలా వేగవంతంగా కంప్టీట్ చేయడం జరిగింది. కానీ మన రాష్ట్రంలో అలా జరగడం లేదు. ఎయిమ్స్కి 2016-17 బడ్జెట్లోనే రూ.500కోట్లు కేటాయించారు. కానీ మన వరకూ వచ్చే సమయానికి 10 శాతానికి మించి రావడం లేదు. మన అందరికీ తెలుసు ఎన్నిసార్లు డాక్టర్లకి జీతాలు పెంచినా కూడా రూరల్, అర్బన్ పోల్ సెంటర్లు, ఏరియా హస్పిటల్లు డాక్టర్లు ఉండడం లేదు. దీనికి ఒకటే మార్గం, ఏమిటంటే - ప్రతి ఇన్స్టిట్యూట్లోను, ప్రతి జిల్లా హస్పిటల్లోనూ **DMMCH** కోర్సులను ఎన్హోన్స్ చేసినట్లయితే ఖచ్చితంగా వారు ఒక సంవత్సరం ఇంటర్వెన్షన్ చేయాలి కాబట్టి దాని వలన ఆ సమస్యను కొంత వరకు పరిష్కరించడానికి అవకాశం ఉంటుంది. బడ్జెట్లో రూ.8,463కోట్లను కేటాయించారు. కాబట్టి దానికి ప్రయారిటీ ఇచ్చి **DMMCH** సీట్లు పెంచినట్లయితే ఈ హస్పిటల్లకు ఉపయోగపడతాయని తెలియజేస్తున్నాను.

రాష్ట్రవిభజన తరువాత మన రాష్ట్రంలో పరిశ్రమలు లేవు, అనంతపురం జిల్లాలో కియా మోటార్స్ వంటి పెద్ద ప్రాజెక్టు రావడం మనకు చాలా పెద్ద అడ్వోంటేజ్. కియా మోటార్స్ వచ్చిందంటే ఒక ఇండస్ట్రీ కాదది. డెట్రాయిట్ యూఎస్లో జనరల్ మోటార్స్ వస్తే డెట్రాయిట్ అనే స్టేట్ ఎలాగైతే ఎష్టాబ్లూష్ అయిందో అది ఇప్పుడు **one of the Best States** గా యూఎస్లో ఉన్న రాష్ట్రాల్లో అది ఒక ప్రముఖమైన స్థానాన్ని నంపాందించుకుందో అలాగే అనంతపురం జిల్లాలో కియా మోటార్స్ రావడం వల్ల దానికి అంత పాచెన్నియల్ ఉంది. ఈ ప్రాజెక్టు వారు వేరే నగరాలకు అంటే ముంబై, అహంకారిక వెళ్లదామని చాలా ప్రయాత్తాలు జరిగాయి. ప్రాజెక్టు మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు **Ease of Doing Business** ను దృష్టిలో పెట్టుకొని అలాగే మనం ఇచ్చిన ఆఫర్ వల్ల ఈ ప్రాజెక్టు మన రాష్ట్రానికి రావడం వల్ల ఎంతో మంది నిరుద్యోగులకు ఉపాధి లభిస్తుంది. అంతే కాకుండా 30 శాతం వర్క్ కాపిటా ఇన్కమ్ మనకి గత నాలుగు సంవత్సరాలల్లో పెరిగింది. దీనికి నిదర్శనం మన ముఖ్యమంత్రి గారి క్షమే. వీటన్నింటికి తోడు విభజన చట్టంలోని అన్ని హామీలను కేంద్ర ప్రభుత్వం నెరవేర్చి ఉంటే ఈ పదు సంవత్సరాలల్లోనే మనం ఇంకా బాగా రాష్ట్రాన్ని 200 శాతం వరకు అభివృద్ధి చెయ్యచుచ్చ. మనకు వనరులు లేని నమయంలో కూడా మనం ఇంత అభివృద్ధి సాధించామంటే, దీనికి తోడు భారత ప్రభుత్వం కూడా నహయం చేస్తే ఇంకా అభివృద్ధిని సాధించవచ్చు.

హరితాంధ్రప్రదేశ్ కు కూడా రూ.360కోట్లు కేటాయించారు. చాలా మంది అంటుంటారు చెట్లకు, సీటికి ఇన్ని డబ్బులా అని. కానీ ఇది చాలా మంచి పరిణామం ఎందుకంటే, రాబోయే తరాలకు ఎంత పాల్యాప్స్ ఉంటుందో మనందరికి తెలుసు, దిలీలో చూస్తే 234 పాయింట్స్ పాల్యాప్స్ శాతం ఉంటుంది. మన అమరావతిలో 180 నుంచి 200 వరకు ఉంటుంది. మనం నల్లమల ఫారెస్టుకు వెళితే అక్కడ 45 నుంచి 50 పాయింట్స్ ఉంటుంది. మనం ఆరోగ్యంగా ఉండాలంటే 50 నుంచి 60 పాయింట్స్ ఉంటే మన ఊపేరితిత్తులు పాడవకుండా ఉంటాయి. మన ముఖ్యమంత్రి గారు విజనరి లీడర్ కాబట్టి వీటన్నింటిని దృష్టిలో పెట్టుకొని దీనికి కూడా బడ్జెటు కేటాయించడం చాలా మంచి పరిణామం.

మ.01.30

అలాగే, మరీ ముఖ్యంగా ఈ స్పెషల్ కేటగిరి స్టేట్స్ ఏదైతే ఉందో మనందరికి తెలుసు. మన రాష్ట్రం విభజన అయిన తరువాత, అక్కడ అన్ని పార్టీలకు నంబంధం లేకుండా జరిగింది. అదేవిధంగా ఇక్కడ అన్ని పార్టీలు కలిసి **Special Category Status** తేవాలని మరీ ముఖ్యంగా మా బిజెపి మిత్రులందర్ని కోరుతున్నాను. ఎందుకంటే మిరు ఆల్రెడీ ఆ వద్దతిలో చేశారక్కడ. రాష్ట్ర విభజన నమయంలో టిఆర్ఎస్కు మద్దతుగా బిజెపి, కాంగ్రెస్ తెలంగాణాపై వెళితే ఆంధ్రప్రదేశ్ విభజన జరిగింది. అలాగే, ఇక్కడ అదే మోడల్లో మీరంతా సప్ట్ర్స్ చేసి మనకు స్పెషల్ కేటగిరి స్టేట్స్ వస్తే, డెఫెనెట్‌గా మనకున్న విజనరి | ఏ మినిస్టర్ గారి వల్ల ఈ రాష్ట్రం ఇంకా త్వరగా అభివృద్ధి చెందుతుందని తెలియజేసుకుంటూ ఈ అవకాశం ఇచ్చిన అధ్యక్షుల వారికి ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ మంతేన వెంకట సత్యనారాయణ రాజు(స్థానికనంస్తలు - పశ్చిమగోదావరి): అధ్యక్షా, ఈ బడ్జెట్ మీద నాకు మాటల్లాడే అవకాశం ఇచ్చినందుకు ముందుగా మీకు నమస్కారాలు తెలియజేసుకుంటున్నాను. ఇది అద్భుతమైన బడ్జెట్. దీన్ని తయారుచేసిన మన ముఖ్యమంత్రి గారికి, ఆర్థిక శాఖామంత్రి శ్రీ యనమల రామ కృష్ణడు గారికి ప్రత్యేకంగా నమస్కారాలు తెలియజేస్తున్నాను. సంక్లేశం, అభివృద్ధి రెండూ కలిపి ఈ బడ్జెట్లో రూ.1,91,064 కోట్లలో చాలా బాగా తయారు చేశారు. అలాగే, బిసీ సంక్లేశానికి రూ.12200 కోట్లు కేటాయించడం ప్రత్యేకంగా అభినందించవలసిన విషయం. లోటు బడ్జెట్ ఉన్నా, కేంద్రం సహకరించినా, సహకరించకపోయినా అభివృద్ధి, సంక్లేశం అగకూడదనేదే ధ్వయంగా మా ముఖ్యమంత్రి గారు వనిచేస్తున్నారు. ఇంత లోటు బడ్జెట్లో కూడా సంక్లేశానికి ఇంత కేటాయింపులు చేసినందుకు ప్రత్యేకంగా వారిని అభినందిస్తూ, నమస్కారాలు తెలియజేస్తున్నాను.

అలాగే, 58 లక్షలు పీంచన్న ఇవ్వడం, లోటు బడ్జెట్ ఉన్నా, కేంద్ర సహకారం లేకపోయినా చేయడమనేది చాలా గర్వారణం. గృహ నిర్మాణానికి 152 శాతం అంటే గత బడ్జెట్లో రూ.1456 కోట్లు ఉంటే, ఈ బడ్జెట్లో రూ.3679 కోట్లు కేటాయించడమన్నది మాటలు కాదు. 19 లక్షల గృహాలు హర్షించే వచ్చే సంవత్సరంలో లభ్యిదారులకు ఇవ్వాలనేది మా ముఖ్యమంత్రి గారి ధ్వయం. ఆ దిశగానే మా ప్రభుత్వం కూడా వనిచేస్తుంది. అలాగే, కేంద్రంలో మిత్రవక్షమైనా సరే వారు సహకరించకపోవడం చాలా బాధాకరమైన విషయం. అలాగే, మిత్రవక్షమైన బిజెపి కేంద్రమిచ్చిన నిధులకు యు.సి.లు ఇవ్వడం లేదంటున్నారు. అస్సి యు.సి.లు మేము ఇస్తున్నాము. అయినా సరే వారు మాకు సహకరించడం లేదు. అది మంచిది కాదు. మిత్రవక్షంలో ఉండి అలా చేయడం తగదు. అభివృద్ధి కార్యక్రమాల్లో మోది గారి ఫోటో పెట్టడం లేదని మా మిత్రులు చాలాసార్లు ఆరోపణలు చేశారు. అలాగే, గుజరాత్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న నమయంలో మోది గారు మనోహర్ సింగ్ గారి ఫోటోలు ఎన్నిచోట్ల పెట్టారో తెలియజేయాలి. అలాగే, తెలుగుదేశం పార్టీలో పొత్తుపెట్టుకుని గెలిచి, వారు నష్టపోయామని అంటున్నారు. మా మిత్రులు లాస్ట్ టైం రెండుసార్లు పోటి చేసి ఓడిపోయారు. ఒకటి వార్డు మెంబరుగా, మరొకటి పార్ట్ మెంటుకు పోటి చేస్తే ఇండిపెండెంటు కంటే తక్కువ ఓట్లు వచ్చాయి. కానీ, మేము మిత్రవక్షంగా భావించి ఎమ్ముచ్చి అవకాశమిస్తే మా మీదే చాలా ఆరోపణలు చేస్తున్నారు. అది కరెక్టు కాదు. మీరు మాకు మిత్రవక్షమైనప్పుడు, మీ దీల్లీ పెద్దలతో మాటల్లాడి రాష్ట్రానికి నిధులిప్పించి కోపరేట్ చేయాలి గాని..

శ్రీ పి.వి.ఎన్.మాధవ్: నాపైన మీరు కూడా ఆరోపణలు చేశారు.

మిశ్నర్ డిప్యూటి ఛైర్మాన్: మీరు ఛైర్ చూసి మాటల్డండి సత్యనారాయణ రాజు గారు. మాధవ్ గారూ, మీకు బైం కావాలంటే ఇస్తాను.

శ్రీ మంతేన వెంకట సత్యనారాయణ రాజు: అధ్యక్షా, వారు సహకరించి రాష్ట్రానికి ఇవ్వవలసిన గ్రాంట్ అస్సుతే రాష్ట్రాభివృద్ధి చేసుకోగలుగుతాము. రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధి చేసుకోవాలి గాని, ఇలా లేనిపోని ఆరోపణలు చేయడం

కింది కాదని మీ ద్వారా వారికి తెలియవరున్నాను. ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు మీక ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ శేలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ బుద్ధ పెంకటేశ్వరరావు: అధ్యక్ష, ఈ రోజు మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు రూ.1,91,064 కోట్ల బడ్జెట్‌ని ప్రవేశపెట్టారు. ఈ రాష్ట్రం విడిషాయేసరికి రూ.16000 కోట్ల అవుల్లో ఉంది. కానీ, చంద్రబాబు నాయుడు గారు కష్టపడి ఈ రాష్ట్రానికి నిధులు సమకూర్చడమే కాకుండా, ఈ రాష్ట్రంలో అనేకసంక్షేమ కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు. అంతకుముందున్న ఏ ప్రభుత్వాలు కూడా ప్రజలకు ఉపయోగుడే సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ప్రవేశపెట్టలేదు. ఈ రోజు శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ఎన్నో సంక్షేమ కార్యక్రమాలు పెట్టారు. లోటు బడ్జెట్లో ఉన్నటువంటి ఈ రాష్ట్రాన్ని ముఖ్యమంత్రి అయినటువంటి మొదటి సంవత్సరంలోనే రూ.200లుగా ఉన్న పీంచును రూ.1000 కి పెంచినటువంటి ఘనత ఈ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారిది. అలాగే, బీసీలు, మైనారిటీలు, ఎస్సిల కోసం పెళ్ళికానుకలు క్రింద మైనారిటీల కోసం రూ.50,000లు, బీసీల కోసం రూ.30,000లు, ఎస్సిల కోసం రూ.40,000లు బడ్జెట్లో కేటాయించిన ఘనత ముఖ్యమంత్రి గారిది. ఇలా చెప్పుకుంటూ పోతే, అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాలతో బాటు ముఖ్యంగా వట్టిసేమ ప్రాజెక్టు చూస్తే, ఎక్కడా దేశంలోనే కాదు, ప్రపంచంలో కూడా ఎక్కడా నదుల అనుసంధానం జరగలేదు. అలాంటిది నదుల అనుసంధానం చేసి వట్టిసేమ అనే ప్రాజెక్టుని కేవలం 9 నెలల్లో పూర్తి చేసిన ఘనత మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారిది.

అలాగే, రంజాన్ తోథా, క్రిస్కున్ కానుక అలాంటి నూతన కార్యక్రమాలు ఎక్కడా లేవు. ఏ రాష్ట్రంలో కూడా పేదవారికి వాళ్ల వాళ్ల వండగలకి కానుకలు ఇచ్చేది లేదు. మరిక్కడ శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు అనేక సంక్షేమ కార్యక్రమాల ద్వారా ప్రజలకు నిధులు కేటాయిస్తున్నారు. మన రాష్ట్రం లోటుబడ్జెట్లో ఉన్న రాష్ట్రం. కేంద్ర ప్రభుత్వం విభజన చట్టంలో ఉన్న హామీలేవి అమలువర్షకుండా, ఒకవైపు ప్రతివక్షాన్ని రెచ్చగొడుతుంటే, మరొకపక్క కొత్తగా ఇంకొక ఆయన వచ్చాడు. వహన్ కల్యాణి. ఆయన్ని ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం మీదకు ఉసిగొల్పుతూ, ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ప్రవేశపెట్టే సంక్షేమ కార్యక్రమాల్ని విమర్శించడమే వసిగా వాళ్ల ప్రవర్తిస్తున్నారు. అయితే, ఒక్క విషయం గుర్తు పెట్టుకోవాలి. ఈ రాష్ట్రంలో శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ప్రవేశపెట్టడం ఇప్పటిది కాదు. ఆయన 1995 నుండి 2004 వరకు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పటినుంచి పారుగున ఉన్న ప్రభుత్వాలు అంటే ప్రముత ప్రధానమంత్రి శ్రీ నరేంద్ర మోది గారు గుజరాత్కు ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి కూడా శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారు ఏపైతే సంక్షేమ కార్యక్రమాలు ప్రవేశపెడుతున్నారో ఆ కార్యక్రమాల్ని మోది గారు గుజరాత్లో కూడా అమలుచేశారు. అలాగే, మధ్యప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి దిగ్నిజయ్ సింగ్ కాగ్లెన్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉండి, ఆయన కూడా ఇక్కడ చంద్రబాబు నాయుడు గారు ప్రవేశపెట్టిన సంక్షేమ కార్యక్రమాల్ని మధ్యప్రదేశ్లో ప్రవేశపెట్టారు. అలాంటి ముఖ్యమంత్రికి ఈ రోజు కేంద్ర ప్రభుత్వం నహాయం చేయకుండా పోతోంది.

ముఖ్యమంత్రి కష్టం మీద ఈ రోజు ఈ రాష్ట్రానికి చాలా ప్రాజెక్టులు వస్తువ్యాయాలు. అంబాసి గారు దాదావు రూ.45,000 కోట్లు పెట్టుబడులు పెడుతున్నారంటే అది ఒక్క ముఖ్యమంత్రి గారి మీదున్న నమ్మకంతోనే. ఈ రోజు ఇక్కడికి వచ్చే ప్రాజెక్టులన్నీ ఈ ప్రభుత్వం మీద ఆధారపడే వస్తువ్యాయాలు. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎటువంటి నహాయం అందించడం లేదు. కేంద్ర ప్రభుత్వం కూడా వేణీశ్శకు చస్సిప్పు తోడైనట్లు ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రి గారు పడుతున్న కష్టానికి తోడైతే ఈ రాష్ట్రం మరింతో అభివృద్ధి అవుతుంది. కానీ, కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ రాష్ట్రం మీద కక్షాధింపు చర్చలు అనుంబిస్తోంది. ఎందుకంటే, మిగతా రాష్ట్రాలకు ఇస్తున్న బడ్జెట్లో ఎంతోకొంత ఈ రాష్ట్రానికి కూడా ఇవ్వాల్సింది పాయి, ఒక కక్షాధింపు చర్చగా ప్రధానమంత్రి మౌద్దీ ఈవిధంగా తెలుగుప్రజల మీద కోవం పెట్టుకున్నట్లు ఉంది. ఎందుకంటే ప్రత్యేక హోదాగాసి, రైల్వే జోన్ గాసి, ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి పథంలో నడవాలంటే అవస్థి అవసరం. ఈ రోజు అవేసి ఇవ్వకుండా హేళన చేసే విధంగా అరుణ్ జైట్లీ ప్రసంగంలోగాసి, ప్రెస్మీటలో గాసి సెంటిమెంట్లకు మేం లోంగుని మాట్లాడటం తెలుగువారిని, తెలుగువారి ఆత్మగౌరవాన్ని కించవరిచే విధంగా ఉంది. ఈ రాష్ట్రం అభివృద్ధి చెందాలంటే ఒక్క చంద్రబాబు నాయుడు గారి వల్లే అవుతుంది. ఈ రాష్ట్రమే కాదు. చంద్రబాబు నాయుడు గారికి భారతదేశంలో ఒక ప్రత్యేకమైన స్థానం ఉంది. ఇవాళ రూ.16,000 కోట్ల లోటు బడ్జెట్లో ఉన్న రాష్ట్రానికి ముఖ్యమంత్రి అయ్య మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలు గడవకుండానే రూ.1,91,064 కోట్లు బడ్జెట్ని ప్రవేశపెట్టారంటే అది శ్రీ నారా చంద్రబాబు నాయుడు గారి ఘనత. ఇలాంటి ముఖ్యమంత్రికి కేంద్రప్రభుత్వం ఎన్నో అడ్డంకులు స్ఫైంచడం జరుగుతోంది.

మ. 01.40

గత 60 ఏళ్లక్రితం పోలవరం ప్రాజెక్టును మొదలు పెట్టారు. ఇంతవరకూ ఎవరూ కూడా ఆ ప్రాజెక్టుకు ఒక రూపం తెచ్చిన దాఖలాలు లేవు. ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి ప్రతి సోమవారం నాడు పోలవరం మీద రెప్యూ చేశారు. చిత్తశుద్ధితో చేస్తున్న పనిని కూడా విమర్శించారు అధ్యక్షా. ప్రతి సోమవారాన్ని పోలవరానికి కేటాయించి సమిళ్ల చేస్తున్నారని, పోలవరానికి సోమవారమని పేరు మార్చేశారని బిజపి నాయకులు హేళనగా మాట్లాడారు. ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధిని కోరుకుంటూ అహర్నిశలూ పనిచేసే ముఖ్యమంత్రిని అవమానాలపాలు చేయడం, విమర్శించడమే కాకుండా ఈ రాష్ట్రానికి వచ్చే నిధులను రాకుండా చేస్తున్నారు. ఏదేమైనా ఇక్కడ ఉన్న ప్రజలకు చంద్రబాబునాయుడు గారి నాయక్త్వం మీద వారి పరిపాలన మీద నమ్మకమున్నది. ఈరోజు చెట్లు నాటితే ఈరోజే కాయలు, పూలు రావు అధ్యక్షా. చెట్లు నాటిన మూడు, నాలుగు సంవత్సరాలకు మనకు వాటి ఫలాలు అందుతాయి. హైదరాబాదులో హైటెక్ సిటీ అంటే అందరూ విమర్శించారు. మరి ఈనాడు అనేకమంది కంప్యూటర్ ఇంజనీర్లగా లక్షల రూపాయలు జీతాలు తీసుకుంటూ హైటెక్ సిటీలో ఉద్యోగాలు సంపాదించుకున్నారంటే అది చంద్రబాబునాయుడు గారి దయవల్లేనని నేను భావిస్తున్నాను. అలాంటి మన ముఖ్యమంత్రికి నహాయం చేయకపోగా కేంద్రప్రభుత్వం ఆయనమీద అనేక అస్త్రాలను ప్రయోగిస్తున్నది. లోటు బడ్జెట్లో ఉన్న ప్రభుత్వాన్ని వారి భజన్యందాలపై

మౌనుకుని తీసుకునేచుతున్నారు. అందుకు ప్రజలు కూడా భాగస్వామ్యమై ఈ రాష్ట్రభవిష్యత్తును చంద్రబాబునాయుడు గారే కాపాడగలరనే ఉద్దేశం ప్రతిభక్షరిలోనూ ఉన్నది. ఏదేమైనా బడుగు, బలహీనవర్గాలకు, ఎస్పిలకు, మైనారిటీలకు సంఖ్యేమ ఘలాలను అందించిన ఘనత మన ప్రియతమ ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడు గారిదేనని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఈనాడు వారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బడ్జెట్ చాలా మంచి శుభవరిణామమని నేను భావిస్తున్నాను. ఆర్థిక మంత్రి యనమల రామకృష్ణుడు గారు ప్రవేశపెట్టినటువంటి ఈ బడ్జెట్ వారికి పదవ బడ్జెట్ కాబట్టి వారికి, ముఖ్యమంత్రిగారికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ చిక్కాల రామచంద్రారావు: అధ్యక్ష, ఆర్థిక మంత్రి శ్రీ యనమల రామకృష్ణుడు ప్రవేశపెట్టిన రూ.1,91,063 కోట్ల బడ్జెట్ను నేను వూర్టిగా నమర్థిస్తున్నాను. రాష్ట్రంలోని అన్ని వర్గాల సంఖ్యేమం, అభివృద్ధి కోసం ఈ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టబడింది. స్వగ్రీయ ఎన్.టి. రామారావు గారు సమాజమే దేవాలయం, ప్రజలే దేవుతల్ల అనే మాటలు మనకు ఈనాడు జ్ఞాప్తికి వస్తున్నాయి. ఇది ఆయన స్వార్థి అని మనం భావించవచ్చు. అలాగే, మన గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ముందుచూపు, విధానాల వల్ల, రాష్ట్ర వరిస్తితులను అవగాహన చేసుకోవడం కారణంగా, అన్ని వర్గాలకు న్యాయం చేయాలనే భావనతో అనేకమైన వనరులను సమికరిస్తూ, ఈ బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టడం విశేషం. ఈ బడ్జెట్లో సంఖ్యేమానికి పెద్ద పీట వేయడం జరిగింది. షైడ్యాల్ కులాలవారికి రూ.11,225 కోట్లు, బీసీ సంఖ్యేమానికి రూ.12,220 కోట్లు అలాగే, ఎస్పిలకు రూ.4,176 కోట్లు, ముస్లిం మైనారిటీలకు రూ.1102 కోట్లు కేటాయించి గత సంవత్సరంతో పొలిస్టే ఆయ కేటాయింపు శాతాలను పెంచుకుంటూ రావడం జరిగింది. ఓవరాల్గా చూస్తే ఈ బడ్జెట్లో 21 శాతం పెరిగింది. 2014 వ సంవత్సరంలో లక్ష కోట్లు ఉన్న బడ్జెట్ ఈ సంవత్సరం ఇంకా పెరిగింది. గత సంవత్సరం రూ.1.56 కోట్లు ఉన్నది, ఈనాడు దాదాపు రూ.34 వేల కోట్లు పెరిగింది. అంటే 21 శాతం ఒకేసారి పెరిగింది. అయితే, ఈనాడు కేంద్రం నుండి సహకారం ఉన్న లేకపోయినా, అన్ని వనరులను జాగ్రత్తగా సమికరిస్తూ, పాదుపును పాటిస్తూ, ఎక్కడా ఏ రకంగా ఇభ్యంది లేకుండా, అవిసితి జరగకుండా, ఈ-గవర్న్మ్ ప్రవేశపెట్టి ఎక్కడా వృధా కాకుండా, ప్రజల సామున్ని ప్రజలకే అవ్యాప్తాలనే సంకల్పంతో ఈ ప్రభుత్వం అనేక సంఖ్యేమ కార్యక్రమాలను చేపట్టింది. ముఖ్యంగా చంద్రన్న బీమా పథకం ద్వారా యాక్షిడెంట్లో చనిపోయిన వారికి రూ.5 లక్షలు ఇస్తున్నారు. సహజమరణం అయితే రూ.2 లక్షలు ఇవ్వడమవుతోంది. రాష్ట్రంలో చంద్రన్న బీమా వల్ల ఇభ్యందుల్లో ఉంటున్న అనేక మందికి, అలాగే ప్రాణాలు కోల్పోయిన వారికి దాదాపు 79,000 మందికి ఈ ప్రభుత్వం చేయూతనిస్తున్నది. అంతేకాకుండా చంద్రన్న పెళ్ళికానుక అనేది చాలా మంచి కార్యక్రమం. పేదరికంలో ఉన్నవారు ఎంతో ఇభ్యంది పడుతున్నారు. ఎస్పిలకు రూ.50,000 ఇస్తామన్నారు. ముస్లింలకు దుల్లస్ పథకం క్రింద రూ.50,000 ఇస్తున్నారు. వచ్చే ఉగాది నుండి ఎస్పిలకు రూ.40,000, బీసీలకు రూ.35,000 ఇప్పబోతున్నారు. మొత్తం రూ.310 కోట్లు విటికి కేటాయిస్తున్నారు. ఇంత భారీగా ఆడిల్లలకు పెళ్ళికానుకలు ఇవ్వడం చాలా విశేషం. ఆడిల్లల పెళ్ళిళ్ళకు అవ్యాలపాలై ఇభ్యందులు పడుతున్న తరుణంలో ఈ విధంగా ఇవ్వడం చాలా గొప్ప విశేషంగా నేను భావిస్తున్నాను.

అధ్యక్షా, చేసేత కారులను ఆదుకునేందుకు ఈ ప్రభుత్వం బడ్జెట్లో ఎక్కువ కేటాయింపులు చేసింది. 50 శాతం సప్పిడ్జెపై నిరుపేదలకు జనతా వస్తూలను నరథరా చేస్తున్నది. ఇది చాలా మంచి కార్బూక్యూమంగా సేను భావిస్తున్నాను. గతంలో ఎన్.టి.రామారూపగారు జనతా వస్తూలు ప్రవేశపెట్టారు. కూడు, గూడు, సీడు అని అవ్వటి నుండి జనతా వస్తూలు ఇవ్వడం జరిగింది. ఆ పథకం మధ్యలో ఆగిపోయినప్పటికీ ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా చేసేత కార్బూక్యూలకు రూ.200 కోట్లు కేటాయించారు. పేదవారికి ఇది ఎంతో ఉపయోగపడుతుంది.

అధ్యక్షా, ఈనాడు బీసీలలో అనేక వృత్తుల వారి అభ్యర్థులి కొరకు 11 ఫెడరేషన్స్కు రూ.550 కోట్లు కేటాయించారు. కాపులకు రూ.1000 కోట్లు కేటాయించారు. గతంలో ఏ ప్రభుత్వహాయాంలోనూ కాపులకు ప్రత్యేక కేటాయింపులు లేవు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో చంద్రబాబునాయిడు గారి నాయకత్వంలో గత సంవత్సరం రూ.2,100 కోట్లు ఇస్తే, ఈ సంవత్సరం మరల వెయ్యి కోట్లు అదనంగా ఇస్తున్నారు. దీనివల్ల విద్య, ఉపాధి అవకాశాలు మెరుగుపడేందుకు ఆస్కారమేర్వడుతుంది.

ఆదరణ పథకం ద్వారా 2,55,000 మందికి లబ్బి చేకూరే విధంగా రూ.750 కోట్లు కేటాయిస్తున్నారు. ఇది కూడా చాలా మంచి కార్బూక్యూమం. ఈబీసీలకు కూడా పథకాలను వర్తించేస్తున్నారు. బీసీలతో పాటు పేదవర్గాలు ఎవరుంటే వారికి కూడా లభ్యి చేకూరుతుంది. ఎస్సి, ఎస్టి, బీసీ ఓసీ, మైనారిటీలకే కాకుండా ఈబీసీలకు కూడా ప్రత్యేకంగా రూ.263కోట్లు ఇచ్చే కార్బూక్యూమం వల్ల ప్రజలకు ఎంతో మేలు జరుగుతుందని సేను మనవిచేస్తున్నాను.

మ.01.50

ఇటీవల ఇండ్స్ట్రీలలు ఇచ్చే కార్బూక్యూమం జరగడంలేదని, జన్మభూమి కార్బూక్యూమంలో కూడా పేదవర్గాలకు ఇళ్ళస్తలాలు కావాలన్న మీదట ఈ బడ్జెట్లో రూ.575కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది.

అంతేగాకుండా, గృహనిర్మాణ రంగం గురించి చెప్పాలంటే గతంకంటే భారీగా గత సంవత్సరంలో మనం రూ.1452 కోట్లు కేటాయిస్తే, ఈ సంవత్సరం రూ.4752 కోట్లు అంటే మూడు రెట్లు అధికంగా కేటాయించారు. ఎన్నికల హామీలో నిరుద్యోగ భూతి ఇవ్వలేదని చాలామంది అడిగితే, గత సంవత్సరం రూ.500 కోట్లు పెట్టగా, ఈ సంవత్సరం పదిలక్షల మందికి ఇవ్వాలనే విధానంతో రూ.1000 కోట్లు బడ్జెట్లో కేటాయించారు.

అధ్యక్షా, మహిళా సంఘాలకు వసువు-కుంకుమ కార్బూక్యూమం కింద ప్రత్యేకంగా రూ.1700 కోట్లు కేటాయించారు. వడ్డిలేని రుణాల కింద రూ.1463 కోట్లు కేటాయించారు. ఒకుక్క వ్యవసాయాన్ని కూడా లాభసాటిగా చేయాలనే ఉద్దేశంతో వ్యవసాయ రంగానికి కేటాయింపులు భారిగానే చేస్తున్నారు. ఈనాడు బడ్జెట్లో రూ.10,097 కోట్లు అంటే 37శాతం వృధిలో భారిగా వ్యవసాయానికి కేటాయింపులు పెంచడం జరిగింది. ప్రభుత్వం తీసుకున్న అనేకసాంకేతిక విధానాలవల్ల వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేశారు. గత సంవత్సరం మనక వ్యవాతం తక్కువగా ఉన్నప్పటికీ

149లక్షల టన్లులు వస్తున్న ఆహారధాన్యం 157లక్షల టన్లులకు పెరిగే అవకాశం కనబడుతోంది. మరోవక్క వ్యవసాయాత్మకీని పెంచాలనే ఉద్దేశంతో సిద్ధాంతపరంగా వారికి సూచనలిస్తూ సహకారమందిస్తున్నారు. ఈ కారణాలవల్ల వరి, వప్పుధాన్యాలు, మొక్కజొన్సు ఉత్పత్తి బాగా పెరిగింది.

అధ్యక్షా, వ్యవసాయానికి అనుబంధ రంగాలైన ఆక్వాకల్బర్లో దేశంలోనే మొదటిస్థానంలోనూ, పాల ఉత్పత్తిలో అయిదవ స్థానంలోనూ, మాంసంలో మనం నాల్గవ స్థానంలోనూ ఉన్నాము. గుడ్ల విషయంలో అయితే రెండవ స్థానంలో ఉన్నాము. ఈనాడు సంవత్సరానికి 1528కోట్ల కోడిగుడ్లు ఉత్పత్తి చేస్తున్నారు.

ఈక ఉద్యానవంటల విషయానికి వస్తే, 40,000 ఎకరాల నుండి కోటి ఎకరాలకు తీసుకెళ్ళే విధంగా ప్రభుత్వం ప్రణాళిక తయారుచేస్తోంది. నదుల అనుసంధానం, సీటిపోరుదల వంటి సహకారాన్ని అందించాలనే కృతవిశ్వయంతో ప్రభుత్వం వసిచేస్తోంది. అయితే, కేంద్రం పూర్తి సహకారం ఇవ్వకపోవడంతో మనకు కొన్ని ఇబ్బందులు వచ్చాయి. కేంద్రం నుంచి మనకు 19 అంశాలు రావాలని చంద్రబాబునాయుడుగారు 29సార్లు దిల్లీకి వెళ్ళినా నరే ఎక్కడ కూడా మనకు కేంద్రం నుంచి సహకారం రావడంలేదు. అందుకే ఈనాడు కేంద్ర మంత్రులతో రాజీనామా కూడా చేయించారు. ఆంధ్రరాష్ట్రాన్ని విడదిసిన కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వమైనేని, దాన్ని బలపరిచిన బిజెపి అయితేనేని అస్త్రి చేస్తామని ఇచ్చయా కూడా మనల్ని మోసం చేయడం జరిగింది. మాట్లాడడానికి అవకాశం కల్పించిన మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీపి.రామసుబ్బారెడ్డి: అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రివర్గులు యనమల రామకృష్ణుడు గారు రూ.1,91,063.61 కోట్ల బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టడం జరిగింది. రైతులు, పేదలు, మహిళలు, యువకులకు అదేవిధంగా సంక్లేషమానికి, అభివృద్ధికి పెద్దమీట వేస్తూ ముఖ్యమంత్రిగారి అనుభవంతో, వారి సూచనలతో ఈ బడ్జెట్ ప్రవేశపెట్టారు. అందుకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ బడ్జెట్లో మరి ముఖ్యంగా వ్యవసాయరంగానికి చూస్తే రూ.12,355 కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. రాష్ట్రం విడిపోయి ఆర్థిక ఇబ్బందులలో ఉన్న సమయంలో ముఖ్యమంత్రిగారు ఆరోజు ప్రతివక్షంలో ఉండగా, పాదయాత్ర చేసినప్పుడు రైతుల రుణాలు మాఫీచేస్తామని చెప్పిన పామీమేరకు రూ.25,000 కోట్లు రుణాలు మాఫీ చేసిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానిది, చంద్రబాబునాయుడుగారిది. రాష్ట్రం విడిపోయి ఆర్థికలోటులో ఉంది. గౌరవ సభ్యులు చాలామంది చెప్పారు. చాలా ఇబ్బందులున్నాయి. ఆదాయం తగ్గిపోయి అప్పులు పెరిగిపోయాయి. ఆర్థికలోటు ఉంది. ఈ రాష్ట్రాన్ని గట్టెక్కించాలంటే మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారు తప్ప ఇంకెనరికి కూడా సాధ్యంకాదనే ఆలోచనతో ప్రజలు నమ్రకంతో వట్టంకట్టారు. దానికనుగుణంగానే ఈరోజు రూ.200 ఉన్న పెస్టు రూ.1000 చేసి దాదాపు రూ.50లక్షల మంది పేదవారి సంక్లేషమానికి రూ.5,000 కోట్లు నిధులు కేటాయించడం జరిగింది.

అదేవిధంగా, మహిళలకు కూడా ప్రోత్సాహమందించాలనే ఉద్దేశంతో రూ.10,000 కోట్లు డ్యూక్ గ్రూపులకు ఇచ్చినటువంటి ఘనత కూడా ఈ ప్రభుత్వానిదే. అలాగే, రాష్ట్రంలో ప్రధానమైన వనరు వ్యవసాయం. ప్రజలందరూ కూడా వ్యవసాయం మీద ఆధారపడి జీవిస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో మరి ముఖ్యంగా రాయలనీమ ప్రాంతం కరవు ప్రాంతం. అక్కడ ఎప్పుడు వర్రం వస్తుందో, ఎప్పుడు రాదో తెలియదు. వంటకు పెట్టిన పెట్టుబడి కూడా చేతికి అందకుండా పోయే వరిస్తితుల్లో అప్పులపెట్టుతే రుణమాట్టి చేశారు. కాసీ దానితో సరిపోలేదు. ఈ వైపులు సంతోషంగా ఉండాలి. వండించిన వంటకు గిట్టుబాటు ధర రావాలసి, ప్రతి ఎకరాకు సాగుసిరు అందించాలనే ముఖ్యమంత్రిగారి అలోచనకు అనుగుణంగా గాలేరు-నగరి ప్రాజెక్టు, హంద్రి-సీవా ప్రాజెక్టు గతంలో ఎన.టి.రామారావుగారు తెలుగుగంగ ప్రాజెక్టులు వ్యాపారిచే నేరించి రాయలనీమ ప్రాంతానికి త్రాగుసిరు, సాగుసిరు అందించిన ఘనత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వానిది. అదేవిధంగా, మాకు వర్రపాతం తక్కువ. వంటలు సరిగా వండక నష్టపోయిన వరిస్తితుల్లో ఈరోజు రాయలనీమ ప్రాంతంలో 160 టి.ఎం.సిల సిభ్య వస్తాయని ఎవరూ ఊహించలేదు.

అధ్యాం, ఇటు వట్టినీ ఏర్పాటు చేయడం వల్ల కృష్ణాజలాలు, అటు మైలవరం ప్రాజెక్టు, గండికోట ప్రాజెక్టు, వులివెందులలోని పైడిపాలం రిజర్వ్యాయర్ల వల్ల సాగుసిరు రాగా, హంద్రి-సీవా ద్వారా అనంతపురం జిల్లాకు, తుంగభద్రద్వారా కూడా మనకు సాగుసిరు వచ్చింది. గతంలో మేమెవ్పుడూ ఊహించలేదు. ఈరోజు మైలవరం రిజర్వ్యాయర్లో అవసరమైన సిరు వచ్చి చేరిందంటే దానికి ముఖ్యమంత్రిగారి ముందుచూపే కారణం. ఈరోజు పోలవరం ప్రాజెక్టు వ్యాపారిచేయాలని ముఖ్యమంత్రిగారు అహర్నిశలూ క్షప్పడుతున్నారు. ఈ రాష్ట్రానికి జీవనాడి అయిన పోలవరం ప్రాజెక్టు వ్యాపారిచేయాలని గోదావరి జలాలు కృష్ణాదెల్హుకు మళ్ళించి, ఆ కృష్ణాదెల్హు సిభ్య ఉపయోగించి రాయలనీమ ప్రాంతానికి మళ్ళించాలనే అలోచనతో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టడం జరిగింది.

అలాగే, ముఖ్యమంత్రిగారు ఎంతో తాపత్రయపడి అహర్నిశలూ క్షప్పడి కృష్ణిచేస్తున్నప్పటికి కేంద్రప్రభుత్వం నహాయం లేకపోవడంవల్ల పోలవరం ప్రాజెక్టు ఆలస్యమవుతునానే ఉంది. వనులు వ్యాపారిచే అవసరమైన నిధులు విడుదల చేయకుండా కేంద్రం ఏవో కుంటిసాకులు చెప్పు ఈ ప్రాజెక్టును ఆలస్యం చేస్తోంది. ముఖ్యమంత్రిగారు పోలవరం ప్రాజెక్టును ప్రతి సోమవారం కూడా సమీక్షిస్తూ ఎప్పటిక్కుపుడు కాంట్రాక్టర్లుకాసీ, వనులు నిలిచిపోకుండా అవసరమైన నిర్ణయాలు తీసుకుని పునరావాసానికి కూడా అవసరమైన నిధులు కేటాయించి ముందుకెళ్ళున్నారు.

అదేవిధంగా, ఆనాడు వట్టినీ ప్రాజెక్టు గురించి చాలామంది విమర్శించారు. కాసీ అది చేయడంవల్ల కృష్ణాదెల్హులో దిగుబడి పెరిగి సాగుసిరు వచ్చింది. అదేవిధంగా రాయలనీమకు, వులివెందులకు సాగుసిరు అందించడమే గాకుండా ఈరోజు వ్యవసాయ రంగానికి అధిక నిధులు కేటాయించిన ఘనత మన ముఖ్యమంత్రి చంద్రబాబునాయుడుగారిది.

అధ్యక్షా, ఇక విద్యుత్ రంగం తీసుకుంటే రాష్ట్రం విడిషాకముందు విద్యుత్ ఎవ్వడు వస్తుందో, ఎవ్వడు పోతుందో తెలియదు. దైతులందరూ కూడా రాత్రిశ్వాకూడా పాలాల దగ్గర ఉంటే, రాత్రిపూట విద్యుత్ సక్రమంగా రాకపోవడంవల్ల పాముకాటుకు గురై, ప్రమాదాలు జరిగి చనిపోయిన పరిస్థితులను చూశాము. ఈరోజు రాష్ట్రవిభజన తరువాత ముఖ్యమంత్రిగారి కృషివల్ల ఎవరూ ఊహించని విధంగా గ్రామీణ ప్రాంతంలోని గృహాలకు 24 గంటలూ నాణ్యమైన విద్యుత్ను ఇస్తా, ఏడు గంటల విద్యుత్ను దైతాంగానికి అందిస్తున్నారు.

మ.02.00

రాష్ట్రవిభజనకు పూర్వం కరెంటు లేక చాలా పరిశ్రమలు మూత వడి ఉపాధి కోల్పియిన వ్యక్తులు అనేకమంది ఉన్నారు. అటువంటి పరిస్థితులలో రాష్ట్రం విడిషాయింది, మనకు ఏవిధంగా అభివృద్ధి జరుగుతుందని నిరుత్సాహంగా ఉన్న పరిస్థితులలో చంద్రబాబునాయుడు గారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత ఎవరూ ఊహించని విధంగా 24గంటలు కరెంటు అందుతోంది. పరిశ్రమలకు, దైతులకు, గృహాలకు నాణ్యమైన విద్యుత్ను అందించడం జరుగుతోంది. భవిష్యత్తులో విద్యుత్ చార్జీలు పెంచమని, అవకాశముంటే తగ్గిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పారు. సౌలార్ పవర్, విండ్ పవర్కు అధిక ప్రాధాన్యతనిచ్చి ప్రోత్సహిస్తున్నారు.

అధ్యక్షా, నిరుద్యోగ సమస్య భాగా పెరిగిపోయింది. నిరుద్యోగ సమస్య తోలగిపాలి. రాష్ట్రం విడిషాయిన తరువాత చాలా పరిశ్రమలు వచ్చాయి. అనంతపురంలో కియా మోటార్స్ వంటి పరిశ్రమలు వస్తున్నాయి. గతంలో ఉమ్మడి రాష్ట్రంలో ముఖ్యమంత్రిగా, ప్రతిపక్ష నాయకుడిగా ఆయనకున్న అనుభవంతో రాజధాని నిర్మాణం చేశారు. ఆయన కృషి వలన ప్రపంచస్థాయిలో గుర్తింపు వచ్చే విధంగా ప్రోదరూబాదులో పరిశ్రమలు వచ్చి రాష్ట్ర ఆదాయం భాగా పెరిగిపోయింది. అయితే ఆదాయం వచ్చే రాష్ట్రాన్ని పోగొట్టుకున్నాము, రాజధాని లేదు, అదేవిధంగా రాజధాని నిర్మాణం కావాలంటే నిధులు కావాలి. ఒక మంచి రాజధాని నిర్మాణం చేసుకోవాలని ముఖ్యమంత్రిగారి ఆలోచనా విధానాన్ని కూడా కొంతమంది దురుద్దేశంతో తప్ప వట్టే విధంగా చేస్తున్నారు. నిధులు కేటాయించాల్సిన కేంద్రప్రభుత్వం కూడా రాజధాని నిర్మాణం కోసం నిధులు కేటాయించడం లేదు.

రాయలసీమ మరియు ఇతర ప్రాంతాల నుండి రాజధానికి రావాలంటే కసీన సాకర్యాలు కూడా లేవు. అనంతపురం, కడవ వంటి దూరప్రాంతాల నుండి రావాలంటే కసీనం రోడ్సు సాకర్యాలు కూడా లేవు. ముఖ్యమంత్రి గారి ఆలోచనా విధానానికి అనుగుణంగా నేపసల్ ప్రోవేల నిర్మాణం చేవడుతున్నారు. రాయలసీమ, అనంతపురం, కడవ, కర్కూలు, మిగతా అన్ని జిల్లాల నుండి రాజధానికి రోడ్ల అనుసంధానం ఉండాలి. మేము రాజధానికి రావాలంటే రోడుసాకర్యం లేక ఇఖ్బందులు వడుతున్నాము. విభజన చట్టం ప్రకారం ఈ రాష్ట్రానికి రావాల్సిన నిధులను కేటాయించడంలో కేంద్రప్రభుత్వం నిర్మిక్షాం చేస్తున్నది. ఈ రాష్ట్రం మీద కళ్ళ కట్టినట్లు కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎందుకు నిధులు ఇష్టుడం లేదో అర్థం కావడం లేదు.

2018-19 సంవత్సరానికి వార్షిక ఆదాయ-వ్యయ పట్టిక (బడ్జెట్)పై సాధారణ చర్చ - కొనసాగింపు

అధ్యక్షా, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి మీద్వారా మనవి చేసేదేమంటే.., ప్రథాన మంత్రి గారు ఇచ్చిన హామీకి అనుగుణంగా వరిశ్రమలకు రాయితీలతో కూడాకున్న ప్రత్యేకహోదా ఇవ్వాలి. అలా ఇవ్వాలని ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా చాలా సందర్శాలలో చెబుతున్నారు. రాయితీతో కూడిన ప్రత్యేకహోదా ఇన్ను, రాష్ట్రానికి రావాల్సిన నిధులను కేటాయిన్ను, ఆర్థిక లోటుతో ఇబ్బందులలో ఉన్న రాష్ట్రాన్ని అన్ని విధాలా ఆదుకోవాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని మీద్వారా కోరుతున్నాను.

ప్యానసాయం తరవాత అత్యధికశాతం మంది ఆధారపడింది చేసేత వరిశ్రమ. చేసేతకారులు చాలా ఇబ్బందులు వడుతున్నారు. మన ప్రభుత్వం 50 శాతం జనతా వస్తూలను కొనుగోలు చేసి చేసేత వస్తూలను ప్రోత్సహించే విధంగా బడ్జెట్లో రూ.200కోట్లు కేటాయించడం జరిగింది. చేసేతకారులకు 50 సంవత్సరాలకే పెన్నన్ అందజేస్తున్నారు. చేసేతకారులలో నైపుణ్యాన్ని పెంచేవిధంగా ప్రభుత్వం చర్చలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ప్రతివ్వక పార్టీకి ప్రజలు అవకాశం ఇవ్వారు, ఇచ్చిన అవకాశాన్ని ఉపయోగించుకోకుండా సభకు గైర్మాజరు అయ్యారు. రాష్ట్రం ఇన్ని కష్టాలలో ఉన్నది, కేంద్ర ప్రభుత్వంతో ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రభుత్వం పోరాటం చేస్తున్నది, అటువంటి సమయంలో కూడా రాష్ట్రానికి న్యాయం జరగాలనేదానికంటే కూడా రాజకీయ దురుద్దేశంతో కార్యక్రమాలు చేపడుతున్నారు.

అధ్యక్షా, ఈరోజు రాష్ట్రం అనేక ఇబ్బందులలో ఉంది, కష్టాలలో ఉన్నప్పుడు రాష్ట్ర యావత్త ప్రజాసికం కూడా ఒక ఉద్యమంలాగ పోరాటం చేసేందుకు సిద్ధమైన పరిస్థితులలో నిన్న కూడా జనసేన అధినేత పచ్చన్కల్యాణ్ గారు మాటల్లాడితే ఈ రాష్ట్ర అభివృద్ధి కోసం, విభజించబడిన రాష్ట్రంలో చాలా కష్టాలు, నష్టాలు ఉన్నాయి, విభజన వలన మనం నష్టపోయాము, ఈ రాష్ట్రాన్ని అభివృద్ధిపరచాలి, కేంద్రం మీద పోరాటం చేసి నిధులు తెచ్చే విధంగా ఆయన మాటల్లాడతారనుకున్నాము. కానీ చాలా బాధాకరంగా కేవలం ముఖ్యమంత్రి గారిని, తెలుగుదేశం ప్రభుత్వాన్ని, లోకేసన్ గారిని టార్గెట్ గా పెట్టుకుని ఏదో ఒక దురుద్దేశంతో మాటల్లాడినట్లు కనిపిస్తోంది తప్ప, రాష్ట్రానికి మేలు చేసే విధంగా ఒక పద్ధతి ప్రకారం మాటల్లాడినట్లు కనపడలేదు. ఇది మంచిది కాదు. నేను వై.ఎస్.ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీకి, జనసేన పార్టీకి మనవి చేసేదేమంటే, ఈరోజు రాష్ట్రం కష్టాలలో ఉంది, ఈ రాష్ట్రానికి రావాల్సిన నిధులు వచ్చేలా కేంద్రం మీద పోరాటం తప్ప, స్థానికంగా వారు చేస్తున్న వాదన వలన ఈ ఉద్యమాన్ని సీరు కార్బో విధంగా తప్పదోష పట్టించే విధంగా చేయడం మంచిది కాదు. ఇంత కష్టాలలో కూడా యువతకు, మహిళలకు, గృతులకు పెద్దయెత్తున చేసేత కారులకు, ప్యానసాయ రంగానికి పెద్దపీట వేన్ను బడ్జెట్ను ప్రవేశపెట్టినందుకు మీద్వారా ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

మిషన్ డెఫ్యూటీ చైర్మన్: తిరిగి రేపు అనగా 16 మార్చి 2018 నాడు ఇ.10.00గంటలకు సమావేశమగుటక్క ఈ సభను వాయిదా వేయడమైనది.

(The House then adjourned at 2.06 p.m. to meet again at 10.00 a.m. on Friday, the 16th March 2018)

**“Published under Rule 316 of the Rules of Procedure and
Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative
Council and printed at the AP Legislative Assembly Press,
Velagapudi, Amaravati.**